

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
PRÁVNICKÁ FAKULTA

RIGORÓZNÍ PRÁCE

**Právní instituty duševního vlastnictví v kontextu práva na ochranu proti
nekalé soutěži**

**Legal institutions of intellectual property in the context of rights to
protection against unfair competition**

Konzultant: JUDr. Vít Horáček, Ph.D.

Zpracovatel: Mgr. Olga Suchá

Prosinec 2011

Poděkování

Upřímně děkuji svému konzultantovi JUDr. Vítu Horáčkovi, Ph.D. za jeho vstřícný přístup, ochotu a inspiraci při vzniku této rigorózní práce.

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem předkládanou rigorózní práci vypracovala samostatně za použití zdrojů a literatury v ní uvedených a řádně citovaných a dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

V Praze dne 18.12.2011

Mgr. Olga Suchá

Resumé

In the respect of given topic, this thesis is aiming at the concept of intellectual property from the aspect of the right to protection against unfair competition.

Chapter 1 begins the introduction this thesis.

Chapter 2 determines the concept of intellectual property as such. It deals with copyright, industrial rights and other rights associated with them. It briefly lists the national legislation governing them and it also describes individual industrial rights which are rights to mark (trademarks, indication of source or appellations of origin, trade names), rights to the results of creative activity (patents, utility models, industrial designs, topography of semiconductor industry) and other rights associated with them such as trade secret and know how.

Chapter 3 focuses on the issue of unfair competition. It explains the concept of economic competition and competitors and it deals with general clause of unfair competition and their special facts. Further deals with unfair business practices. Finally, it deals with the legal means of protection against unfair competition practices in both private and public.

Chapter 4 is devoted to the interaction between right to protection against unfair competition and the law of trademarks. It lists each of the specific facts of unfair competition such as misleading advertising, false descriptions of goods and services, creating of a likelihood of confusion and detraction in which these legal institutions are overlapped. Through the decisions of judicial, administrative and special established bodies it describes benefits of the right against unfair competition. It target on interpretation of an average consumer from the view of trademark law and unfair competition, too.

Chapter 5 focuses on the domain names and trademarks. It defines domain names and discusses their registration and disputes arising from them both in the Czech republic and in the field of international law. Further, it deals with the concept of bad faith. Furthermore, this chapter compares the institute of a legitimate domain name holder and an unfaithful agent. This chapter devotes to using designations which are protected by trademarks within search engine optimization, too.

Chapter 6 discusses the company names both in terms of the right to protection against unfair competition and its special facts (such as parasitizing reputation of a company, products or services of another competitor, bribery and infringement of trade secret) but also in terms of trademarks and domain names. Finally, it discusses correlation between domain names, company names and trademarks.

Chapter 7 closes this thesis. and company names.

Právní instituty duševního vlastnictví v kontextu práva na ochranu proti nekalé soutěži

1. Právo duševního vlastnictví
2. Nekalá soutěž
3. Doménová jména

Abstrakt

Tato rigorózní práce je věnována otázce právních institutů duševního vlastnictví z pohledu práva na ochranu proti nekalé soutěži. Zejména se zabývá právem na označení, jeho jednotlivými předměty a spory z nich vzniklých. Prostřednictvím judikatury soudních a správních rozhodnutí poukazuje na základní aspekty nekalosoutěžního jednání z pohledu jednotlivých průmyslových práv. Především pak pojednává o ochranných známkách, doménových jménech a obchodní firmě.

Abstract

This thesis addresses the question of legal institutions of intellectual property rights to protection against unfair competition. In particular, discusses the right to mark, its individual subjects and disputes arising from them. Through case law, administrative decisions and decisions of special established bodies points to the fundamental aspects of unfair competition from the perspective of industrial rights. Above all, it deals with trade marks, domain names and trade names.

Obsah

Kapitola 1 Úvod

Právo duševního vlastnictví je velmi silným právním oborem již po dvě staletí, jehož základy na mezinárodní úrovni byly položeny v roce 1883 a to dvěma mezinárodními úmluvami - Pařížskou úmluvou na ochranu průmyslového vlastnictví a Bernskou úmluvou o ochraně literárních a uměleckých děl, které se později staly základem pro mnoho národních a mezinárodních právních úprav v této oblasti. K dnešnímu dni toto právo doznalo mnoha změn a podob respektujících stále se vyvíjející nové požadavky a potřeby společnosti. Přesto však některé základní myšlenky a ustanovení platí dodnes.

Problematika práva duševního vlastnictví a právní spory z této oblasti vyplývající dnes nejsou žádnou výjimkou, ba naopak jsou velmi častou a běžnou praxí současné technicky vyspělé doby. A právě s ohledem na technologické změny a pokroky, které nás v současné době obklopují, mění se i potřeby právní ochrany jednotlivých soutěžitelů. Spory v oblasti ochranných známek, užitných a průmyslových vzorů, nároky vyplývající z udělených patentů stejně tak jako spory z doménových jmen a obchodních firem jsou dnes běžnou součástí života jednotlivých podniků. A právě vzhledem k těmto potřebám dnešní doby jsem si jako téma své rigorózní práce zvolila téma duševního vlastnictví z pohledu práva na ochranu proti nekalé soutěži.

Nejprve stručně vymezím systém duševního vlastnictví jako takový, jeho rozdělení na autorská a průmyslová práva a v krátkosti definuji jednotlivé předměty těchto práv. Posléze se v této práci budu věnovat problematice nekalé soutěže, jejímu začlenění v systému práva duševního vlastnictví a významu, který přináší především v oblasti průmyslových práv a práv na označení. Pomocí judikatury soudních a správních orgánů se dále pokusím definovat pojem nekalé soutěže a poukázat na důležitost generální klauzule a zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže. Dále se pokusím shrnout základní aspekty nekalosoutěžního jednání z pohledu průmyslových práv a ve stručnosti se zaměřím na význam hlediska tzv. „průměrného spotřebitele“ a to jak v oblasti nekalé soutěže, tak v oblasti práv průmyslových.

V neposlední řadě se také budu věnovat problematice doménových jmen, jejich registraci a sporům z nich vzniklým. Zaměřím se na spory řešené jak v rámci České republiky a rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR tak na mezinárodní spory rozhodované v rámci ICANN.

Stručně také pojednám o obchodní firmě, o jejím významu a jejím vzájemném vztahu k ostatním průmyslovým právům.

Tedy s využitím všech dostupných prostředků se v rámci této rigorózní práce pokusím sjednotit takto vzájemně provázané průmyslověprávní instituty s právem na ochranu proti nekalé soutěži a pokusím se na tuto problematiku vytvořit ucelený pohled.

Kapitola 2 Systém právní ochrany duševního vlastnictví

1. Duševní vlastnictví

„Duševní vlastnictví“ (intellectual property) lze pojímat jako právní a ekonomickou abstrakci, která je tvořena souhrnem různých objektivně (tj. smysly vnímatelně) vyjádřených ideálních (tj. nehmotných) předmětů, které nejsou ani věcmi v právním smyslu, ani právy, nýbrž jako nehmotné majetkové hodnoty jsou způsobilé být samostatnými předměty právních a ekonomických vztahů.¹

„Tyto předměty duševního vlastnictví mohou být buď výsledkem duševní tvůrčí činnosti fyzických osob, nebo výsledkem činnosti netvůrčí povahy jak osob fyzických, tak právnických. Pro předmět duševního vlastnictví je příznačné, že mohou být kdykoliv, kdekoliv a kýmkoliv, současně i následně, užívány, aniž by došlo k újmě na jejich podstatě (nespotřebovávají se) nebo na jejich funkci (kvalita se užíváním nesnižuje). Předměty duševního vlastnictví se však mohou stát předměty právních vztahů pouze v případě, že jsou zachyceny na hmotném nosiči (substrátu). Za hmotné nosiče lze označit hmotné věci, na nichž jsou jednotlivé předměty duševního vlastnictví zachyceny. Na tyto hmotné nosiče se stejně jako na jakoukoliv hmotnou věc vztahují především právní normy vlastnického práva. V této souvislosti je proto třeba odlišovat práva příslušející k předmětům duševního vlastnictví od vlastnického práva k hmotným nosičům, na kterých jsou tyto předměty zachyceny.“²

„Vedle pojmu duševního vlastnictví se lze setkat i s obsahově obdobným starším pojmem „nehmotné statky“. Nehmotným statkem se rozumí statek vytvářený konkrétním duševním obsahem, jehož objektivní výraz, umožňující jeho smyslové vnímání, je způsobilý být předmětem společenských vztahů, aniž by bylo třeba jeho ztělesnění v hmotné podobě.“³

„Duševní vlastnictví“ je pak pojmem širším, který v sobě zahrnuje nejen **práva autorská a práva s nimi související**, ale i **práva průmyslová**.

Na mezinárodní úrovni je pojem „Duševní vlastnictví“ definován v článku 2 písm. viii) Úmluvy o zřízení světové organizace duševního vlastnictví ze dne 14. 7. 1967, kde se jím rozumí práva: k literárním, uměleckým a vědeckým dílům ; k výkonům umělců, ke zvukovým záznamům a k rozhlasovému vysílání ; k vynálezům ze všech oblastí lidské činnosti ; k vědeckým objevům ; k průmyslovým vzorům a modelům ; k továrním, obchodním známkám a známkám služeb, jakož i k obchodním jménům a obchodním názvům ; na ochranu proti nekalé soutěži a všechna ostatní práva vztahující se k duševní činnosti v oblasti průmyslové, vědecké, literární a umělecké.

---

¹ Telec I.: Tvůrčí práva duševního vlastnictví (Masarykova univerzita Brno, Doplněk Brno, 1994, str. 20)

^{2, 3} Slováková, Z.: Průmyslové vlastnictví (LexisNexis cz s.r.o., 2. vydání – dotisk, 2007, str. 12)

Tuto definici dále doplňuje Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví z roku 1994, která pojala pod výraz „duševní vlastnictví“ všechny následně uvedené kategorie duševního vlastnictví: autorské právo a práva příbuzná ; ochranné známky ; zeměpisná označení ; průmyslové vzory ; patenty ; topografie integrovaných obvodů a ochranu nezveřejněných informací.

2. Autorská práva a práva s nimi související

2.1. Česká právní úprava

Všechna práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti jsou chráněna zákonem. Jejich ochrana je založena ústavní normou (článek 34 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), která dále v obecné rovině odkazuje na zákonnou úpravu. § 1 odst. 3 zákona č. 40/1964 Sb. ve znění pozdějších předpisů, občanského zákoníku pak odkazuje všechny právní vztahy vznikající z výsledků duševní tvořivé činnosti (tedy jak právní vztahy autorskoprávní a práva s nimi související tak práva průmyslová) na zvláštní zákony.

Základním právním předpisem na území České republiky upravujícím problematiku autorského práva je zákon č. 121/2000 Sb. ze dne 7. dubna 2000 o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (**autorský zákon**) ve znění pozdějších předpisů, který nám podává komplexní úpravu práva autorského a práv s ním souvisejících. Tento zákon byl několikrát novelizován. Nejdůležitější novelou pak byla euronovela (zákon č. 216/2006 Sb. účinný od 22. května 2006), která dokončila transpozici všech dosud přijatých směrnic.

Mezi další předpisy, které upravují autorskoprávní oblast, patří: zákon č. 513/1991 Sb., **obchodní zákoník**, ve znění pozdějších předpisů, který upravuje právo nekalé soutěže a problematiku smlouvy o dílo a dále pak zákon č. 40/2009 Sb., **restitční zákoník**, ve znění pozdějších předpisů, který definuje skutkovou podstatu trestného činu dle § 270 porušení autorského práva, práv souvisejících s právem autorským a práv k databázi a který dále definuje skutkovou podstatu trestného činu § 271 padělání a napodobení díla výtvarného umění.

2.2. Právní úprava mezinárodní

Česká republika je v oblasti autorského práva dále vázána několika mezinárodními mnohostrannými smlouvami.

Mezi nejvýznamnější patří **Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl**⁴ ze dne 9. září 1886 naposledy revidovaná v Paříži dne 24. července 1971 (dále jen

---

⁴ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. 9. 1886, doplněná v Paříži 4. 5. 1896, revidovaná v Berlíně 13. 9. 1908, doplněná v Bernu 20. 3. 1914 a revidovaná v Římě 2.6.1928, v Bruselu 26.6.1948, ve Stockholmu 14.7.1967 a v Paříži 24.7.1981 (ve znění rozhodnutí Shromáždění Unie ze dne 28.9.1979), (vyhláška ministra zahraničních věcí č.133/1980 Sb.)

„Bernská úmluva“), která stanovuje členským státům minimální standard ochrany autorského práva.

Mezi další mezinárodní úmluvy, jimiž je Česká republika vázána, patří:

- **Všeobecná úmluva o autorském právu**⁵ uzavřená v Ženevě dne 6. září 1952, která jako první přinesla ustanovení o copyrightové výhradě ©;
- **Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků a rozhlasových a televizních organizací**⁶ uzavřená v Římě dne 26. října 1961 (dále jen „Římská úmluva“), která upravuje na minimální úrovni práva výkonných umělců, výrobců zvukových záznamů a rozhlasových a televizních organizací ;
- **Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví**⁷, podepsaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 (dále jen „Úmluva o zřízení WIPO“), jejímž jedním z hlavních cílů je podpora práva duševního vlastnictví po celém světě a harmonizace národních zákonodárství v této oblasti ;
- **Úmluva o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů**⁸, uzavřená v Ženevě 29. října 1971 (dále jen „Protipirátská úmluva“), která v sobě zahrnuje ustanovení o výhradě pro zvukové záznamy ®;
- **Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví**⁹ (dále jen „Dohoda TRIPS“), která je nedílnou součástí Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (WTO), jejímž základním cílem je omezení překážek mezinárodního obchodu, přiměřená ochrana práv duševního vlastnictví a zajištění toho, aby se opatření a postupy k dodržování práv duševního vlastnictví nestaly bariérou takového obchodu. Tato dohoda také přináší všem členským zemím minimální standard ochrany práv k duševnímu vlastnictví. Smluvní státy se v části III. této dohody dále zavázaly k dodržování práv zajišťujících účinné prostředky vůči veškerému porušování práv duševního vlastnictví. Smluvní strany se také zavázaly k plnění základních pravidel pro vedení řízení souvisejících s dodržováním práv duševního vlastnictví.

2.3. Předmět ochrany autorských práv a práv s nimi souvisejících

Předmětem ochrany autorských práv a práv s nimi souvisejících jsou dle platné právní úpravy:

- a) práva autora k jeho autorským dílům,

---

⁵ Všeobecná úmluva o právu autorském uzavřená v Ženevě 6. 9. 1952 a revidována v Paříži 24. 7. 1971 (vyhláška ministra zahraničních věcí č. 134/1980 Sb.)

⁶ Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků a rozhlasových a televizních organizací uzavřená v Římě dne 26. října 1961 (vyhláška Ministerstva zahraničních věcí č. 192/1964, ve znění opravy č. 157/1965 Sb.)

⁷ Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví, podepsaná ve Stockholmu dne 14. července 1967, změněná dne 2. 10. 1979 (vyhl. č. 69/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 80/1985 Sb.)

⁸ Úmluva o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů, uzavřená v Ženevě 29. října 1971 (vyhl. č. 32/1985 Sb.)

⁹ Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.)

- b) práva související s autorským právem, kterými jsou:
  - práva výkonných umělců k uměleckým výkonům,
  - práva výrobců zvukových záznamů k jejich zvukovým záznamům,
  - práva výrobců zvukově obrazových záznamů k jejich zvukově obrazovým záznamům,
  - práva rozhlasových nebo televizních vysílatelů k jejich vysílání,
  - práva zveřejnitelů k dosud nezveřejněnému dílu,
  - práva nakladatele v souvislosti se zhotovením rozmnoženiny jím vydaného díla pro osobní potřebu,
- c) práva pořizovatelů k jimi pořízeným databázím,
- d) kolektivní správa autorských práv a práv s nimi souvisejícími.

3. Průmyslová práva, průmyslové vlastnictví

3.1. Pojem „průmyslové vlastnictví“

„Pojem „průmyslové vlastnictví“ (industrial property) je ve vztahu k uvedeným pojmům duševního vlastnictví, resp. nehmotných statků, pojmem užším. Průmyslové vlastnictví představuje pouze určitý úsek duševního vlastnictví vyznačující se určitými specifickými rysy. Předměty průmyslového vlastnictví se oproti jiným předmětům vlastnictví duševního vyznačují svou průmyslovou (hospodářskou) využitelností a převážně též formálním požadavkem na zápis do příslušného veřejnoprávního rejstříku pro vznik výlučných práv k těmto předmětům podle zvláštních právních předpisů. Na tomto místě je však třeba zdůraznit, že předmětem průmyslového vlastnictví jsou jakékoliv objektivně vyjádřené imateriální (nehmotné) předměty a na jejich způsobilost být předmětem občanskoprávních vztahů (§ 118 odst. 1 občanského zákoníku) nemá vliv skutečnost, zda jsou či nejsou chráněny zvláštními zákony. Zvláštními zákony jsou chráněny jak některé předměty vzniklé tvůrčí činností (vynálezy, zlepšovací návrhy, průmyslové vzory, užité vzory), tak i některé předměty, které jsou výsledkem činnosti netvůrčí povahy (obchodní firma, ochranné známky, označení původu). Ke zvláštním zákonem nechráněným předmětům průmyslového vlastnictví patří například objevy, know how, goodwill.“¹⁰

V objektivním smyslu lze právo průmyslového vlastnictví charakterizovat jako souhrn právních norem upravujících společenské vztahy vznikající z činnosti fyzických a právnických osob (a to jak duševní činnosti tvůrčí povahy fyzických osob, tak činnosti povahy netvůrčí osob fyzických či právnických), jejímž výsledkem jsou imateriální (nehmotné) předměty (tj. předměty průmyslového vlastnictví), a společenské vztahy vznikající při jejich uplatňování ve společnosti. Tyto vztahy jsou tedy přímým předmětem (objektem) úpravy právem průmyslového vlastnictví. Nepřímým předmětem jsou jednotlivé předměty průmyslového vlastnictví. V subjektivním smyslu znamená právo průmyslového vlastnictví souhrn oprávnění určité fyzické nebo právnické osoby, vztahujících se k jednotlivým předmětům průmyslového vlastnictví, určitým způsobem se chovat, přičemž meze těchto oprávnění jsou dány objektivním právem. Subjektivnímu

---

^{10, 11} Slovácová, Z.: Průmyslové vlastnictví (LexisNexis cz s.r.o., 2. vydání – dotisk, 2007, str. 13)

právu odpovídá vždy určitá subjektivní povinnost ostatních osob nerušit, nezasahovat do oprávnění dané fyzické nebo právnické osoby. V případě neoprávněného zásahu do subjektivních práv má příslušná fyzická nebo právnická osoba právo požadovat od státu právní ochranu.¹¹

3.2. Právní úprava průmyslového vlastnictví na mezinárodní úrovni

Základním a současně prvním dokumentem na mezinárodní úrovni v oblasti průmyslových práv je **Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví**¹² (dále jen „Pařížská úmluva“), která představuje základ mezinárodní úpravy průmyslového vlastnictví, na níž navázaly další mezinárodní smlouvy v této oblasti, zejména pak Madridská dohoda, Protokol k Madridské dohodě atd.

Pařížská úmluva v sobě zakotvila základní principy ochrany průmyslového vlastnictví a jasně definovala předmět průmyslového vlastnictví, jímž podle ní jsou: patenty na vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory nebo modely, tovární nebo obchodní známky, známky služeb, obchodní jméno a údaje o provenienci zboží nebo označení jeho původu. Dalším úkolem ochrany průmyslového vlastnictví je dle Pařížské úmluvy též potlačování nekalé soutěže. Toto vymezení bylo dále doplněno mezinárodní dohodou TRIPS a to o topografie polovodičových výrobků.

Mezi základní principy ochrany průmyslového vlastnictví dle Pařížské úmluvy patří:

- princip národního zacházení (článek 2),
- právo unijní přednosti při podání přihlášky v další z unijních zemí (článek 4),
- nezávislost patentů, jichž bylo dosaženo pro též vynález v jiných zemích, ať unijních nebo neunijních (článek 4bis),
- právo vynálezce, aby byl uveden v patentu (článek 4ter),
- princip poshověcí lhůty k zaplacení poplatků k zachování práv průmyslového vlastnictví (článek 5bis),
- omezení účinků patentu (článek 5ter),
- nezávislost řádně zapsaných národních známek (článek 6),
- princip všeobecně známé známky (článek 6bis),
- odmítnutí ochrany (článek 6ter),
- principy posuzování zápisné způsobilost (článek 6quinquies),
- princip „nevěrného agenta“ (článek 6septies),
- ochrana obchodního jména (článek 8),
- princip účinné ochrany proti nekalé soutěži (článek 10bis),

---

¹² Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.

- princip dočasné ochrany pokud jde o vystavené výrobky na mezinárodních výstavách (článek 11),
- princip zřízení ústředních úřadů pro průmyslové vlastnictví (článek 12).

Zvláštní dohodou v rámci Pařížské úmluvy je **Madridská dohoda** o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních značek¹³, jejímiž účastníky mohou být pouze unijní země Pařížské úmluvy. Smluvní země této dohody tak tvoří zvláštní unii pro mezinárodní zápis ochranných známek. Mezi hlavní přednost této úmluvy pak patří to, že umožňuje příslušníkům smluvních zemí zajistit si ochranu svých ochranných známek ve všech ostatních smluvních zemích jedinou přihláškou podanou u Mezinárodního úřadu duševního vlastnictví se sídlem v Ženevě. Získání ochrany ochranných známek se ve smluvních zemích Madridské dohody podstatně zjednodušilo, neboť příslušníci smluvních zemí nemusí podávat samostatné přihlášky v ostatních smluvních zemích.

Protokol k Madridské dohodě¹⁴ pak umožňuje příslušníkům smluvních států podat mezinárodní přihlášku již na základě podané přihlášky ochranné známky u příslušného úřadu země původu, nikoliv tedy až na základě zapsané ochranné známky, jak to vyžaduje Madridská dohoda.

Mezi další neméně významné mezinárodní úmluvy v oblasti průmyslového vlastnictví patří:

- **Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účel zápisu známek**¹⁵, jejíž hlavní přínos spočívá ve vytvoření Zvláštní unie, jejíž členové, kteří jsou touto dohodou vázáni, přijímají společné třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek. V tomto smyslu pak tato dohoda pro účely zápisu ochranných známek disponuje s 34 třídami pro výrobky a 11 třídami pro služby.
- **Vídeňská dohoda o mezinárodním třídění obrazových prvků ochranných známek**¹⁶ přijatá ve Vídni dne 12. 6. 1973, která vytváří Zvláštní unii, jejíž členové, kteří jsou touto dohodou vázáni, přijímají společné třídění obrazových prvků ochranných známek. Systém obrazového třídění se člení na 29 tříd, 144 oddílů, 775 sekcí a 1112 pomocných sekcí.
- **Smlouva o známkovém právu**¹⁷ pak řeší otázky přihlašování a registrace ochranných známek, kterými se Pařížská úmluva nezabývá;
- **Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů**¹⁸ uzavřená v Locarnu dne 8. října 1968, která zavádí mezinárodní třídění průmyslových vzorů. V tomto směru tato dohoda disponuje s třídami 01-32.

¹³ Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních značek ze dne 14. dubna 1891, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967 a změněná v roce 1979 ve znění vyhlášky č. 78/1985 Sb. (dále jen „Madridská dohoda“)

¹⁴ Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek sjednaného v Madridu dne 27. 6. 1989 (dále jen „Protokol“)

¹⁵ Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. června 1957, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Ženevě dne 13. května 1977, změněná dne 2. 10. 1979 (vyhláška č. 118/1979 Sb., ve znění vyhlášky č. 77/1985 Sb.)

¹⁶ Vídeňská dohoda o mezinárodním třídění obrazových prvků ochranných známek přijatá ve Vídni dne 12. 6. 1973 a doplněná dne 1. 10. 1985

¹⁷ Smlouva o známkovém právu (TLT) sjednaná v Ženevě dne 27. 10. 1994 (sdělení č. 199/1996 Sb.)

¹⁸ Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů podepsaná v Locarnu dne 8. 10. 1968 a změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 28/1981 Sb., ve znění vyhl. č. 85/1985 Sb.)

- **Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu**¹⁹ ze dne 31. října 1958;
- **Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění**²⁰ ze dne 24. března 1971;
- **Smlouva o patentové spolupráci (PCT)**²¹;
- **Úmluva o udělování evropských patentů**²² (dále jen „Evropská patentová úmluva“);
- **Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění.**²³

3.3. Jednotlivá práva průmyslového vlastnictví a jejich národní právní úprava

Průmyslová práva lze rozdělit na práva na označení, práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti a jiná související průmyslová práva, pod která lze přiřadit obchodní tajemství, know how a goodwill.

3.3.1. Práva na označení

Mezi práva na označení řadíme ochranné známky, označení původu a zeměpisná označení a obchodní jméno.

3.3.1.1. Ochranné známky

Základním právním předpisem upravujícím problematiku ochranných známek je zákon č. 441/2003 Sb. (který nabyl účinnosti dne 1. dubna 2003) o ochranných známkách (dále jen „zákon o ochranných známkách“)²⁴, který zavedl do českého právního řádu řadu nových známkoprávních institutů plynoucích ze stále se vyvíjejících obchodních vztahů a nových poznatků důležitých pro rozvoj novodobé tržní ekonomiky. Klíčovým přínosem je sladění tohoto zákona s právní úpravou Evropské unie a to zejména s nařízením Rady Evropských společenství č. 40/94 z 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství a s nařízením Rady Evropských společenství č. 3288/1994 z 22. prosince 1994. Nový zákon o ochranných známkách tak převzal veškerá relevantní ustanovení první směrnice Rady ES č. 89/104/ES ke sblížení zákonů členských států o ochranných známkách a propojil

¹⁹ Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. 10. 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 67/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 79/1985 Sb.)

²⁰ Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ze dne 24. 3. 1971, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 110/1978 Sb., ve znění vyhl. č. 86/1985 Sb.)

²¹ Smlouva o patentové spolupráci (PCT), přijatá ve Washingtonu dne 19. 6. 1970, změněná dne 28. 9. 1979, dne 3. 2. 1984 a dne 3. 10. 2001 (sděl. Č. 296/1991 Sb. ve znění pozdějších změn)

²² Úmluva o udělování evropských patentů přijatá v Mnichově dne 5. 10. 1973 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb.)

²³ Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění přijatá na Budapešťské diplomatické konferenci dne 28. 4. 1979, změněná v roce 1980 (vyhláška č. 212/1989 Sb.)

²⁴ Zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudu a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochranných známkách).

národní systém známkoprávní ochrany se systémem komunitárním, tj. systémem vytvořeným nařízením Rady ES č. 40/94 o ochranné známce Společenství²⁵.

Ochrannou známkou pak může být za podmínek stanovených zákonem o ochranných známkách jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby.²⁶

V souladu s judikaturou Evropského soudního dvora je pak základní funkcí každé ochranné známky taková identifikace výrobku či služby, která dokáže zcela jasně a zřejmě odlišit výrobek jednoho výrobce od druhého či službu jednoho poskytovatele služeb od druhého poskytovatele služeb.

3.3.1.2. Označení původu a zeměpisná označení

Právním předpisem upravujícím problematiku ochrany zeměpisných označení a označení původu je zákon č. 452/2001 Sb. o ochraně označení původu a zeměpisných označení²⁷, který upravuje podmínky pro získání ochrany označení původu či zeměpisného označení.

Hlavním pramenem harmonizační právní úpravy je pak Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin, které stanovuje pravidla na ochranu označení původu a zeměpisných označení zemědělských produktů.

Označením původu je chápán název oblasti, určitého místa nebo země (dále jen „území“) používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže kvalita nebo vlastnosti tohoto zboží jsou výlučně nebo převážně dány zvláštním zeměpisným prostředím s jeho charakteristickými přírodními a lidskými faktory a jestliže výroba, zpracování a příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území; za označení původu pro zemědělské výrobky nebo potraviny jsou pokládána i tradiční zeměpisná nebo nezeměpisná označení pro zboží pocházející z vymezeného území, splňuje-li takové zboží ostatní podmínky podle tohoto ustanovení.²⁸

Zeměpisným označením se rozumí název území používaný k označení zboží pocházejícího z tohoto území, jestliže toto zboží má určitou kvalitu, pověst nebo jiné vlastnosti, které lze přičíst tomuto zeměpisnému původu, a jestliže výroba nebo zpracování anebo příprava takového zboží probíhá ve vymezeném území.²⁹

---

²⁵ Kopecká, S: Ochranná známka Společenství. Úřad průmyslového vlastnictví, 2002

²⁶ § 1 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudu a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochranných známkách).

²⁷ Zákon č. 452/2001 Sb. ze dne 29. 11. 2001 o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů

²⁸ § 2 písm. a) zákona č. 452/2001 Sb. ze dne 29. 11. 2001 o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů

²⁹ § 2 písm. b) zákona č. 452/2001 Sb. ze dne 29. 11. 2001 o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele ve znění pozdějších předpisů

3.3.1.3. Obchodní jméno

Obchodním jménem se rozumí označení podnikatele či jiné osoby. Co se týče pojmu jako takového, je nutno uvést, že dnes se pojem obchodního jména již nevyužívá a to proto, že novelou obchodního zákoníku č. 370/2000 Sb. byl tento pojem nahrazen pojmem „obchodní firma“, kterou se dle § 8 obchodního zákoníku rozumí název, pod kterým je podnikatel zapsán do obchodního rejstříku. Je-li pak podnikatel fyzickou osobou, je obchodním jménem jeho jméno a příjmení. Je-li podnikatelem právnická osoba nezapsaná do obchodního rejstříku, činí právní úkony pod svým názvem. Na podnikatele nezapsané v obchodním rejstříku se však ustanovení o obchodní firmě nevztahují.

V souladu s § 8 odst. 2 věty druhé pak mohou podnikatelé nezapsaní v obchodním rejstříku užívat u svého jména a příjmení odlišující dodatek nebo další označení za předpokladu, že nepůsobí klamavě a jeho užívání je v souladu s právními předpisy i dobrými mravy soutěže. Takový dodatek nebo označení pak není obchodní firmou. Je však chráněn právem proti nekalé soutěži.

Odlišující dodatky také povinně užívají právnické osoby, které se zapisují do obchodního rejstříku, kdy takovéto dodatky určují právní formu dané společnosti (např. s.r.o., spol. s.r.o., a.s., v.o.s.).

Hlavní zásadou práv vyplývajících z obchodní firmy je pak zásada nezaměnitelnosti, která zakotvuje princip výlučnosti firmy. Firma tak nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě. K odlišení firmy ale nestačí rozdílný dodatek označující právní formu. U fyzické osoby postačí zpravidla k odlišení uvedení jiného místa podnikání. Má-li fyzická osoba stejné jméno s jiným podnikatelem působícím v témže místě, je povinna doplnit ve firmě údaj o jménu dostatečně odlišujícím dodatkem ve smyslu § 9 odst. 1 ObchZ (dodatek vztahující se zpravidla k této osobě nebo druhu podnikání).

K dalším zásadám, které musí být dodržovány při tvorbě firmy, patří zásada pravdivosti, jasnosti a jednotnosti. Tyto zásady tvorby firmy obchodní zákoník výslovně neuvádí. Lze k nim dospět pouze výkladem. Zásadu pravdivosti lze vyvodit např. z ustanovení o firmě podnikatele fyzické osoby, z ustanovení o dodatku o právní formě právnické osoby, z ustanovení o nekalé soutěži atd. Zásada jasnosti souvisí se zásadou pravdivosti a vyjadřuje, aby údaje o podnikateli byly ve firmě vyjádřeny srozumitelně a jasně a nezastíraly pravý stav věci. Zásadu jednotnosti lze vyjádřit tak, že podnikatel je povinen vyvíjet své podnikatelské aktivity pod jednou firmou, třebaže tyto činnosti provozuje v několika závodech, odštěpných závodech či v několika provozovnách.³⁰

Pojem „obchodní firma“ je tak pojmem užším, než byl pojem „obchodní jméno“, který byl pojmem obecným a který se vztahoval na všechny podnikající osoby (jak na podnikatele zapsané v obchodním rejstříku tak na podnikatele nezapsané v obchodním rejstříku).

---

³⁰ Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. Vydání. Praha: C.H.Beck, 2006, s. 20-21

Pojem obchodního jména také běžně používají mezinárodní smlouvy jako např. Pařížská úmluva, která obchodní jméno v článku 1 odst. 2 řadí do předmětů ochrany průmyslového vlastnictví. Článek 8 Pařížské úmluvy pak zavádí povinnost členským státům chránit obchodní jméno, aniž by ho bylo nutno přihlašovat či zapisovat.

3.3.2. Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti / patentové právo

Pod pojem patentové právo lze zahrnout vynálezy, užité vzory, průmyslové vzory, topografie polovodičových výrobků a odrůdy rostlin.

3.3.2.1. Vynálezy

Mezi vynálezy řadíme patenty a dodatková ochranná osvědčení, které jsou upraveny základním právním předpisem - zákonem č. 527/1990 Sb. ze dne 27. listopadu 1990 o vynálezech a zlepšovacích návrzích ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o vynálezech“) a dále pak zákonem č. 206/2000 Sb. ze dne 21. 6. 2000 o ochraně biotechnologických vynálezů a o změně zákona č. 132/1989 Sb., o ochraně práv k novým odrůdám rostlin a plemenům zvířat, ve znění zákona č. 93/1996 Sb.

Na vynálezy, které splní podmínky zákonné podmínky patentovatelnosti, pak Úřad průmyslového vlastnictví uděluje patenty.

Mezi zákonem stanovené podmínky patentovatelnosti technického řešení patří:

- splnění základní podmínky patentovatelnosti vynálezů (vynález je považován za vynález a není vyloučen z patentovatelnosti);
- průmyslová využitelnost (vynález je průmyslově využitelný, může-li být jeho předmět opakovatelně vyráběn nebo jinak využíván v průmyslu);
- novost (vynález je považován za nový, není-li stavem techniky);
- vynálezecká činnost (vynález je výsledkem vynálezecké činnosti, jestliže pro odborníka zřejmým způsobem nevyplývá ze stavu techniky).

Doba platnosti patentu je dvacet let od podání přihlášky vynálezu a nelze ji nijak prodloužit.

Dodatková ochranná osvědčení jsou udělována na látky chráněné na území České republiky platným patentem, jestliže jsou účinnými látkami přípravků, které před uvedením na trh podléhají registraci podle zvláštních právních předpisů. Účinnou látkou je chemicky vyrobená látka nebo směs látek, mikroorganismus nebo směs mikroorganismů, které mají obecné nebo specifické léčebné nebo preventivní účinky ve vztahu k onemocněním lidí nebo zvířat nebo které jim mohou být podány za účelem určení nemoci, zlepšení nebo úpravy zdravotního stavu anebo které jsou určené k ochraně rostlin nebo rostlinných výrobků.³¹

---

³¹ § 35h zákona č. 527/1990 Sb. ze dne 27. listopadu 1990 o vynálezech a zlepšovacích návrzích ve znění pozdějších předpisů

3.3.2.2. Užitné vzory

Ochrany užitného vzoru mohou požívat jen ta technická řešení, která jsou nová, která přesahují rámec odborné dovednosti a která jsou průmyslově využitelná. Jen takováto řešení lze chránit užitnými vzory.

Základní právní úpravou pro problematiku užitných vzorů je zákon č. 478/1992 Sb. ze dne 24. 9. 1992 o užitných vzorech, ve znění pozdějších předpisů.

Doba platnosti užitného vzoru je čtyři roky, dvakrát ji lze prodloužit (2 x po třech letech) maximálně však na deset let.

3.3.2.3. Průmyslové vzory

Průmyslovým vzorem se dle § 2 písm. a) zákona č. 207/2000 Sb. ze dne 21. 6. 2000 o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů rozumí vzhled výrobku nebo jeho části, spočívající zejména ve znacích linií, obrysů, barev, tvaru, struktury nebo materiálů výrobku samotného, nebo jeho zdobení.

Podmínkou zápisné způsobilosti průmyslového vzoru do rejstříku je jeho novost a individuální povaha.

Průmyslový vzor se považuje za nový, nebyl-li přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti zpřístupněn veřejnosti shodný průmyslový vzor. Průmyslové vzory se považují za shodné, jestliže se jejich znaky liší pouze nepodstatně. Průmyslový vzor vykazuje individuální povahu, jestliže celkový dojem, který vyvolává u informovaného uživatele, se liší od celkového dojmu, který u takového uživatele vyvolává průmyslový vzor, který byl zpřístupněn veřejnosti přede dnem podání přihlášky nebo přede dnem vzniku práva přednosti. Při posuzování individuální povahy průmyslového vzoru se přihlíží k míře volnosti, kterou měl při vývoji průmyslového vzoru jeho původce.³²

Za informovaného uživatele je považována osoba uvědomělejší nežli běžný uživatel, která má povědomí o průmyslových vzorech na trhu.

Doba platnosti průmyslového vzoru je pět let s možností prodloužení až o dvacet let (4 x po pěti letech).

3.3.2.4. Topografie polovodičových výrobků

Základní právním předpisem upravující oblast topografie polovodičových výrobků je zákon č. 529/1991 Sb. ze dne 3. prosince 1991 o ochraně topografií polovodičových výrobků ve znění pozdějších předpisů.

---

³² § 4 a 5 zákona č. 207/2000 Sb. ze dne 21. 6. 2000 o ochraně průmyslových vzorů a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

Dle § 2 tohoto zákona se topografií rozumí série jakkoli zafixovaných nebo zakódovaných vzájemně souvisejících zobrazení znázorňující trojrozměrné trvalé uspořádání vrstev, z nichž se polovodičový výrobek skládá, přičemž každé zobrazení znázorňuje vzor jedné vrstvy polovodičového výrobku nebo jeho části, popřípadě povrchu polovodičového výrobku v jednotlivých stupních výroby nebo jeho částí.

Doba trvání ochrany topografie polovodičových výrobků skončí uplynutím deseti let od konce kalendářního roku, v němž tato ochrana vznikla.³³

3.3.3. Jiná související průmyslová práva

Mezi jiná související průmyslová práva řadíme obchodní tajemství, know how a goodwill (neboli dobrou pověst).

3.3.3.1. Obchodní tajemství

Pojem obchodního tajemství vymezuje § 17 obchodního zákoníku, podle kterého obchodní tajemství tvoří:

- skutečnosti obchodní povahy (např. cenové kalkulace, cenové rozpočty, seznamy odběratelů, seznamy dodavatelů, seznamy obchodních partnerů, obchodní smlouvy, marketingové a obchodní plány),
- skutečnosti výrobní povahy (např. výrobní postupy, receptury),
- skutečnosti technické povahy (např. technické předlohy, technické výkresy, projektová dokumentace, konstrukční řešení),

které mají určitou hodnotu (skutečnou nebo alespoň potenciální), nejsou v příslušných obchodních kruzích běžně dostupné a podnikatel má zájem na jejich utajení, přičemž utajení náležitým způsobem zajišťuje (dělá dostatečná opatření k tomu, aby se utajované informace nedostaly do rukou neoprávněných osob, např. utajené materiály jsou ukládány na bezpečných místech, v pracovních a obchodních smlouvách nechybí doložky o mlčenlivosti, atd.).

Příslušnými obchodními kruhy se dále rozumí jak ostatní soutěžitelé tak všechny další osoby mající zájem na využití a zneužití informací, které jsou součástí obchodního tajemství podnikatele.

3.3.3.2. Know how

Pojmem know how se rozumí souhrn vědomostí, znalostí a zkušeností při výrobě určitého produktu, výzkumu či vývoji. Mezi know how tak můžeme řadit výrobní či pracovní postupy, návody, rozborů, technické výkresy či pokusy.

---

³³ § 9 odst. 2 zákona č. 529/1991 Sb. ze dne 3. prosince 1991 o ochraně topografií polovodičových výrobků ve znění pozdějších předpisů

4. Právo průmyslového vlastnictví versus právo autorskoprávní

Jak jsem již uvedla v úvodu této práce je právo průmyslového vlastnictví stejně tak jako právo autorské a práva s ním související součástí práva duševního vlastnictví. Jedná se tedy o nehmotné statky, které se podle své povahy a systému liší. V následujícím textu se pokusím zhodnotit obě právní odvětví a porovnat jejich vzájemné podobnosti a odlišnosti.

4.1. Právo průmyslového vlastnictví

V právu průmyslového vlastnictví platí níže uvedená pravidla a principy:

- Ochrana průmyslového práva je vázána na registrační princip. K získání ochrany práva je nutné podat přihlášku k příslušnému úřadu a uhradit správní poplatek.
- Na rozdíl od práva autorského je získání ochrany práva průmyslového vlastnictví vázáno na splnění podmínek stanovených příslušnými zvláštními zákony. Např. u vynálezů se jedná o splnění podmínek patentovatelnosti, u průmyslových vzorů je podmínkou zápisu novost a individuální povaha, u ochranných známek stanovuje zákon důvody pro odmítnutí ochrany.
- Ochrana průmyslového práva je vázána na rozhodnutí správního orgánu, který po splnění všech zákonných podmínek vydává rozhodnutí, kterým právo průmyslového vlastnictví přiznává právo nebo kterým uděluje ochranu.
- V právu průmyslového vlastnictví platí princip teritoriality. Ochrana průmyslového práva tak platí jen na území, pro které je dané právo zaregistrováno.
- Průmyslová práva jsou běžně převoditelná na třetí osobu.
- Doba platnosti práv průmyslového vlastnictví je časově omezena (v závislosti na druhu průmyslového práva) a také zpoplatněna (registračními, udržovacími či obnovovacími poplatky).

4.2. Autorská práva a práva s nimi související

- Autorské právo nechrání žádný princip, metodu, objev ani myšlenku, chrání pouze výsledek tvůrčí činnosti, který je vyjádřen v objektivně vnímatelné podobě.
- Ochrana vzniká automaticky a to okamžikem vytvoření díla. Okamžikem, v němž je dílo vytvořeno a vyjádřeno v objektivně vnímatelné formě.
- Autorskoprávní ochrana není vázána na splnění určitých podmínek, náleží všem autorským dílům neohledně na jejich kvalitu či úroveň.
- Autorská práva jsou chráněna plošně bez ohledu na teritoriální omezení.
- Autorskoprávní oblast dělí autorova práva na práva osobností, která zanikají smrtí autora a majetková, která trvají po celou dobu autorova života a platí ještě 70 let po jeho smrti. V případě práv nakladatele platí jeho práva 50 let od vytvoření díla. Práva osobnostní stejně tak jako práva majetková jsou právy nepřevoditelnými, kterých se autor nemůže vzdát.
- Autorskoprávní ochrana není nijak zpoplatněna.

V obou právních oblastech lze nabytá práva udělovat třetím osobám a to formou licenční smlouvy. Na rozdíl od práv autorských a práv s nimi souvisejících musí však licenční smlouva v oblasti průmyslových práv být vždy písemná, a aby byla účinná vůči třetím osobám, musí být v určitých případech zapsána do příslušného veřejnoprávního rejstříku.

Stěžejní principy práv průmyslového vlastnictví	Autorská práva a práva s nimi související
Chrání myšlenku – obecné řešení	Chrání jen vnější formu vyjádření...
Registrační princip	Vznikají okamžikem vytvoření díla
Podmínky k získání ochrany	Ochrana bez ohledu na kvalitu a úroveň díla
Vznik práv vázán na správní rozhodnutí	Ochrana vzniká automaticky
Princip teritoriality	Žádná územní omezení
Práva jsou běžně převoditelná	Práva nejsou převoditelná
Práv se lze vzdát	Práv se nelze vzdát
Ochrana je zpoplatněna	Ochrana je bezplatná
Práva jsou časově omezena Až na výjimky relativně krátké doby platnosti práv	Relativně dlouhá doba trvání práv
Možnost odmítnutí či zamítnutí ochrany	

Kapitola 3 Nekalá soutěž

Právo na ochranu nekalé soutěže založené na článku 10bis a 10ter Pařížské úmluvy, podle jejíchž ustanovení je nekalou soutěží každá soutěžní činnost, která odporuje poctivým zvyklostem v průmyslu nebo obchodě, je významným činitelem na poli právní ochrany vlastníků práv duševního vlastnictví i dalších osob.

A protože podstatou práva proti nekalé soutěži je především ochrana osob proti jednání ve vztazích mezi soutěžiteli, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a poctivými obchodními zvyklostmi a které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, představuje využití tohoto práva jeden z nejširších možných nástrojů právní ochrany.

Práve na ochranu nekalé soutěže se tedy rozumí všechny právní normy, které upravují jednání soutěžitelů v hospodářské soutěži.

1. Vymezení pojmu „hospodářská soutěž“ a „soutěžitel“ v českém právním řádu

Je jasné, že jakýkoli tržní prostor, ve kterém dochází ke střetu vzájemných nabídek a poptávek, žije svým ekonomickým životem a pravidly. Aby se však soutěžitelé pohybovali v mezích obecně závazných pravidel, je potřeba vytvořené vztahy právně regulovat. A právě takovou regulaci přináší právo na ochranu hospodářské soutěže.

Fyzické i právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé (dále jen „soutěžitelé“), mají právo svobodně rozvíjet svou soutěžní činnost v zájmu dosažení hospodářského prospěchu a sdružovat se k výkonu této činnosti; jsou však povinny přitom dbát právně závazných pravidel hospodářské soutěže a nesmějí účast v soutěži zneužívat³⁴. § 41 zákona č. 513/1991 Sb. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů³⁵ (dále jen „obchodní zákoník“) tedy říká, že každý jedinec má právo účastnit se a podílet se na hospodářské soutěži, avšak v mezích, které jsou stanoveny zákonem. Ne každé jednání v hospodářské soutěži, které se druhým může zdát nevhodné a špatné, je však jednáním zakázaným a v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže.

K vymezení pojmu hospodářská soutěž také výrazně přispěl P. Hajn, který se k této problematice vyjádřil následovně: *„Zásada svobody lidského jednání bude tak mít v soutěžních vztazích rozsáhlejší prostor k uplatnění (vzdálenější meze), než je tomu v jiných oblastech lidského počínání. V pochybnostech, zda jsou dány meze pro kreativní soutěžní jednání či nikoliv, měli bychom se řídit devizou „in dubio pro libertate“. Pokud jde o druhou ze zásad („neminem leadere“), pak v soutěžních vztazích výrazněji platí, že druhým lze působit újmy, pokud nejsou působeny způsoby, jež právo zapovídá; takový*

³⁴ § 41 zákona č. 513/1991 ze dne 5. 11. 1991 Sb. obchodního zákoníku, ve znění pozdějších předpisů

³⁵ Zákon č. 513/1991 Sb. ze dne 5. 11. 1991, obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

zákaz nemusí být ovšem vždy výslovný. Jestliže obecně pro posuzování svobody lidského chování platí Tocquevillův výrok „Svoboda jednoho rozmáchnout se pěstí končí tam, kde začíná brada toho druhého“ pak v oblasti soutěžních vztahů musí být tato myšlenka modifikována: Svoboda soutěžitele rozmáchnout se pěstí nemusí končit u brady jiného soutěžitele, pokud se ta pěst nachází v předepsané boxerské rukavici.³⁶

Za zneužití účasti v hospodářské soutěži je pak v souladu s obecně závaznými právními předpisy považováno nekalé soutěžní jednání a nedovolené omezování hospodářské soutěže.

Obchodní zákoník dále vymezuje pojem „soutěžitele“, za kterého považuje jakoukoliv fyzickou nebo právnickou osobu, která se nějakým způsobem podílí na hospodářské soutěži. V žádném případě však nemusí jít o podnikatele nebo přímého konkurenta dotčeného subjektu. Soutěžitelem v tomto ohledu může být například majitel práva průmyslového vlastnictví, vlastník internetové domény nebo autor práva autorského, popř. autor práv s autorským právem souvisejícím.

V této souvislosti je důležité zmínit další právní úpravu, která vymezuje pojem soutěžitele. Je jím zákon o ochraně hospodářské soutěže, který za soutěžitele považuje *„fyzické a právnické osoby, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupování, a to i v případě, že tato sdružení a seskupení nejsou právními osobami, pokud se účastní hospodářské soutěže nebo ji mohou svou činností ovlivňovat, i když nejsou podnikateli“³⁷.*

Stejně tak jako obchodní zákoník rozšířil svoji působnost práva nekalé soutěže na subjekty nepodnikající, zákon na ochranu hospodářské soutěže rozšířil osobní působnost zákona ještě více a to na různá sdružení a seskupení, které nejsou právními osobami a které tak nedisponují právní subjektivitou.

K tomuto tématu se vyjádřil Úřad pro ochranu hospodářské soutěže, ústřední orgán státní správy, jehož hlavním cílem je zajištění rovných podmínek na trhu pro všechny účastníky hospodářské soutěže a dohled nad soutěžiteli, zda se chovají v souladu s pravidly hospodářské soutěže. V jednom ze svých rozhodnutí (ve věci spojování soutěžitelů CRF Praha a.s. v likvidaci a České konsolidační agentury)³⁸ konstatoval, že *ke spojení ve smyslu zákona může dojít pouze mezi soutěžiteli. A aby se v daném případě jednalo o soutěžitele, vyžaduje § 2 odst. 1 zákona kumulativní splnění dvou předpokladů: 1. Musí jít o fyzickou či právnickou osobu, jejich sdružení, sdružení těchto sdružení či jinou formu seskupování, přičemž není rozhodné, zda tato sdružení a seskupení mají právní subjektivitu, a jsou právními osobami, či nikoliv (tzv. non-subjekt), stejně tak nerozhoduje, zda se jedná o podnikatele či nikoliv nebo zda tento subjekt či non-subjekt je soukromoprávní nebo veřejnoprávní povahy. 2. Tento subjekt či non-subjekt se hospodářské soutěže buď přímo účastní, nebo ji může svou činností ovlivňovat, na roveň vlastnímu vyvíjení podnikatelské aktivity na trhu je tedy postavena schopnost ovlivnit soutěžení jiných subjektů, a to i schopnost potenciální, neboť např. ze skutečnosti, že*

³⁶ Hajn, P. Zásady „in dubio pro libertate“ a „neminem leadere“ v právu proti nekalé soutěži, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Česká republika

³⁷ § 2 odst. 1 zákona č. 143/2001 Sb. o ochraně hospodářské soutěže, ve znění pozdějších předpisů

³⁸ Rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže OF/S204/03-4455/03 ze dne 8. 3. 2003

existující společnost v současné době nevyvíjí žádné podnikatelské aktivity nelze dovodit, že společnost nebude tyto aktivity vyvíjet do budoucna. Popsanou činností se sice Česká konsolidační agentura přímo hospodářské soutěže neúčastní, může jí však ovlivnit tržní poměry v oblastech, v nichž v tomto konkrétním případě působí nabývaná společnost CRF Praha. Obě podmínky stanovené v § 2 odst. 1 jsou tedy splněny i v případě České konsolidační agentury, kterou je tak třeba rovněž považovat za soutěžitele ve smyslu zákona. Česká konsolidační agentura tak v této věci byla Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže považována za soutěžitele, přestože se hospodářské soutěže přímo neúčastnila. Stačilo však, že mohla ovlivnit tržní poměry, ve kterých působil druhý soutěžitel. Úřad pro ochranu hospodářské soutěže tak dále rozšířil význam zákonem stanovené definice pojmu „soutěžitel“.

Soutěžitelem se tedy rozumí:

Dle obchodního zákoníku	Jakákoli FO či PO podílející se na hospodářské soutěži, přičemž nemusí jít o podnikatele
Dle zákona na ochranu hospodářské soutěže	FO, PO či jejich sdružení, sdružení těchto sdružení a jiné formy seskupení, které se účastní hospodářské soutěže nebo ji nějakým způsobem ovlivňují, i když nejsou podnikateli
Dle rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže	FO, PO či jejich sdružení, sdružení těchto sdružení či jiné formy seskupování (nemusejí mít právní subjektivitu stejně tak jako nemusejí být podnikateli) a které se přímo účastní hospodářské soutěže nebo které svou činností mohou hospodářskou soutěž ovlivňovat

„Pro úvahu, zda jednání konkrétního subjektu je jednáním v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 obch. zák.), není rozhodné, že jde o podnikatele, nýbrž to, zda šlo o jednání soutěžitele, tedy zda bylo motivováno soutěžním záměrem, a nikoli záměrem jiným³⁹.

V této souvislosti vydal Nejvyšší soud ČR dne 11. září 1992 následující rozsudek, ve kterém konstatuje, že *soutěžní vztah nelze omezovat pouze na vztah dvou podnikatelských subjektů s totožným obchodním zaměřením, soutěžní vztah je dán již mezi osobou či kolektivem fyzických osob připravujících založení nového podnikatelského subjektu a konkurujícím subjektem (tedy vytvoření výhodných podmínek pro nově vznikající subjekt na úkor existujícího soutěžitele). Soutěžní vztah však bude dán i při jednání soutěžitele vůči jinému, který se sice určitou obchodní činností dosud nezabývá, avšak vzhledem ke*

³⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001

*všem okolnostem lze výkon takové činnosti u něho postupem doby s největší jistotou předpokládat (tedy odstranění možné konkurence).*⁴⁰

K pojmu „hospodářské soutěže“ se také podrobněji v roce 1999 a 2000 vyjádřil Krajský obchodní soud v Praze a v odvolacím řízení pak Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 23. dubna 2001.⁴¹ Šlo o případ, kdy se žalobce domáhal, aby soud prvního stupně žalovanému uložil povinnost zdržet se šíření nepravdivé informace o likvidaci žalobce a dále aby soud uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci částku ve výši 5 miliónů korun. Krajský obchodní soud v Praze žalobu následně zamítl, přičemž ve svém rozsudku uvedl, že *je mezi účastníky nesporné, že do databáze RES, kterou vytváří první žalovaný a s níž obchoduje druhý žalovaný, se dostal údaj o likvidaci, který neodpovídal skutečnosti. Soud však uvedl, že nelze v daném případě jednání žalovaných hodnotit jako jednání nekalosoutěžní, neboť žalovaní nejednali v soutěžním vztahu k žalobci. I s přihlédnutím k § 41 obch. zák. je zřejmé, že obecně je pojem hospodářské soutěže širší než pouhé soupeření subjektů, které na trhu nabízejí shodné nebo podobné výrobky nebo služby. I soutěžitelé, kteří na trhu nabízejí výrobky nebo služby navzájem nesrovnatelné, se mohou v hospodářské soutěži střetnout, a to zpravidla jednáním tohoto z nich, který se snaží získat na úkor jiného soutěžitele pro sebe výhodu. K ničemu takovému však ze strany žalovaných nedošlo. Žalobce s rozhodnutím soudu nesouhlasil a v zákonné lhůtě podal odvolání k Vrchnímu soudu v Praze. Odvolací soud zhodnotil skutkový stav zjištěný soudem prvního stupně, přičemž uvedl, že ze skutkových zjištění, jež jsou ostatně nesporná, je prokázáno, že nepravdivá informace vznikla chybným zápisem do údajů o žalobci v RES u prvního žalovaného. Nebyl prokázán jakýkoli zájem prvního žalovaného ve vztahu k žalobci. Byť i odvolací soud zastává nikoli úzký výklad pojmu soutěžitel či účastník hospodářské soutěže, nelze tento výklad natolik rozšiřovat, že by tím byl popírán význam dalších právních úprav, zejména § 19b obč. zák., úpravy obecné odpovědnosti za škodu podle občanského zákoníku. Hospodářská soutěž, jak ji chápe žalobce, se rovná podnikatelskému prostředí se všemi subjekty podnikání bez rozdílu, a to je výklad zcela mylný. Právní teorie pro vymezení podmínek jednání nekalé soutěže používá i pojmy „soutěžní situace“ a „soutěžní orientace jednání“ (tak Hajn, P.: Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži, MU Brno 2000, str. 121). I s pomocí těchto hledisek nelze jinak než uzavřít, že o soutěžní situaci objektivně mezi účastníky nešlo a že v jednání žalovaných jakýkoli moment hospodářské soutěže chybí. Odvolací soud na základě uvedeného dospěl k závěru, že v daném případě uvedení a šíření nepravdivého údaje o likvidaci žalobce nelze považovat za jednání učiněné soutěžitelem (jak je nutným předpokladem pro jednání dle § 50 obch. zák.) a jednání učiněné v hospodářské soutěži (§ 44 odst. 1 obch. zák.). Schází tak jedna ze základních podmínek pro hodnocení jednání žalovaných jako jednání nekalé soutěže. Jen na doplnění odvolací soud považoval za vhodné v této věci rovněž odkázat (i když v zákonné úpravě došlo k určitému posunu) na odůvodnění rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 11. 1993, Rv I 2069/35, Sbírka Vážný č. 14742, k výkladu zákonného požadavku „za účelem soutěže“. Tehdy Nejvyšší soud učinil závěr, že pokud má být použito zákona o nekalé soutěži, pak „plyne již z účelu tohoto zákona, že musí jít o soutěž, o soutěžní jednání a že takové soutěžní jednání, jímž chce se zasáhnouti do soutěže a porušiti její uznávané zásady nekalým jednáním, musí býti vodítkem žalovaného, musí mu býti účelem ; porušiti uznávaný pořádek v soutěži předpokládá vůli přesunouti prospěch nebo újmu jednoho soutěžitele na újmu nebo*

⁴⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 9. 1992, sp. zn.: 3 Cmo 36/92

⁴¹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 4. 2001, sp. zn.: 3 Cmo 46/2000

prospěch jiného“⁴². Toto rozhodnutí tak obohatilo soudní judikaturu o další právní názor vztahující se k otázce hospodářské soutěže, z něhož plyne, že pro otázku srovnání, zda je jednání subjektu jednáním, které neoprávněně zasahuje do dobré pověsti právnické osoby nebo zda je takové jednání jednáním nekalosoutěžním je rozhodné, zda k tomuto jednání došlo mezi soutěžiteli v rámci hospodářské soutěže.

Judikaturu správních rozhodnutí pak v souvislosti s hospodářskou soutěží a nezávislostí soutěžitelů obohacuje rozhodnutí Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže⁴³ ze dne 3. října 1996, ve kterém konstatuje, že: *samotný fakt zvýšení ceny není porušením zákona. Porušení zákona spočívá v tom, že soutěžitel zvýšení ceny provedl ve vzájemné shodě ve smyslu ustanovení § 3 odstavce 1 zákona. Každý soutěžitel musí svoji obchodní politiku a podmínky, které zamýšlí nabídnout svým zákazníkům nezávisle. Požadavek nezávislosti soutěžitele nezbavuje soutěžitele práva adaptovat se na existující předpokládané chování svých konkurentů. Přísně však vylučuje jakékoli vzájemné kontakty, které by vedly k nežádoucímu ovlivnění soutěžních podmínek.*

Pojmově pak nekalá soutěž spadá ještě spolu s právem proti omezování hospodářské soutěže, které upravuje zneužívání hospodářské soutěže jako takové, pod právo soutěže hospodářské. Největší rozdíl mezi těmito dvěma oblastmi práva pak spočívá v tom, že nekalá soutěž se pohybuje v mezích a rámci hospodářské soutěže, zatímco právo proti omezování hospodářské soutěže řeší jednání soutěžitelů, která se často dostávají až za hranici hospodářské soutěže.

2. Právní úprava nekalé soutěže

2.1. Generální klauzule nekalé soutěže

Nekalou soutěží je dle § 44 odst. 1 obchodního zákoníku jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům. Český právní řád pak toto ustanovení považuje na tzv. „**generální klauzuli nekalé soutěže**“, přičemž splnění jejích třech základních podmínek musí být nezbytnou součástí každého jednání, které může být označeno za nekalosoutěžní jednání. O nekalou soutěž se bude jednat vždy, když budou kumulativně splněny tyto podmínky:

- 1) Jednání subjektu musí být jednáním v hospodářské soutěži.
- 2) Jednání subjektu musí být jednáním v rozporu s dobrými mravy soutěže.
- 3) Jednání subjektu musí být způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.

---

⁴² Rozsudek vrchního soudu v Praze ze dne 23. 4. 2001, sp. zn.: 3 Cmo 46/2000

⁴³ Rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn.: S 8 – 14/96 ze dne 3. 10. 1996

Hlavním cílem této generální klauzule nekalé soutěže je tedy definování základních pravidel pro jednání v nekalé soutěži a to jak pravidel obecně zakázaných tak z nich vyplývajících pravidel dovolených.

Nekalá soutěž pak není naplněna, *nedošlo-li ke kumulativnímu naplnění jednotlivých podmínek generální klauzule nekalé soutěže podle ustanovení § 44 odst. 1 obch. zák., přičemž je nerozhodné, že se jedná o jednání dvou soutěžitelů v hospodářské soutěži (tj. že je splněna první podmínka generální klauzule), pokud toto jednání nesplňuje současně další dvě podmínky generální klauzule, tzn. rozpor s dobrými mravy soutěže a způsobilost tohoto jednání přivodit jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům újmu.*⁴⁴

„Generální klauzule má tedy v právním řádu určitou konkrétní funkci. Funkce generální klauzule je podle stávající právní doktríny v podstatě dvojí, a to jednak (i) restriktivní (omezující) a jednak (ii) extenzivní (rozšiřující). Restriktivní funkce generální klauzule spočívá v uvedení obecně formulovaných podmínek, které musí být splněny vždy, aby mohlo dojít k subsumpci určitého konkrétního jednání pod některou ze speciálních skutkových podstat nekalé soutěže.⁴⁵ Neznamená to nic jiného, než že jednání, která naplňují znaky některé ze zvláštních skutkových podstat, avšak současně (kumulativně) nejsou v rozporu s generální klauzulí, nelze označit za jednání nekalosoutěžní. Generální klauzule však dosah speciálních skutkových podstat též rozšiřuje, neboť ji lze aplikovat na určité jednání rovněž samostatně a takové jednání v hospodářské soutěži lze označit za nekalosoutěžní, aniž by byly současně naplněny znaky některé ze speciálních skutkových podstat uvedených v obchodním zákoníku. Z tohoto důvodu vytváří judikativa tzv. „soudcovské“ skutkové podstaty nekalosoutěžního jednání, které jsou z tohoto pohledu zvláštním druhem soudcovské novotvorby v českém právním řádu a druhem precedenčního práva sui generis.“⁴⁶

K právní úpravě nekalé soutěže dále konstatoval Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 11. 9. 2009⁴⁷, že: *úprava nekalé soutěže, jak je provedena v obchodním zákoníku, je navázána zejména na ustanovení čl. 26 Listiny základních práv a svobod, které zaručuje svobodné podnikání. Toto ustanovení přímo chrání jednotlivce toliko před zásahy ze strany veřejné moci, avšak ovlivňuje i výklad zákonné úpravy, která má sloužit k ochraně podnikatelské činnosti před škodlivými zásahy jednotlivců (tj. v horizontální rovině).*

Jak jsem již uvedla, aby došlo k naplnění generální klauzule nekalé soutěže, musí být tedy splněna tato kritéria: musí se jednat o jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a které je sto přivodit jiným soutěžitelům či spotřebitelům újmu.

Již samo označení „**jednání v hospodářské soutěži**“ pojmově vymezuje, že se nebude jednat o jakékoliv jednání, ale pouze o jednání uskutečňující se v rámci hospodářského soutěžení,⁴⁸ o jednání soutěžně orientované. Pojem „jednání představuje jak činnost

⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2007, sp. zn.: 32 Odo 1566/2005

⁴⁵ Hajn, P. Generální klauzule proti nekalé soutěži a její funkce. Právní rádce, 1996, č. 8, str. 9-11

⁴⁶ Stanovisko Ústavu práva a právní vědy, LL/upav/2007/06, Právní nálezy ve věci Některé aspekty generální klauzule nekalé soutěže

⁴⁷ Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11. 9. 2009

⁴⁸ Pelikánová, I. Komentář k obchodnímu zákoníku, 1. díl 4. vydání, Praha: ASPI, 2004, str. 416

aktivní (kdy například někdo okopíruje, napodobí reklamní slogan) nebo pasivní (tj. nečinnost – například osoba, již bylo svěřeno obchodní tajemství, toto zpřístupní jinému tým, že zapomene dokumentaci na veřejně dostupném místě). Rozhodující pro kvalifikaci určitého jednání v hospodářské soutěži je podle judikatury Nejvyššího soudu ČR⁴⁹ dovodění „zájmu na výsledku soutěže“. Aby bylo možné podle Nejvyššího soudu ČR „hovořit o účasti subjektu na hospodářské soutěži, je třeba dovodit zájem nekalosoutěžně jednajícího na úspěchu soutěžitele na úkor druhého soutěžitele, tedy na výsledku soutěže, tj. konkurenčního boje dvou soutěžitelů. Pro posuzování tvrzeného nekalosoutěžního jednání je krom jiného nutno řádně prozkoumat, zda mezi žalobkyní a žalovanou skutečně existuje soutěžní vztah (první podmínka generální klauzule nekalé soutěže). Dále je podle Nejvyššího soudu ČR „nutno prvořadě odpovědět na otázku, zda lze v jednání spatřovat soutěžní záměr či účel (nikoli úmysl!), tzn. zda jejím jednáním jsou objektivně sledovány soutěžní, konkurenční cíle. Účel soutěžní je tehdy vyloučen, jestliže projev byl učiněn bez jakéhokoliv vztahu k soutěži a jestliže od toho, kdo jej vnímá, nemůže být ani na účel soutěžní vztahován. Soutěžní záměr či účel, resp. soutěžní orientace jednání však nebudou dány např. tehdy, když jednání je zaměřeno na informaci spotřebitelů, objektivní testování výrobků apod.“ Jednání v hospodářské soutěži je jednáním založeným na existenci „soutěžního záměru“⁵⁰ (tj. soutěžního cíle) a „soutěžního vztahu“ (tj. vztahu k hospodářské soutěži)⁵¹ existujícího mezi subjekty, jejichž zboží či služby lze navzájem substituovat, a to v nejširším slova smyslu. I když je potřeba soutěžní vztah pojímat extenzivně, nelze ho pojímat zcela volně, bez určitých limitů, neboť ne každé jednání, jímž jeden hospodářský subjekt způsobí újmu jinému hospodářskému subjektu, lze kvalifikovat jako soutěžní vztah a subsumovat jej tak pod příslušná ustanovení o nekalé soutěži (motivace k jednání způsobujícímu újmu jinému subjektu na trhu může spočívat například v závisti, odplatě apod.). Takovéto jednání většinou není objektivně schopno přinést hospodářský prospěch jednajícímu soutěžiteli, mnohdy tento cíl ve skutečnosti ani nesleduje. Základem soutěžního vztahu je existence vztahu soutěžitele k ostatním soutěžitelům či spotřebitelům ; jednání v hospodářské soutěži tak předpokládá existenci nejméně dvou soupeřících subjektů, a tím i existenci soutěžního vztahu. Kvalifikace určité osoby jakožto soutěžitele se tak odvíjí od jeho soutěžního vztahu k jiným účastníkům hospodářské soutěže. Soutěžitel tak nemůže existovat sám o sobě, jeho postavení jako soutěžitele se může projevit ve vztahu k jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.⁵²

Co se týče „jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže“ a pojmu „dobrých mravů soutěže“ jako takového je důležité zmínit tu skutečnost, že pojem „dobrých mravů soutěže“ není totožný s pojmem „dobrých mravů společnosti“, kterými je dle rozsudku Nejvyššího soudu ČR⁵³ *nutno chápat souhrn určitých etických a kulturních obecně zachovávaných a uznávaných zásad, jejichž dodržování je mnohdy zajišťováno i právními normami tak, aby každé jednání bylo v souladu s obecnými morálními zásadami demokratické společnosti. Tento obecný horizont, který vývojem společnosti rozvíjí i svůj morální obsah v prostoru a čase, musí být posuzován z hlediska konkrétního případu také právě v daném čase, na daném místě a ve vzájemném jednání účastníků právního vztahu.*

⁴⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2007, sp. zn.: 32 Odo 229/2006

⁵⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001

⁵¹ Hajn, P. Právo nekalé soutěže. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1994, str. 6 a 8

⁵² Eliáš, K. in Eliáš, K., Bejček J., Hajn, P., Ježek, J. a kol. Kurs obchodního práva Obecná část. Soutěžní právo. 4. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004, str. 302

⁵³ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 2009, sp. zn.: 33 Odo 1526/2006

Při hodnocení musí být brán zřetel na konkrétní individualizovaný případ a nenáleží tolik na subjektivním názoru jednotlivce, jako na hodnocení společenském, objektivizovaném. V žádném případě pak nelze opominout výraz dobrých mravů „soutěže“, který je v tomto směru klíčový. Více k tomu uvádí prvorepubliková judikatura:⁵⁴ V onom směru jest rozlišovati mezi dobrými mravy vůbec a mezi dobrými mravy soutěže. Jsou jednání, jež jsou sice podle zásad obecné morálky nezávadná, mohou však býti závadná s přísnějšího hlediska dobrým mravů soutěže ; naproti tomu nesmí však ani při obchodním styku, ani při soutěži jednání a zvyklosti odporovati požadavkům občanské morálky. Jest posuzovati podle konkrétních poměrů, co se srovnává s dobrými mravy vůbec a s dobrými mravy soutěže. Měřítkem v podstatě budou právní názory, obyčeje, zvyklosti, usance apod., které zachovávají všichni spravedlivě, poctivě, čestně a svědomitě jednající účastníci soutěžního zápasu. Pokud jest dbáti zájmů soutěžitelských a zájmů zákaznických. Solidarita soutěžitelská nesmí sahati tak daleko, aby znemožňovala ochranu spotřebitelů a volnost soutěže. „Dobré mravy soutěže“ je tedy nutno posuzovat v souladu s konstantní judikaturou a s ohledem na principy poctivého obchodního styku, které se vytvořily v rámci posledních let. Nesmíme také zapomenout na skutečnost, že samotné posouzení, zda předmětné jednání je v rozporu s dobrými mravy soutěže, je otázkou právní, která je v kompetenci právního posouzení soudů, a nikoliv otázkou skutkovou.

K tomu dále rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 3 Cmo 1511/1994⁵⁵: *„Je přirozené, že soutěžitel má snahu vytlačit jiný soutěžící subjekt z jeho pozice na trhu. Pokud však k tomu zvolené prostředky spočívají v získání náskoku kvalitnější produkcí, servisem a lepšími službami, event. v nižších cenách či nápadité reklamě, jde o soutěžní jednání, jež sice koneckonců může vést k újmě i zániku jiných soutěžitelů, není však v rozporu s dobrými mravy soutěže. Takové jednání se vzhledem k účelu podnikání očekává.*

Třetím a posledním kritériem spadajícím pod generální klauzuli nekalé soutěže je **jednání subjektu, které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.** Nemusí zde tedy dojít ke způsobené újmě, nýbrž k naplnění dalšího znaku generální klauzule postačí pouhá možnost ohrožení zájmu jiného soutěžitele či spotřebitele. Nekalosoutěžní jednání tedy spadá pod tzv. delikty ohrožovací, k jehož spáchání není potřeba způsobení újmy.

2.2. Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže

Český právní řád dále v § 44 odst. 2 obchodního zákoníku stanovuje demonstrativním výčtem tzv. **„zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže“**, které blíže vymezují jednotlivá nekalosoutěžní jednání. Jedná se o:

- a) klamavou reklamu,
- b) klamavé označení zboží a služeb,
- c) vyvolání nebezpečí záměny,
- d) parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele,
- e) podplácení,

⁵⁴ Rozhodnutí Vázný 12.336 (č. j. Rv I 1625/31)

⁵⁵ Rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 3 Cmo 1511/1994

- f) zlehčování,
- g) srovnávací reklamu,
- h) porušování obchodního tajemství,
- i) ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí.

Každá taková speciální skutková podstata nekalé soutěže však musí splňovat všechny tři základní podmínky výše uvedené generální klauzule. Pokud se tedy stane, že jednání subjektu bude splňovat všechny znaky zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže, ale na druhou stranu bude postrádat byť i jen jediný znak generální klauzule nekalé soutěže, jednání nebude posouzeno jako jednání v nekalé soutěži.

K aplikaci samotné generální klauzule nekalé soutěže pak dojde jen v případě, pokud jednání subjektu bude naplňovat všechny její znaky, přičemž nebude splňovat kritéria žádné ze zvláštních skutkových podstat. Bude se tak jednat o jedno z nekalosoutěžních jednání, které nebylo zákonodárcem zahrnuto do demonstrativního výčtu nekalosoutěžních jednání uvedených v § 44 odst. 2 obchodního zákoníku.

2.3. Nekalé obchodné praktiky

S úpravou práva na ochranu nekalé soutěže také úzce souvisí právní úprava vycházející ze směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu⁵⁶, která na poli komunitárního práva upravuje problematiku práva na ochranu před nekalou soutěží. Cílem této směrnice pak bylo sblížení právních předpisů v oblasti nekalé soutěže, přičemž její transpozice měla být národními státy provedena do 12. června 2007. Česká republika tuto směrnici transponovala do novely zákona o ochraně spotřebitele⁵⁷, kam zapracovala všechna příslušná ustanovení vyplývající z předpisů Evropských společenství.

V souvislosti s novou právní úpravou pak došlo k vymezení pojmu **nekalé obchodní praktiky**, kterou se dle § 4 odst. 1 zákona o ochraně spotřebitele rozumí: „*jednání podnikatele vůči spotřebiteli, které je v rozporu s požadavky odborné péče a které je způsobilé podstatně ovlivnit jeho rozhodování tak, že může učinit obchodní rozhodnutí, které by jinak neučinil.*“ Odst. 2 § 4 zákona se zabývá problematikou určité jednoznačně vymezitelné skupiny spotřebitelů, kteří jsou z důvodu duševní nebo fyzické slabosti nebo věku zvlášť zranitelní (jako např. děti či senioři), kdy se nekalá obchodní praktika hodnotí z hlediska průměrného člena této skupiny.

Nekalé obchodní praktiky se dále dělí na klamavé obchodní praktiky a na agresivní obchodní praktiky.

---

⁵⁶ Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně Rady 84/450/EHS směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004

⁵⁷ Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele, ve znění pozdějších předpisů

1) Mezi klamavé obchodní praktiky patří:

- a) užití nepravdivého údaje,
- b) užití pravdivého údaje, za předpokladu, že takovýto údaj může uvést spotřebitele v omyl,
- c) opomenutí uvedení důležitého údaje,
- d) způsob vedení prezentace výrobků či služeb vedoucí k záměně s jinými výrobky či službami,
- e) skutečnost, pokud podnikatel nedodržuje závazek obsažený v kodexu chování, ze předpokladu, že se zavázal k jeho dodržování,
- f) nabízení či prodej výrobků nebo služeb, které porušují některá práva duševního vlastnictví,
- g) praktiky uvedené v příloze č. 1 zákona o ochraně spotřebitele jako např. neoprávněné používání značky jakosti bez povolení ; prohlášení o udělení určitého osvědčení či povolení, přestože tomu tak není ; skrytá či vábívá reklama ; propagace výrobků způsobem vedoucím k uvedení spotřebitele v omyl či zastrasování.

2) Agresivními obchodními praktikami jsou pak podle § 5a zákona o ochraně spotřebitele všechny praktiky, které svým působením výrazně snižují možnost svobodné volby rozhodnutí průměrného spotřebitele, jsou jimi např.:

- a) načasování, místo a doba trvání obchodní praktiky (prodejní akce pořádané v rámci zájezdů a výletů)
- b) způsob jednání, jeho výhrůžnost a urážlivost,
- c) vědomé využití nepříznivé situace spotřebitele,
- d) nepřiměřené překážky pro uplatnění práv spotřebitele,
- e) hrozba protiprávním jednáním,
- f) praktiky uvedené v příloze č. 2 zákona o ochraně spotřebitele jako např. opakované a nevyžádané nabídky (spamy, telefonické a faxové nabídky); prezentační akce, které na spotřebitele vyvíjí tlak ; manipulace dětí či citové vydírání.

Mezi agresivní obchodní praktiky dále patří agresivní reklama či osobní návštěvy prodejce bez souhlasu zákazníka.

Dozor v oblasti nekalých obchodních praktik vykonávají orgány dohlízející na ochranu spotřebitele. Ve většině případů je dozorujícím orgánem Česká obchodní inspekce, která provádí dohled nad všemi oblastmi ochrany spotřebitele, kromě případů, pro které jsou zřízeny speciální orgány (např. dozor v oblasti zemědělských, potravinářských a tabákových výrobků provádí Státní zemědělská a potravinářská inspekce, dozor na úseku veterinární péče vykonává Státní veterinární správa, dozor v oblasti ochrany zdraví provádějí hygienické stanice atd.). Dalšími dozorovými orgány jsou například Státní úřad pro kontrolu léčiv či Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.

Byla-li pak například uzavřena mezi spotřebitelem a prodávajícím spotřebitelská smlouva mimo prostory obvyklé k podnikání dodavatele, má spotřebitel na základě ustanovení § 57 obč. zák. právo od takto uzavřené smlouvy do 14 dnů odstoupit.

Zvláštní ustanovení týkající se ochrany spotřebitele jsou tedy také součástí občanského zákoníku, který zásadně upravuje problematiku spotřebitelských smluv.

3. Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži

Byla-li nekalou soutěží porušena nebo ohrožena práva třetích osob (dále jen „dotčené osoby“), mohou se tyto osoby proti rušiteli domáhat, aby se tohoto jednání zdržel a odstranil závadný stav. Dále mohou požadovat přiměřené zadostiučinění, které může být poskytnuto v penězích, náhradu škod a vydání bezdůvodného obohacení.⁵⁸

Aktivně legitimován k uplatnění svých nároků je soutěžitel, spotřebitel nebo právnická osoba oprávněná hájit zájmy soutěžitelů nebo spotřebitelů (v závislosti na jednotlivých zvláštních skutkových podstatách). V případě uplatnění nároků vždy závisí na žalobci, jaký právní prostředek ochrany proti nekalé soutěži navrhně.

3.1. Soukromoprávní prostředky ochrany

3.1.1. Zdržení se nekalosoutěžního jednání

Zdržení se nekalosoutěžního jednání je jeden ze zdržovacích nároků preventivního charakteru dotčené osoby, který směřuje proti nekalosoutěžnímu jednání porušitele, jež hrozí či trvá.

Ohrožení zájmů dotčené osoby musí trvat, protože předpokladem zdržovacího nároku je objektivní nebezpečí dalšího rušení (viz Rozhodnutí Vážný č. 16.530, sp. zn. Rv II 447/37).

Tzv. zápůrčí či negatorní žalobou se pak dotčená osoba může proti rušiteli domáhat, aby se rušitel zdržel vůči dotčené osobě nekalosoutěžního jednání.

K otázce promlčení tohoto zdržovacího nároku je dále nutno uvést, že 4 – letá obecná promlčecí doba platí ve věcech nekalosoutěžních, které vznikly z obchodněprávního závazkového vztahu, přičemž nekalosoutěžní jednání vzniklé mimo rámec obchodněprávního závazkového vztahu se nepromlčuje.

3.1.2. Odstranění závadného stavu

K odstranění závadného stavu podává dotčená osoba tzv. odstraňovací či restituční žalobu, kterou se po rušiteli domáhá odstranění závadného stavu, který mu rušitel způsobil. Tato žaloba tedy působí „zpětně“, kdy se týká odstranění jednání, které v minulosti vzniklo právě nekalosoutěžním jednáním.

---

⁵⁸ § 53 zákona č. 513/1991 obchodního zákoníku ze dne 5. 11. 1991

Zákon nevylučuje, aby dotčená osoba uplatnila tento nárok současně s nárokem na zdržení se nekalosoutěžního jednání, což se také v běžné praxi velmi často stává.

S odkazem na § 100 odst. 2 občanského zákoníku, který vymezuje práva, která se promlčují (a to tak, že se promlčují všechna práva majetková s výjimkou práva vlastnického), se výše uvedené zdržovací a odstraňovací nároky nepromlčují, neboť nejsou majetkové povahy.

Mezi odstraňovací požadavky pak patří např. změna obchodního jména žalovaného tak, aby neobsahoval označení, které je v rozporu s právy žalobce ; likvidace propagačních materiálů porušujících práva žalobce ; stažení textu z internetových stránek žalovaného, který porušuje či ohrožuje žalobcova práva atd.

3.1.3. Přiměřené zadostiučinění

Nárok na přiměřené zadostiučinění, který vyplývá přímo ze samotného zákonného ustanovení § 53 obchodního zákoníku, je sankční povahy, jehož hlavním cílem je vyrovnat nemateriální újmu osoby dotčené nekalosoutěžním jednáním porušitele.

Přiměřené zadostiučinění může být přiznáno ve dvojí podobě a to buď ve formě materiální (v penězích) nebo nemateriální (v podobě omluvy či nějakého prohlášení udávající věci na pravou míru).

Žalobce je také povinen v žalobě a petitu uvést výši požadovaného přiměřeného zadostiučinění. K tomu více rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn. 1 Odon 45/97, ve kterém uvedl, že: „*Přiměřenost zadostiučinění, která představuje též přiměřenost výše peněžní formy zadostiučinění, je nutno posuzovat v závislosti na konkrétních podmínkách jednotlivého případu.*“⁵⁹ Dále uvedl, že: „*Přiměřenost výše peněžního zadostiučinění musí být posuzována jak z objektivních tak subjektivních hledisek. Objektivními kritérii jsou zejména závažnost a intenzita nekalosoutěžního jednání, dosah tohoto jednání (jak velkou oblast trhu zasáhlo), vliv tohoto jednání na počet soutěžitelů v oboru, hodnota goodwillu postiženého, úroveň obrátu v daném okruhu obchodů i výše obrátu. Patří sem také okolnost, zda ten, kdo se nekalosoutěžního jednání dopustil, si byl tohoto jednání vědom, popř. i mohl a měl být tohoto jednání vědom, dále motiv tohoto jednání, okolnost, jak ten, kdo se jednání dopustil, reagoval na upozornění a požadavky postiženého, popř. zda naopak postižený dával najevo nezájem o nekalosoutěžní jednání druhého subjektu.*“⁶⁰

K materiální formě přiměřeného zadostiučinění se vyjádřil Nejvyšší soud České republiky ve svém rozhodnutí ze dne 15. června 2005, ve kterém konstatoval, že: „*k tomu, aby soud mohl jednáním nekalé soutěže dotčenému účastníkovi přiznat právo na přiměřené zadostiučinění v penězích, musí být v řízení prokázáno, že tento účastník utrpěl v souvislosti s jednáním nekalé soutěže nemajetkovou újmu, a to v takovém rozsahu nebo takového druhu, že nepostačuje její vyrovnání přiměřeným zadostiučiněním v nepeněžité formě.*“⁶¹

⁵⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn.: 1 Odon 45/97

⁶⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn.: 1 Odon 45/97

⁶¹ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 6. 2005, sp. zn.: 32 Odo 1318/2004

Ve smyslu § 100 odst. 2 občanského zákoníku se nepeněžitá forma přiměřeného zadostiučinění nepromlčuje. V případě peněžitě podoby přiměřeného zadostiučinění záleží na tom, zda k nekalosoutěžnímu jednání došlo v rámci obchodněprávního závazkového vztahu či nikoli. Pokud ano, pak se nárok řídí § 387 a násl. obchodního zákoníku, přičemž promlčení doba nároku je čtyřletá. Pokud ne, nárok dotčené osoby se promlčuje v tříleté promlčecí době.

3.1.4. Náhrada škody

Náhrada škody je dalším nárokem sankční povahy, jehož cílem je kompenzovat osobě dotčené nekalosoutěžním jednáním vzniklou škodu, která jí byla porušitelem způsobena.

Podmínkami vzniku odpovědnosti za působenou škodu je pak protiprávní nekalosoutěžní jednání porušitele, vznik škody a příčinná souvislost mezi způsobeným nekalosoutěžním jednáním a vznikem škody. V mnoha případech však není jednoduché danou škodu prokázat.

Aby žaloba netrpěla vadou, je nutné škodu přesně vyčíslit a uvést ji v žalobě a petitu.

A protože se promlčení práva na náhradu škody řídí dle ustanovení obchodního zákoníku, právo na náhradu škody se promlčuje v subjektivní lhůtě čtyř let a v objektivní lhůtě deseti let.

3.1.5. Vydání bezdůvodného obohacení

Dalším sankčním prostředkem v právu na ochranu proti nekalé soutěži proti rušiteli je využití práva na vydání bezdůvodného obohacení, kterým je dle § 451 odst. 2 občanského zákoníku majetkový prospěch získaný plněním bez právního důvodu nebo plnění z právního důvodu, který odpadl, jakož i majetkový prospěch získaný z nepoctivých zdrojů.

Podobně jako u institutu náhrady škody je i v tomto případě nutné prokázat příčinnou souvislost mezi porušením práva a vznikem majetkového prospěchu a přesně vyčíslit výši takového majetkového prospěchu.

V rámci obchodněprávního závazkového vztahu se pak právo na vydání bezdůvodného obohacení promlčí v obecné čtyřleté promlčecí době. Nebude-li se jednat o obchodněprávní závazkový vztah, právo na vydání bezdůvodného obohacení se promlčí v subjektivní lhůtě za dva roky a v objektivní lhůtě za tři roky.

3.1.6. Návrh na vydání předběžného opatření

Dalším z důležitých právních prostředků ochrany proti nekalé soutěži je předběžné opatření, které se řídí ustanovením § 74 a násl. občanského soudního řádu.

K užití tohoto právního institutu se vyjádřil Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 28. ledna 1999: „*Předběžné opatření ve smyslu § 102 OSŘ a § 74 a násl. OSŘ jako svým charakterem mimořádný prostředek k zatímní úpravě poměrů účastníků směřuje svými důsledky k ovlivnění chování dotčených subjektů, k ochraně před jednáním, které bezprostředně hrozí či trvá, a to v době jeho vydání (§ 167 odst. 2, § 154 odst. 1 OSŘ). Nutným předpokladem pro jeho vydání kromě osvědčení neoprávněnosti zásahu do práv oprávněného je proto i osvědčení nezbytnosti této úpravy poměrů účastníků k zamezení vzniku újmy oprávněného, popř. k jejímu zvětšování. Bližší posouzení charakteru jednání i odůvodněnosti nároků oprávněného je pak věcí řízení ve věci samé... Pokud žalobkyně strpěla dlouhodobě tvrzený zásah žalovaných do jí náležejících práv nelze nyní nebezpečí z prodlení dovozovat.*⁶²

Předběžné opatření je tedy právním prostředkem preventivním a dočasným, kterým se prozatímně upravují poměry účastníků v situaci, kdy dochází k závadnému nekalosoutěžnímu jednání ze strany rušitele, které je potřeba z důvodu přerušení působení újmy zastavit.

Předběžné opatření se podává soudu, který je příslušný k vydání rozhodnutí ve věci samé a vydává se buď před nařízením jednání ve věci nebo v rámci takového jednání. Podává-li se návrh na nařízení předběžného opatření před zahájením řízení (ve věci ochrany práv před nekalou soutěží) je nutné, aby se ve lhůtě, kterou určí soud, podal návrh na zahájení řízení. Nejpozději v den podání návrhu je také nutné složit soudu jistotu ve výši padesát tisíc korun českých. O nařízení předběžného opatření pak musí soud rozhodnout v poměrně krátké sedmi-denní lhůtě. Byl-li návrh na vydání předběžného opatření pravomocně odmítnut nebo bylo-li řízení o návrhu pravomocně zastaveno, soud složenou jistotu navrhovateli vrátí. Soud složenou jistotu navrhovateli vrátí také v případě, že marně uplynula lhůta k podání žaloby nebo v případě, že bylo vydáno pravomocné rozhodnutí o žalobě, ze kterého vyplývá, že složená jistota nebude použita k náhradě škody či jiné újmy.

V řízení o vydání předběžného opatření soud neprovádí dokazování, je tedy na navrhovateli, aby dostatečně osvědčil, že práva navrhovatele jsou odpůrcem vážným způsobem ohrožena a že prozatímní úprava poměrů účastníků je z titulu ochrany práv proti jednání nekalé soutěže nezbytná.

Předběžné opatření se nařizuje usnesením, které je vykonatelné vyhlášením.

---

⁶² Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 1. 1999, sp. zn.: R 3 Cmo 207/98

3.2. Veřejnoprávní prostředky ochrany

3.2.1. Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže

Kdo poruší právní předpisy o nekalé soutěži tím, že se při účasti v hospodářské soutěži dopustí klamavé reklamy, klamavého označování zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny, parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele, podplácení, zlehčování, srovnávací reklamy, porušování obchodního tajemství nebo ohrožování zdraví spotřebitelů a životního prostředí, a způsobí tím ve větším rozsahu újmu (nejméně 50 000,- Kč) jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům nebo opatří tím sobě nebo jinému ve větším rozsahu neoprávněné výhody, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.⁶³

Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, peněžitým trestem nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li uvedený čin jako člen organizované skupiny,*
- b) spáchá-li takový čin opětovně,*
- c) způsobí-li takovým činem značnou škodu, nebo*
- d) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného značný prospěch (nejméně 500 000,- Kč).⁶⁴*

Odnětím svobody na dvě léta až 8 let, peněžitým trestem bude pachatel potrestán,

- a) způsobí-li takovým činem škodu velkého rozsahu, nebo*
- b) získá-li takovým činem pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu (nejméně 5 000 000,- Kč),*
- c) způsobí-li takovým činem jinému úpadek.⁶⁵*

Na poli veřejnoprávním tak dochází k trestně právnímu postihu nekalosoutěžního jednání (v rámci hospodářské soutěže), které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a které je způsobilé vyvolat újmu jiným soutěžitelům anebo spotřebitelům. Naopak však od právní úpravy obsažené v obchodním zákoníku (kdy k posouzení jednání v nekalé soutěži stačí naplnění generální klauzule nekalé soutěže), jednání v nekalé soutěži je trestné pouze v tom případě, že dojde k naplnění jedné ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže uvedených v § 248 odst. 1 trestního zákona, které se shodují se zvláštními podstatami nekalé soutěže upravené § 44 odst. 2 obchodního zákoníku. Generální klauzule, která tak zakládá obecný rámec nekalosoutěžního jednání, pak musí být obsažena v každém trestném jednání jednotlivých zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže.

Trestný čin porušování předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle odstavce 1 trestního zákona je tedy vymezen jednotlivými zvláštními skutkovými podstatami nekalé soutěže, které jsou upraveny v § 45 a násl. obchodního zákoníku.

⁶³ § 248 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁴ § 248 odst. 3 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁵ § 248 odst. 4 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

3.2.2. Trestný čin porušování práv k ochranné známce

Trestný čin porušování práv k ochranné známce je jedním z trestných činů spadající pod trestné činy proti průmyslovým právům a proti autorskému právu. Spolu s trestným činem porušení chráněných průmyslových práv pak patří k trestným činům hospodářské povahy, jimiž jsou chráněny především zájmy poctivého dodržování pravidel hospodářské soutěže. Hlavním důvodem ochrany je pak v případě těchto trestných činů *zájem na ochraně práv na označení podnikatelů a jejich výrobků a služeb a tím i zájem na ochraně řádného průběhu hospodářské soutěže, neboť jde o ochranu subjektů vstupujících na trh, konkrétně zájem na ochranné známce, obchodní firmy a označení původu výrobků.*⁶⁶

Trestného činu porušování práv k ochranné známce se dopustí ten, *kdo uvede do oběhu výrobky nebo poskytuje služby neoprávněně označené ochrannou známkou, k níž přísluší výhradní právo jinému, nebo známkou s ní zaměnitelnou nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nabízí, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává, anebo takovou službu nabídne nebo zprostředkuje.*⁶⁷ Tento pachatel pak bude potrestán odnětím svobody až na dva roky, zákazem činnosti či propadnutím věci či jiné majetkové hodnoty. *Stejně tak bude potrestán, kdo pro dosažení hospodářského prospěchu neoprávněně užívá obchodní firmu nebo jakékoliv označení s ní zaměnitelné nebo uvede do oběhu výrobky nebo služby neoprávněně opatřené označením původu nebo zeměpisným označením anebo takovým označením s ním zaměnitelným nebo pro tento účel sobě nebo jinému takové výrobky nebo služby nabídne, zprostředkuje, vyrobí, doveze, vyveze nebo jinak opatří nebo přechovává.*⁶⁸ Podobně jako u trestného činu porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže bude pachatel odsouzen k trestu odnětí svobody na šest měsíců až pět let, pokud tímto trestným činem získá pro sebe nebo někoho jiného značný prospěch nebo pokud se tohoto trestného činu dopustí ve značném rozsahu. Dopustí-li se pachatel tohoto trestného činu ve velkém rozsahu nebo získá-li tímto trestným činem prospěch velkého rozsahu, bude odsouzen k trestu odnětí svobody na tři roky až osm let.

Při posuzování zaměnitelnosti pak podobně jako u posuzování zaměnitelnosti v rámci civilních sporů je nutné přihlížet k hledisku průměrného spotřebitele, které je i v tomto případě rozhodující.

Jednočinný souběh trestného činu podle § 268 s trestným činem porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže podle § 248 je vyloučen, neboť porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 je speciální ve vztahu k trestnému činu podle § 248. U nejzávažnějších případů, jestliže neoprávněné použití ochranné známky, obchodního jména nebo označení původu výrobků vedlo zároveň k neoprávněnému obohacení pachatele v důsledku omylu odběratele či spotřebitele, který zaplatil značně vyšší cenu za výrobek nebo službu v důsledku jejich neoprávněného označení, přichází v úvahu jednočinný souběh porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268 s trestným činem podvodu podle § 209. Dále je také možný jednočinný souběh trestného činu porušení práv k ochranné známce a jiným označením podle § 268

⁶⁶ Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. §140 až 421. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, § 268

⁶⁷ § 268 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁶⁸ § 268 odst. 2 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

s trestnými činy neoprávněného podnikání podle § 251 a porušení předpisů o oběhu zboží ve styku s cizinou podle § 261.⁶⁹

Zda došlo ke spáchání trestného činu ve značné či velkém rozsahu, je třeba vždy posoudit na základě konkrétních okolností případu. Výkladové pravidlo uvedené v ustanovení § 138 odst. 1 pro stanovení výše škody nelze použít. Při posuzování, zda pachatel se dopustil činu ve značném rozsahu, se především zvažuje rozsah využití neoprávněného označení ochrannou známkou, popř. označením původu nebo zeměpisným označením v posuzovaném případě, kdy rozhodující bude zejména počet výrobků nebo služeb takto neoprávněně označených, jejich kvalita a celková hodnota, pokud ji lze zjistit, a to i ve vztahu ke kvalitě a hodnotě originálních výrobků nebo služeb, rozsah trhu, na kterém byly uváděny do oběhu (zda šlo o celorepublikový, regionální či jen místní trh), do jaké míry se jednání pachatele dotklo výrobců, obchodních a jiných subjektů, kteří dodávají na trh oprávněně označené výrobky nebo služby apod. Důležité je, aby šlo o soustavnou nebo déletrvající činnost.⁷⁰

3.2.3. Trestný čin porušování chráněných průmyslových práv

Kdo neoprávněně zasáhne nikoli nepatrně do práv k chráněnému vynálezu, průmyslovému vzoru, užitému vzoru nebo topografii polovodičového výrobku, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.⁷¹

Podobně jako u předchozích trestných činů bude pachatel odsouzen k vyššímu trestu odnětí svobody, pokud svým činem získá pro sebe nebo jiného značný či velký rozsah nebo spáchá-li takový čin ve značném či velkém rozsahu.

K jednočinnému souběhu trestných činů porušování průmyslových práv a trestného činu nekalé soutěže (trestného činu, jež byl dle § 149 upraven trestním zákoníkem účinným do 31. 12. 2009) se ve svém rozhodnutí ze dne 20. září 2005 vyjádřil Krajský soud v Hradci Králové. „Jednání, pro které je obžalovaný stíhán, naplňuje znaky trestného činu porušování průmyslových práv podle § 151 tr. zák. Jednočinný souběh je vyloučen, neboť skutková podstata trestného činu porušování průmyslových práv podle § 151 tr. zák. je v poměru speciality ke skutkové podstatě trestného činu nekalé soutěže podle § 149 tr. zák. Obě ustanovení trestního zákona chrání stejný objekt – zájem na řádném průběhu hospodářské soutěže, přičemž § 151 tr. zák. postihuje určitý druh útoků proti tomuto společnému objektu záležejících v porušování práv k ochranné známce, a to proto, aby byla vystižena zvláštní povaha a stupeň nebezpečnosti takových útoků pro společnost. Stíhání jednání z uvedených důvodů bylo možno posoudit jen jako trestný čin porušování práv k ochranné známce podle § 151 tr. zák., neboť ustanovení speciální vylučuje ustanovení obecného.⁷²

⁶⁹ Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. §140 až 421. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, § 268

⁷⁰ Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. §140 až 421. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2010, § 268

⁷¹ § 269 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

⁷² Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 9. 2005, sp. zn.: 4 T 160/2005

Kapitola 4 Prolínání práva na ochranu proti nekalé soutěži s právem ochranných známek, zeměpisných označení a označení původu

Právní úprava nekalé soutěže, jež poskytuje rozsáhlou ochranu soutěžitelům účastnícím se hospodářské soutěže, v sobě skrývá řešení pro mnoho sporů vycházejících z různých právních odvětví. Průmyslová práva (a zejména pak práva na označení) jsou jedněmi z nich.

Právo na ochranu proti nekalé soutěži se pak velmi často prolíná se zvláštními právními předpisy upravující jednotlivá průmyslová práva a to ať už se jedná o ochranné známky, zeměpisná označení či označení původu. Je pak pouze na vůli jednotlivce, jehož průmyslové právo bylo třetí osobou porušeno či ohroženo, jakého práva se dovolá. Může také své nároky spojit a uplatnit je společně v rámci jednoho řízení.

Vzájemné propojení obou právních oblastí pozorujeme již v samotných ustanoveních obchodního zákoníku zejména pak v jednotlivých zvláštních skutkových podstatách nekalé soutěže, mezi které patří klamavá reklama, klamavé označení zboží a služeb, vyvolávání nebezpečí záměny, parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele, podplácení, zlehčování, srovnávací reklama a porušování obchodního tajemství.

1. Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže

1.1. Klamavá reklama a hledisko „průměrného spotřebitele“

Klamavou reklamou je dle ustanovení § 45 odst. 1 obchodního zákoníku *šíření údajů o vlastním nebo cizím podniku, jeho výrobcích či výkonech, které je způsobilé vyvolat klamnou představu a zjednat tím vlastnímu nebo cizímu podniku v hospodářské soutěži prospěch na úkor jiných soutěžitelů či spotřebitelů*, kdy šířením údajů se dále rozumí jakékoliv vyjádření mluveným či psaným slovem, sdělení tiskem, televizí, rozhlasem či jakýmkoli jiným sdělovacím prostředkem, také fotografií, kresbou či jakýmkoli jiným vyobrazením.

V této souvislosti, *údaji je třeba rozumět jakoukoli výpověď soutěžitele o určitých skutečnostech nebo hodnoceních týkajících se vlastního nebo cizího podniku, vlastních nebo cizích výrobků, nebo kterou je možno použít k účelům reklamy a která je objektivně způsobilá vyvolat o nich klamnou představu. Nemusí jít o údaje nepravdivé, naopak, mohou to být i údaje naprosto pravdivé (viz odstavec 3), ale způsob, jakým jsou tyto údaje učiněny (často v souvislosti s označením původu nebo parazitováním na pověsti), musí být*

zavádějící. Přitom nezáleží na tom, jakým prostředkem či způsobem nebo formou se tato výpověď uskutečňuje.⁷³

Jedním z pojmových znaků pro posuzování jednání subjektu v nekalé soutěži je také hledisko tzv. „**průměrného spotřebitele**“, pomocí něhož soudy posuzují, zda v daném případě došlo k nekalosoutěžnímu jednání – tedy zda v tomto případě došlo ke klamání „průměrného spotřebitele“. Tento průměrný spotřebitel pak představuje typického spotřebitele pro daný podnik či výrobky nebo služby, kterých se jednotlivé případy týkají.

Jelikož však pojem „průměrného spotřebitele“ není nikde jasně definován, zaměřím se při výkladu tohoto pojmu na judikaturu českých i evropských soudů.

K pojmu průměrného spotřebitele se vyjádřil ve svém rozsudku ze dne 30. 5. 2007 Nejvyšší soud České republiky⁷⁴, kdy v právní věci žalobkyně C., s.r.o. proti žalované N. M. b. o ochranu před jednáním nekalé soutěže rozhodl tak, že rozsudek Vrchního soudu v Olomouci zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Žalobkyně se v této věci domáhala určení povinnosti, aby se žalovaná zdržela používání letáku „Informace pro pozůstalé k vyřízení pohřbu“ a aby se žalovaná zdržela nabídky pohřebních služeb způsobem omezujícím se pouze na některé jí zvolené subjekty. Žalobkyně po žalované dále požadovala přiměřené zadostiučinění a to ve formě uveřejnění omluvy ve třech periodikách. Krajský soud v Brně pak rozsudkem ze dne 14. 3. 2002, č. j. 17 Cm 8/2001-66 rozhodl tak, že: *žalovaná je povinna zdržet se ve svých doporučeních, nesoucích k vyřízení pohřbu zesnulých, jmenovitě doporučení pozůstalým použít služby konkrétního a žalovanou vybraného subjektu poskytujícího pohřební výkony, aniž by stejným způsobem informovala o ostatních subjektech poskytujících služby v oblasti pohřebnictví, přičemž ve svém odůvodnění uvedl, že jednání žalované je jednáním v nekalé soutěži a že v daném případě byly splněny všechny tři podmínky generální klauzule nekalé soutěže. Pokud se jedná o jednání v hospodářské soutěži, pak bylo podle soudu prvního stupně nesporné, že: žalobkyně a žalovaná podnikají v rozdílných předmětech činnosti, že v zařízení žalované čas od času dochází k úmrtí jejích pacientů a že dochází k nepřímému střetu jejich činností, neboť pozůstalí zemřelých pacientů žalované se dostávají do situace, kdy musí řešit další otázky s úmrtím svých blízkých spojené, tj. i otázku pohřebních služeb. Žalovaná splnila první podmínku generální klauzule tím, že poskytoval informace, v nichž byly doporučovány dvě konkrétní pohřební služby a upřednostňována pouze jedna, čímž fakticky zasáhla do podnikatelského trhu subjektů působících v oblasti pohřebních služeb. Pokud jde o druhou podmínku generální klauzule – rozporu s dobrými mravy soutěže, pak soud prvního stupně konstatoval, že: si žalovaná musí být vědoma, jak její doporučení v daném směru na pozůstalé osoby působí, tj. faktu, že informace, kdy doporučuje pouze jednu jedinou osobu podnikající v oblasti pohřebních služeb, je informací, která může být pro pozůstalé osoby včasnou a potřebnou, avšak pro subjekty působící na tomto trhu, které takto doporučovány nejsou, informací, která je určitým způsobem na tomto trhu podnikání znevýhodňuje, tedy je způsobilá je poškodit. Co se týče třetí podmínky – způsobilosti přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, soud prvního stupně*

⁷³ Štenglová/Plíva/Tomsa a kolektiv Obchodní zákoník. Komentář. 11. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. § 45, str. 161

⁷⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2007, sp. zn. : 32 Odo 229/2006

poukázal na skutečnost, kdy žalovaná při své činnosti pravidelně informovala pozůstalé osoby o možnosti vyřízení pohřbu jen u jedné osoby. Takové jednání pak soud označil za jednání, které bylo sto přivodit žalobkyni újmu. Soud také žalobkyni přiznal nárok na přiměřené zadostiučinění a to ve formě veřejné omluvy. Proti rozsudku soudu prvního stupně podaly obě strany odvolání, přičemž odvolací soud rozsudek prvního stupně potvrdil ve výrocích týkajících se zdržovací povinnosti. Vrchní soud v Olomouci dále změnil výrok ve věci přiměřeného zadostiučinění tak, že zamítl návrh žalobkyně o povinnosti žalované uveřejnit omluvu ve třech periodikách a uložil žalované povinnost zaplatit žalobkyni přiměřené zadostiučinění ve výši 100.000,- Kč. Odvolací soud své rozhodnutí odůvodnil tak, že: *medializace jakéhokoli zdravotnického zařízení ve spojení s pohřebními službami by byla velmi nešťastná, když by ve vědomí laické i odborné veřejnosti mohla vzniknout představa o zainteresovanosti zdravotnického zařízení na ekonomické prosperitě subjektu poskytujícího pohřební služby, což by ovlivnilo názor veřejnosti na kvalitu poskytovaných lékařských služeb.* Vrchní soud v Olomouci byl tedy rozdílného názoru, než soud prvního stupně, který své rozhodnutí učinil v kontextu s ustanovením § 53 obchodního zákoníku, který dává přednost zadostiučinění nepeněžnímu. Proti rozsudku odvolacího soudu podala žalovaná v zákonné lhůtě dovolání, ve kterém poukázala na nesprávné právní posouzení odvolacího soudu, přičemž uvedla, že: *považuje za nesprávný názor soudu prvního i druhého stupně, že reklamu ze strany zdravotnického zařízení ve prospěch pohřební služby lze kvalifikovat jako jednání v rozporu s dobrými mravy samo o sobě, a že je dána jakási absolutní etická nepřípustnost reklamy ve vztahu k pozůstalým. Podle mínění žalované reklama pohřebních služeb ve vztahu k pozůstalým je etická a povolená, jestliže je pravdivá a citlivá, respektující svým obsahem i formou specifickou situaci svého adresáta (viz též Vážný č. 13.845). Vzhledem k tomu, že žalovaná informačním letákem ničeho nezneužívala, ani nikomu nic nevnucovala proti jeho vůli, podle žalované nelze učinit závěr, že šlo o reklamu klamavou a nepravdivou a hlavně o reklamu ve prospěch nějaké přímé konkurence žalobkyně. Žalovaná dále považuje za nesprávný závěr obou soudů, když usuzují na rozpor s dobrými mravy v této věci pouze z objektivního znevýhodnění žalobkyně, aniž se zároveň zkoumá podrobněji, zda nešlo znevýhodnění, které je důsledkem regulérní hospodářské soutěže a které je žalobkyně povinna strpět.* Nejvyšší soud české republiky se s názorem odvolacího soudu neztotožnil a ve svém rozhodnutí konstatoval, že: *je nutno řádně prozkoumat, zda mezi žalobkyní a žalovanou v daném případě skutečně existuje soutěžní vztah (první podmínka generální klauzule nekalé soutěže). Aby bylo možno hovořit o účasti subjektu na hospodářské soutěži, je třeba dovodit zájem nekalosoutěžní jednajícího na úspěchu soutěžitele na úkor druhého soutěžitele, tady na výsledku soutěže, tj. konkurenčního boje dvou soutěžitelů, v daném případě tedy zájem žalované na konkurenčním boji osob podnikajících v oblasti pohřebních služeb s žalobkyní. Nutno prvořadě odpovědět na otázku, zda lze v jednání žalované spatřovat soutěžní záměr či účel (nikoli úmysl!) tzn., zda jejím jednáním jsou objektivně sledovány soutěžní, konkurenční cíle. K tomu viz např. rozhodnutí NS ČR z r. 1935 (Vážný č. 14742: „Účel soutěžní je tehdy vyloučen, jestliže projev byl učiněn bez jakéhokoli vztahu k soutěži a jestliže od toho, kdo jej vnímá, nemůže být ani na účel vztahován.“ Soutěžní záměr či účel, resp. soutěžní orientace jednání však nebudou dány např. tehdy, když jednání je zaměřeno na informaci spotřebitelů, objektivní testování výrobků apod. Rovněž v daném konkrétním případě nelze s jistotou tvrdit, že jednání žalované je možno považovat za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže (druhá podmínka generální klauzule nekalé soutěže). O jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže by mohlo jít s určitostí např. v takovém případě, v němž by se prokázalo, že*

se jednalo o jednání soutěžitele (nemocnice), které vychází z podplácení tohoto subjektu jiným soutěžitelem nebo jinou osobou z oblasti pohřebních služeb, příp. které by výrazně narušovalo možnost svobodné volby spotřebitelů (klientů pohřební služby), např. při přemlouvání klientů nebo činění nátlaku na klienty, aby si vybrali určitou pohřební službu. Nic z uvedeného se však v konkrétním jednání žalovaného neprokázalo. Dovolací soud nepovažuje za zcela nepochybné, že práva žalobkyně svobodně rozvíjet svoji soutěžní činnost byla jednáním žalované jakýmkoli způsobem porušena či ohrožena, proto nelze jednání žalované označit za jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže. Pokud jde o způsobilost přivodit újmu žalobkyni nekalou soutěží žalované (třetí podmínka generální klauzule nekalé soutěže), v daném případě nebylo v řízení prokázáno, že by jednání žalované (informační leták pro pozůstalé prokazatelně zachycený v jednom případě) směřovalo k možnému úbytku objednatelů služeb žalobkyně, nebyl prokázán ani jakýkoliv prospěch či zvýhodnění jejích konkurentů. Naopak bylo prokázáno, že zákazníci žalobkyně sami přišli s informačním letáčkem, který získali u žalované, k žalobkyni, aby ji požádali o její služby, čímž prokázali, že se dokáží sami svobodně rozhodnout, k jakému subjektu půjdou poslední záležitosti vyřizovat. Dovolací soud pak konstatoval, že: Hledisko „průměrného spotřebitele“, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory (jak je vykládáno Evropským soudním dvorem), je rozhodně nutno brát v úvahu také v daném případě. V reklamě zboží či služeb běžné potřeby již téměř každý spotřebitel očekává určité reklamní přehánění a nadsázku, jimž neuvěří ; v případech vyhledávání pohřební služby bude úsudek současného „průměrného zákazníka“ podobný, přestože se spotřebitel nachází v poněkud citlivější situaci. Dále dovolací soud uvedl, že: v řízení nebylo prokázáno, že by jednáním žalované došlo k jakékoliv nekalé obchodní praxi, která by spotřebiteli bránila v tom, aby uskutečnil informovanou, a tedy účelnou volbu, nebo která by používala obtěžování, donucování včetně použití fyzické síly nebo nepatřičné ovlivňování, čímž by výrazně narušila možnosti svobodné volby spotřebitelů (ve smyslu směrnice 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách). Nejvyšší soud České republiky tak rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil Vrchnímu soudu v Olomouci k dalšímu řízení.

Evropský soudní dvůr se pak k otázce klamavosti obchodních praktik vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 16. července 1998 ve věci Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – Amt für Lebensmittelüberwachung⁷⁵, kdy judikoval, že: „pro určení, zda je označení, ochranná známka nebo reklamní označení či dotyčný výrok způsobilý klamat kupujícího, musí vzít vnitrostátní soud do úvahy předpokládané očekávání průměrného spotřebitele, který je v rozumné míře dobře informovaný a v rozumné míře pozorný a opatrný, bez nařízení znaleckého posudku či průzkumu veřejného mínění spotřebitelů“. V tomto případě se na Evropský soudní dvůr obrátil s předběžnými otázkami Spolkový správní soud Německa ve sporu probíhajícím mezi Gut Springenheide GmbH a Úřadu pro dohled nad potravinami týkajících se označení umístěném na balení čerstvých vajec. Gut Springenheide GmbH označila balení vajec, která uváděla na trh, popisem: 6 zrn – 10 čerstvých vajec. Německý úřad pro dohled nad potravinami poté vydal rozhodnutí o tom, že se toto označení musí z vajec odstranit a udělil Gut Springenheide GmbH pokutu. Podle odvolacího soudu pak došlo ze strany Gut Springenheide GmbH k porušení článku 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. e)

⁷⁵ Judgement of the court (Fifth Chamber) in case C-201/96 from 16 July 1998 - Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. července 1998 ve věci Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – Amt für Lebensmittelüberwachung, sp. zn.: C-210/96

nařízení č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce⁷⁶, kdy označení 6 zrn – 10 čerstvých vajec, které je zároveň také ochrannou známkou Gut Springenheide GmbH, může uvést v omyl podstatnou část spotřebitelů, že slepice jsou krmeny výhradně uvedenou šestizrnou směsí. Německý správní soud v této věci položil Evropskému soudnímu dvoru následující otázky: 1) Zda pro účely zjištění porušení dané směrnice (jestli jsou údaje uvedené na označení obalů vajec způsobilé uvést spotřebitele v omyl) musí soud zjistit skutečná očekávání spotřebitelů a to např. zajištěním znaleckých posudků či provedením průzkumu reprezentativního vzorku spotřebitelů nebo zda mají vyjít z ryze právního pojetí pojmu? 2) Pokud soud bude zjišťovat skutečná očekávání spotřebitelů, má vycházet z pojetí „průměrně informovaného spotřebitele“ nebo z hlediska „příležitostného spotřebitele“? 3) Může se procentuálně stanovit podíl spotřebitelů, který je nutný k posouzení jednání způsobilého uvést spotřebitele v omyl? 4) Pokud má soud vyjít z pojetí ryze právního, jak má být tento pojem definován? Evropský soudní dvůr položené otázky zodpověděl společně, neboť se všechny týkaly vymezení pojmu „spotřebitele“. K tomu dále uvedl, že ochrana spotřebitelů, soutěžitelů a široké veřejnosti proti klamavé reklamě je upravena směrnicí Rady 84/450/EHS o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy⁷⁷, kdy se v souladu s ustanovením článku 2 odst. 2 této směrnice *„klamavou reklamou“ rozumí každá reklama, která jakýmkoli způsobem, včetně předvedení, klame nebo pravděpodobně může klamat osoby, kterým je určena nebo které zasáhne, a která pro svůj klamavý charakter pravděpodobně ovlivní jejich ekonomické chování, nebo která z těchto důvodů poškodí nebo může poškodit jiného soutěžitele.* Evropský soudní dvůr dále uvedl, že v případech, kdy se zjišťuje, zda označení, ochranná známka nebo reklamní označení, je způsobilé uvést někoho v omyl, by soud měl vzít v úvahu předpokládaná očekávání průměrného spotřebitele, který je průměrně informovaný a přiměřeně pozorný a opatrný, aniž by došlo ke zpracování znaleckého posudku či spotřebitelskému průzkumu. Dále však konstatoval, že s ohledem na absenci komunitární právní úpravy v této věci, je na uvážení národního soudu, zda je nutné takový znalecký posudek či veřejný průzkum provádět. Mělo by být v pravomoci národních soudů a jejich vnitrostátních úprav, zda a kdy je nutné přistoupit k zadávání znaleckých posudků a veřejných průzkumů. Případné stanovení procentuální hranice je taktéž otázkou národních právních úprav. Evropský soudní dvůr tedy ponechal hodnocení a výklad tohoto pojmu na vnitrostátních soudech, kterým pouze stanovil rámec, ve kterém se mají pohybovat.

Evropský soudní dvůr ve svém rozsudku dále odkázal na rozsudek sp. zn.: C-373 ve věci „Nissan“⁷⁸, kdy se oficiální prodejci značky Nissan obrátili na francouzský soud ve věci zákazu klamavé reklamy pro jejich konkurenty, kteří do Francie dováželi levnější modely vozidel z Belgie. Žalovaní pak svoji reklamu zaměřili na levnou cenu vozů. Oficiální prodejci k tomu namítali, že žalovaní svoji reklamu staví na levné ceně, přičemž již neuvádějí, že vybavení vozů zdaleka nedosahuje vybavení vozidel prodávaných v oficiálních pobočkách značky. K tomu Evropský soudní dvůr konstatoval, že reklama týkající se takovýchto „nízkých cen automobilů“ by mohla být považována za klamavou

⁷⁶ Článek 10 odst. 1 písm. a) a odst. 2 písm. e) nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce ze dne 26. 6. 1990

⁷⁷ Směrnicí Rady 84/450/EHS o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy ze dne 10. 9. 1984 (Úřední věstník Evropských společenství L 250/17)

⁷⁸ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. ledna 1992 ve věci „Nissan“ žádosti o předběžné otázky: Tribunal de grande instance de Bergerac, sp. zn.: C-373/90

pouze v případě, že by došlo k oklamání významného počtu spotřebitelů. V případě, že by pak takovou reklamou bylo oklamáno jen několik spotřebitelů, nejednalo by se o nekalosoutěžní jednání. Tímto rozhodnutím tedy došlo k posílení hlediska „průměrného spotřebitele“, kdy je k naplnění skutkové podstaty nekalé soutěže potřeba dosažení významného počtu spotřebitelů vztahujících se k dané soutěžní oblasti. Tedy nejen obsahové náležitosti hlediska „průměrného spotřebitele“ jsou klíčové pro posouzení nekalosoutěžního jednání.

S otázkou „průměrného spotřebitele v nekalé soutěži“ také úzce souvisí otázka „**průměrného spotřebitele**“ v oblasti **známkoprávní**, která svoji podstatou pojetí nekalosoutěžní doplňuje a v řadě případů vychází z výše uvedeného rozhodnutí Evropského soudního dvora.

Nejinak tomu bylo i v případě rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 9. 2009 o žalobě proti rozhodnutí ředitele Úřadu průmyslového vlastnictví ve věci zamítnutí námitek proti zápisu slovního označení „REDMAX“ do rejstříku ochranných známek⁷⁹, kdy Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 10. 12. 2008, č. j.: 8 Ca 109/2007-81 zrušil a věc vrátil soudu k dalšímu řízení. Městský soud v Praze ve svém rozhodnutí vytkl Úřadu průmyslového vlastnictví, že v dané věci nedostatečně posoudil hledisko průměrného spotřebitele a dále úřadu vytkl, že: „*se nezabýval otázkou zaměnitelnosti ochranných známek žalobce a přihlašovaného označení očima průměrného českého spotřebitele, pouze obecně konstatoval, kdo se rozumí průměrným spotřebitelem*. Nato Úřad průmyslového vlastnictví uvedl v kasační stížnosti, že o „českého spotřebitele“ se jedná vždy a to hlavně v souvislosti s územní působností českého zákona o ochranných známkách. Městský soud v Praze dále uvedl, že: „*Úřad a jeho předseda měli jasně vymezit, kdo je v tomto případě oním průměrným spotřebitelem. Jinými slovy, Úřad a jeho předseda měli vyřešit otázku, zda tu je či není určitá relevantní skupina spotřebitelů, která je pravidelným konzumentem energetických nápojů, přičemž právě od takovéto relevantní skupiny spotřebitelů a podmíněk, za kterých dochází k nákupu a konzumaci energetického nápoje, by se měla odvinout další úvaha o zaměnitelnosti přihlašovaného označení a ochranné známky. Jak totiž vyplývá z judikatury NSS „za účelem celkového posouzení nebezpečí výměny je na místě přihlédnout zejména ke skutečnosti, že úroveň pozornosti průměrného spotřebitele se může měnit v závislosti na kategorii dotčených výrobků nebo služeb“ (viz rozsudek NSS ze dne 2. 4. 2009, č. j. 7 As 39/2008 – 113, ve věci HYUNDAI MOTOR COMPANY, s odkazem na rozsudek ESD ve věci Lloyd Schuhfabrik Meyer“*. Městský soud dále odkazuje na judikaturu ESD (rozsudek ve věci Gut Springenheide, C-210/96), která říká, že se musí brát v úvahu pravděpodobné očekávání průměrně informovaného a rozumného průměrného spotřebitele. Na to reagoval Nejvyšší správní soud tak, že věc vrátil městskému soudu k dalšímu řízení, přičemž jedním z důvodů tohoto rozhodnutí bylo nedostatečné a nesrozumitelné odůvodnění závěru městského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí předsedy Úřadu. Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví nato napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil orgánu prvního stupně k novému projednání a rozhodnutí⁸⁰. Ve věci bylo posléze dne 11. ledna 2011 vydáno rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví⁸¹, kterým byly námitky podané dle ustanovení §

⁷⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 2. 9. 2009, č. j.: 1 As 41/2009-145

⁸⁰ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 31. 3. 2010, sp. zn.: O-358406

⁸¹ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 1. 2011, sp. zn.: O-358406

7 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách, zamítnuty. V souvislosti s rozhodnutím Městského soudu v Praze se odvolací orgán poněkud šířeji zabýval otázkou průměrného spotřebitele výrobků spadajících pod přihlašované označení a namítané ochranné známky, kdy se „průměrným spotřebitelem rozumí zejména současný nebo potenciální spotřebitel daného kruhu výrobků nebo služeb, pro které se ochranná známka užívá, nebo osoby zapojené do distribuční sítě daného druhu výrobků nebo služeb, pro které se ochranná známka užívá. Základem pro pojetí relevantního spotřebitele, z něhož Úřad vychází, se stal rozsudek ESD c-210/96 ve věci Gut Springenheide, v němž bylo konstatováno, že při posuzování, zda dané označení je schopno klamat, se musí brát v úvahu pravděpodobné očekávání průměrně informovaného, pozorného a rozumného průměrného spotřebitele. Rovněž je třeba zohlednit, že průměrný spotřebitel má jen zřídka možnost bezprostředně porovnat různá označení, takže se musí spolehnout na nedokonalý paměťový obraz. Vzhledem k tomu, že napadené označení i namítané ochranné známky jsou obecně zapsány ve třídě 32 mezinárodního třídění výrobků a služeb pro piva, nealkoholické nápoje, případně pro přípravky na výrobu nápojů, je průměrným spotřebitelem velmi široká skupina spotřebitelské veřejnosti, neboť výše uvedené výrobky konzumuje kdokoli, kdo má potřebu uhasit žízeň. V případě energetických nápojů se jedná o skupinu spotřebitelů, kteří konzumací těchto nápojů chtějí povzbudit svůj organismus. Dle odvolacího orgánu jde o spotřebitele, kteří jsou věrní své značce, a tudíž při výběru takovýchto nápojů projevují vyšší stupeň pozornosti a označení výrobku tak věnují větší pozornost. Co se týče hlediska vizuálního, lze nejprve uvést, že celkový vizuální dojem slovního označení ve velké míře závisí na počtu písmen a složení jednotlivých slov, jakož i struktuře daných označení. Průměrný spotřebitel však vnímá obvykle ochrannou známku jako celek, aniž by analyzoval její podrobnosti. Průměrný spotřebitel věnuje pozornost rozlišujícím a dominantním složkám označení, neboť zrak se na rozlišující nebo dominantní komponenty označení soustředí snáze než na prvky méně výrazné. Čím je označení kratší, tím snáze je veřejnost schopna vnímat všechny jeho prvky. U krátkých slov tak mohou i malé odlišnosti vést k odlišnému celkovému dojmu.

Takto vykládané **hledisko „průměrného spotřebitele“** vzal v potaz také dovolací soud **ve věci ochrany práv z ochranné známky a před nekalou soutěží**, ve svém usnesení ze dne 30. 10. 2009, č. j.: 23 Cdo 1057/2009⁸², kdy se žalobkyně domáhala ochrany práv z ochranné známky a ochrany před nekalou soutěží. Žalobkyně se domáhala zdržovacího nároku vyplývající z jejích práv k ochranné známce a ochrany před nekalou soutěží, kdy žalovaná dle názoru žalobkyně porušuje její průmyslová práva tím, že používá stejné rýhování na rohlících jako žalobkyně, které je dále v kolizi s označením chráněným zaregistrovanou ochrannou známkou žalobkyně. V tomto případě všechny tři stupně soudních orgánů shodně uvedly, že jednání žalované není jednáním v nekalé soutěži. Dovolací soud pak potvrdil posouzení soudů nižších stupňů, kdy uvedl, že: *vycházely správně z hlediska průměrného spotřebitele (spotřebitele nakupujícího bílé pečivo a orientujícího se dle kvality a dalších vlastností zboží, jako např. čerstvost, křehkost, křupavost, posyp, cena, když ve svých rozhodnutích konstatovaly, že: ani spotřebitelé tento prvek (rýhování) nevnímají jako identický pro dané výrobky konkrétního výrobce.*

---

⁸² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 10. 2009, sp. zn.: 23 Cdo 1057/2009

Výše uvedené rozhodnutí řešilo také otázku ochranné známky s dobrým jménem, kdy dobré jméno u ochranné známky vyjadřuje tu skutečnost, že relevantní část veřejnosti známku zná a přičítá jí dobré vlastnosti, které od výrobků či služeb jí chráněných očekává. Význam ochranné známky s dobrým jménem pak spočívá v hodnotě, kterou díky své známosti a proslulosti získává. Často je také spojována s kvalitou, která je jedním z dalších předpokladů takové ochranné známky. Další její význam spočívá v síle, kterou v sobě nese. Na základě dobrého jména, které ochranná známka získala, lze totiž namítat proti pozdějšímu přihlašovanému označení nehledě na seznam výrobků a služeb, pro které je daná ochranná známka s dobrým jménem zapsaná.

Ochranná známka s dobrým jménem pak podle rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 1. 2011 ve věci REDMAX: „*musí získat známost mezi spotřebiteli výrobků a služeb, jichž se týká. To znamená, že relevantní veřejnosti představuje v případě výrobků běžné denní spotřeby veřejnost jako celek, avšak u specifických výrobků může být relevantní veřejností i jen velmi úzký okruh osob. Pokud se jedná o rozsah známosti a jeho prokazování, nemůže být stanovena určitá procentuální hranice, od které má ochranná známka dobré jméno. Vždy záleží na konkrétních okolnostech daného případu. Jako důkazy mohou sloužit především údaje o výši prodeje výrobků a služeb označených danou ochrannou známkou, jejich podíl na daném trhu, průzkumy veřejného mínění týkající se známosti ochranné známky mezi spotřebiteli, rozsah reklamních aktivit a investice vydané na její propagaci, územní rozsah, doba užívání, ocenění výrobků a služeb v různých soutěžích apod.*

K tomu pak dále rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 9. února 2009 ve věci prohlášení slovní ochranné známky ve znění „ISOMILKA“ za neplatnou⁸³, ve kterém předseda Úřadu konstatoval, že: „*dobré jméno ochranné známky získané na území České republiky vyjadřuje především skutečnost, že podstatná část relevantní veřejnosti ochrannou známkou v důsledku jejího užívání zná, přičemž hodnocení kvalitativní stránky dané ochranné známky, tj. zda si ji spotřebitelé spojují s dobrými vlastnostmi výrobků a služeb, je na místě až při zkoumání, zda by užívání přihlašovaného označení nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména starší ochranné známky nebo jim bylo na újmu. V tomto případě pak odvolací orgán shledal, že k újmě na rozlišovací způsobilosti starších mezinárodních ochranných známek s dobrým jménem může dojít tehdy, jestliže si veřejnost tyto ochranné známky přestane spojovat pouze se zapsanými výrobky a službami navrhovatele a začne si je spojovat i s jinými službami pocházejícími z odlišného obchodního zdroje. Ochranná známka s dobrým jménem totiž může s každým dalším zápisem podobného označení i pro odlišné výrobky nebo služby ztrácet na atraktivitě, tedy schopnosti upoutat pozornost spotřebitele. Cílem je tedy zabránit rozmělnění, resp. zevšednění ochranné známky s dobrým jménem.*“⁸⁴

Posuzování a aplikace hlediska průměrného spotřebitele v nekalé soutěži stejně tak jako v oblasti známkoprávní je tedy jedním ze základních principů, které musí ve svých rozhodnutích zohlednit všechny orgány posuzující porušování práv průmyslového vlastnictví a nekalosoutěžního jednání.

⁸³ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 9. 2. 2009, sp. zn.: O-179680

⁸⁴ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 7. 11. 2007, sp. zn.: O-179680

Při posuzování zda došlo jednáním soutěžitele k naplnění zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže - klamavé reklamy (tedy zda došlo ke klamavému šíření údajů o vlastním nebo cizím podniku, o jeho výrobcích či výkonech způsobilém přivodit soutěžiteli prospěch na úkor jiných soutěžitelů nebo spotřebitelů) je tedy vedle základních podmínek nekalosoutěžního jednání (existence soutěžního vztahu, jednání subjektu v rozporu s dobrými mravy a jednání subjektu způsobilého přivodit újmu jiných soutěžitelům nebo spotřebitelům) klíčová otázka hlediska „průměrného spotřebitele“. Pokud pak vyjdeme z ustálené soudní judikatury, je takovým „průměrným spotřebitelem v nekalé soutěži“ osoba, která má dostatek informací a která je v rozumné míře pozorná a opatrná a to s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory. Nesmíme však opomenout ani předpokládaná očekávání takového průměrného spotřebitele. Neméně důležitý je také jeho celkový přehled a skutečnost, zda je s danou problematikou obeznámen jen povrchně či je osobou znalou v daném odvětví a může tak snáze rozlišovat předmětný podnik, jeho výrobky nebo služby.

K podobnému stanovisku potom dospěla i judikatura v oblasti známkového práva, které hledisko „průměrného spotřebitele“ považuje při řešení vzniklých sporů za stěžejní. Obdobně pak jako v oblasti nekalosoutěžní nazírá na „hledisko průměrného spotřebitele“, za kterého je v tomto případě považována osoba, která se pohybuje v kruhu výrobků nebo služeb, pro které se ochranná známka užívá. Na rozdíl od nekalosoutěžního pojetí se pak více soustředí na označení jako takové (na jeho dominantní a rozlišující složky) – tedy na celkový dojem, který dané označení může v průměrném spotřebiteli vzbudit. Je-li například dané slovo jasné a krátké, ke vzniku pravděpodobnosti záměny stačí i sebestmínčí odlišnost.

Označení, které je způsobilé klamat a přivodit tak újmu jinému, může být také důvodem pro odmítnutí ochrany nebo podání námitek proti zápisu ochranné známky do rejstříku. Rovněž může být důvodem výluky ze zápisu označení původu nebo zeměpisného označení do rejstříku.

1.2. Klamavé označení zboží a služeb

Klamavým označením zboží a služeb v právu na ochranu proti nekalé soutěži se dle § 46 obchodního zákoníku rozumí: *každé označení, které je způsobilé vyvolat v hospodářském styku mylnou domněnku, že jím označené zboží nebo služby pocházejí z určitého státu, určité oblasti či místa nebo od určitého výrobce, anebo že vykazují zvláštní charakteristické znaky nebo zvláštní jakost. Nerozhodné je, zda označení bylo uvedeno bezprostředně na zboží, obalech, obchodních písemnostech apod. Klamavým označení je i takové nesprávné označení zboží a služeb, k němuž je připojen dodatek sloužící k odlišení od pravého původu, jako výrazy „druh“, „typ“, „způsob“ a označení je přesto způsobilé vyvolat o původu nebo povaze zboží či služeb mylnou domněnku.*

Předmětem reprobace předchozího i tohoto ustanovení je uvádění nepravdivých, ale i pravdivých údajů, které objektivně vykazují znak klamavosti. Zásadní rozdíl mezi nimi spočívá v tom, že klamavá reklama vyžaduje k postihu šíření takových údajů, kdežto v případě druhém jde o jakékoli klamavé označení, které nemusí být šířeno, stačí pouze, že je používáno. Nemusí být ani uváděno se záměrem získat vlastnímu nebo cizímu podniku

prospěch. Dalším rozlišujícím znakem je i to, že velmi často dochází k souběhu s jinými zákony, jejichž předmětem je ochrana označení.⁸⁵

Účelem tohoto ustanovení je tedy **ochrana spotřebitelů a soutěžitelů před klamavými praktikami soutěžitelů**, kteří se je snaží uvést v omyl, co se týče údajů o výrobcích či službách (jakosti nebo jejich charakteristice), způsobu výroby, zeměpisného označení či ochranné známky. V tomto případě je tedy nasnadě, že zde velmi často dochází k prolínání předpisů na ochranu práv před nekalou soutěží a předpisů týkajících se jednotlivých práv průmyslového vlastnictví. V mnoha případech se tedy nároky vyplývající z práva na ochranu proti nekalé soutěži a nároky plynoucí z práv na označení doplňují. Společně se pak uplatňují ve sporných řízeních u příslušného soudu.

Ochrany proti neoprávněnému zásahu do práv z ochranných známek stejně tak jako ochrany v hospodářské soutěži se domáhal např. žalobce v rozsudku Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. října 2007 **ve věci ochrany práv z ochranných známek a práv z nekalé soutěže**⁸⁶ proti žalované, která údajně porušila žalobcova práva k ochranným známkám a dále se dopustila jednání nekalé soutěže dle § 46 a 47 obchodního zákoníku, přičemž se žalobce domáhal, aby byla žalované uložena povinnost zaplatit přiměřené zadostiučinění ve výši 900 000,- Kč. Krajský soud v Českých Budějovicích po provedeném řízení uložil žalované povinnost uhradit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 100 000,- Kč. K tomu se žalobce odvolal. Vrchní soud v Praze posléze změnil rozsudek soudu nižšího stupně tak, že uložil žalované uhradit žalobci částku ve výši 250 000,- Kč. Odvolací soud souhlasil s rozhodnutím soudu prvního stupně, kdy bylo jednání žalované považováno za jednání nekalosoutěžní, a dal soudu prvního stupně za pravdu, že v jednání žalované lze spatřit projev nekalé soutěže. Odvolací soud dal za pravdu také odvolateli, kdy považoval žalobcovu námitku, že: *soud prvního stupně zcela pominul známkoprávní rozměr újmy žalobce. Poukázal na vymezení povahy práv z ochranné známky a práv k označení původu a na speciální zákonnou úpravu (§ 16 odst. 1 zák. o ochr. zn.), podle níž platí, že vlastník ochranné známky (zde např. slovní ochranné známky „B.“) je povinen strpět užívání údajů o původu výrobků (zde „B.B.“), a to přesto, že tyto údaje jsou shodné či zaměnitelné s ochrannou známkou, popř. tvoří její součást, avšak jen za předpokladu, že tyto údaje jsou používány v souladu s obchodními zvyklostmi a dobrými mravy soutěže. Podle názoru odvolacího soudu je jednoznačné, že žalovaná jednala v rozporu s dobrými mravy soutěže, obchodními zvyklostmi a své právo v konkurenčním boji zneužila. Stav, kdy byly vedle sebe na trhu výrobky žalobce, jenž používá při jejich označování na etiketě znění své ochranné známky, a žalované, která jeho název výrobku (jeho značku), a proto jako dominantní prvek na etiketě, užívala zapsané označení původu, byl stavem závadným, jenž mohl vést k matení spotřebitelské veřejnosti o výrobcu i povaze výrobku. Z vymezení obou průmyslových práv plyne, že označení původu výrobku slouží jako informace spotřebitelům o tom, z jakého zeměpisného místa výrobek pochází, neslouží tedy jako u ochranných známek k rozlišení výrobců. Není tedy na místě, aby označení původu bylo užíváno jako název výrobku, neboť by došlo k popření zákonného smyslu vlastní úpravy označení původu jako údaje o oblasti, z níž výrobek pochází. Odvolací soud proto nehmotnou újmu žalobce, spočívající v rozměňování a tedy ve snižování rozlišovací způsobilosti a dobrého jména obou*

⁸⁵ Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2006, str. 165

⁸⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 4661/2007

ochranných známek, ve snížení jejich významu a tedy i hodnoty pro goodwill podniku žalobce, považoval za ještě podstatnější, než z jednání nekalé soutěže, jež však se zásahem do ochranných známek bezprostředně souvisí. Odvolací soud dospěl k závěru, že nehmotná újma žalobce v důsledku zásahu do práv k ochranným známkám a v důsledku jednání nekalé soutěže žalované několikanásobně vyšší, než s ní uvažoval soud prvního stupně, přestože i odvolací soud bral v úvahu relativně krátké časové období protiprávního stavu, omezený územní dopad i menší množství výrobků, jehož se věc týká. Nato žalovaná podala dovolání k Nejvyššímu soudu České republiky, ve kterém odkazuje na rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 6. 2005, sp. zn. 32 Odo 1318/2004, kde Nejvyšší soud ČR konstatoval, že: „v řízení musí být prokázáno, že účastník utrpěl v souvislosti s jednáním nekalé soutěže nemajetkovou újmu, a to v takovém rozsahu nebo takového druhu, že nepostačuje její vyrovnání přiměřeným zadostiučiněním v nepeněžitě formě.“ Nato se dovolací soud ztotožnil s právním názorem odvolacího soudu, že: „nehmotná újma žalobce v důsledku zásahu do práv k ochranným známkám a v důsledku jednání nekalé soutěže žalované několikanásobně vyšší, než s ní uvažoval soud prvního stupně. K námitkám připomínek dovolatelky dovolací soud konstatuje, že žalovaná jednala v rozporu s dobrými mravy soutěže, obchodními zvyklostmi a svoji účast v hospodářské soutěži a v konkurenčním boji tak zneužila, čímž u žalobce došlo k nemateriální újmě. Žalovaná tak ve svůj prospěch využila pověst konkurenta a jeho produkce, když pro odbyt svého výrobku totožného druhu a s určením pro shodný okruh spotřebitelů užila označení žalobcem dlouhodobě prosazované a spotřebiteli spojované s výrobkem a podnikem žalobce. Přesto, že u dnešního tzv. průměrného spotřebitele má být míra jeho pozornosti posuzována přísněji než dříve (již nejen povrchní či zběžná pozornost, ale „rozumná míra pozornosti a opatrnosti – viz bod 18 preambule Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES o nekalých obchodních praktikách), shodně oba soudy zcela správně uzavřely svá zjištění, že jednáním žalované došlo k zásahu do práv žalobce z ochranné známky a k nekalé soutěži.“

Ve spojení s právem proti nekalé soutěži pak uplatněná práva z průmyslového vlastnictví mohou postavení rušitele práv třetích osob významně oslabit. Jak vyplývá z výše uvedeného, souběh těchto dvou právních institutů může častokrát poškozenému přinést přiznání většího nároku (např. vyššího peněžního zadostiučinění). Souběžné porušování práv na označení a dalších průmyslových práv s jednáním v nekalé soutěži tedy není ničím neobvyklým. Je to jeden z častých jevů, ke kterému na poli nekalosoutěžního práva dochází.

K pojmu klamavosti a nepravdivosti dále uvádí předseda Úřadu průmyslového vlastnictví ve svém rozhodnutí ze dne 9. listopadu 2004 ve věci výmazu kombinované ochranné známky „Jamel fashion“⁸⁷ z rejstříku ochranných známek, že: *zákon nijak nedefinuje, která označení mohou být klamavá, ani nestanoví žádná kritéria, podle nichž se označení z tohoto pohledu posuzují, pouze provádí demonstrativní výčet některých kritérií posuzování klamavosti. Pojem klamavosti a nepravdivosti pro účely známkoprávní ochrany není chápán v úzkém slova smyslu tak, že klamavým je jen označení předstírající výrobu z jiného materiálu, než z jakého je výrobek ve skutečnosti vyroben, nebo předstírající jinou povahu či druh výrobku, ale obecně nezpůsobilá zápisu pro klamavost jsou považována i označení odporující skutečným obchodním poměrům, označení*

⁸⁷ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 9. 11. 2004, sp. zn.: O-134346

způsobila klamat spotřebitele i pokud se týká určení výrobce, zeměpisného původu výrobků, užití technologických procesů, apod. Rozhodnutí o výmazu kombinované ochranné známky tak bylo potvrzeno, neboť bylo shledáno, že by mohla klamat spotřebitelskou veřejnost o původu výrobků, pro které byla zapsána a že předmětná přihláška byla podána v rozporu s dobrými mravy, když si přihlášku téměř identického označení podal přihlašovatel, který o takovéto podobnosti věděl.

Jak jsem již uvedla, ne vždy však musí být nekalosoutěžní jednání posouzeno jako jednání, které naplnilo jednu ze skutkových podstat v nekalé soutěži. Tak například ve věci žaloby o zdržení se označování výrobků obchodním názvem „KVAS“, kdy žalovaný dodával na trh výrobek podobný a snadno zaměnitelný výrobku žalobce a který ještě navíc porušoval žalobcova práva k slovní ochranné známce „KWAS“. Žalovaný, který byl na základě rozsudku soudu prvního stupně ze dne 20. března 1997, č. j.: 13 Cm 526/95-86 zavázán uhradit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 250 000,- Kč, pak podal proti tomuto rozhodnutí odvolání. Po přezkoumání podaného odvolání, shledal Vrchní soud v Praze odvolání důvodným, přičemž uvedl, že: *„pokud žalovaný na trh dodával svůj výrobek pod označením „KVAS“, šlo o označení klamavé, neboť jím spotřebitel mohl být uveden v omyl o vlastnostech výrobku a jeho použití. Jednání žalovaného tak po rozhodné období naplnilo skutkovou podstatu nekalé soutěže podle § 46 odst. 1 ObchZ. Je třeba však konstatovat, že shodně lze nahlížet i na označení výrobku žalobcem, který na etiketě jako název výrobku uvádí slovo „KWAS“ (což je vzhledem k použití písmena W zároveň i matoucí), a to přinejmenším do doby, kdy toto označení výrobku žalobce „KWAS“ mohlo získat povahu označení, jež u spotřebitelské veřejnosti je jednoznačně spojováno s konkrétním druhem a vlastnostmi výrobku žalobce. V této souvislosti však odvolací soud dospěl k závěru, že byť jednání žalovaného bylo v daném období jednáním nekalosoutěžním, nelze jeho jednání zároveň hodnotit jako jednání naplňující skutkovou podstatu nekalé soutěže podle § 47 a 48 ObchZ ve vztahu k žalobci jako druhému soutěžiteli. Za předpokladu, že slovo „KWAS“ se stalo příznačným pro označení konkrétního výrobku žalobce, jak žalobce tvrdí, pak použití byť klamného označení „KVAS“ pro výrobek žalovaného nebylo - ve spojení s dostatečně odlišnými etiketami i balením výrobků - způsobilé záměnu vyvolat, ani nelze dospět k závěru, že by tímto označením žalovaný parazitoval na pověsti žalobce, spojené s výrobkem „KWAS“. Podstatné totiž zde je, že výrobky účastníků nejsou nabízeny odborně neznalé veřejnosti, ale pekárenským provozům, dostatečně obeznámeným s charakterem nabídky výrobků podobných přípravků. Je přitom třeba uvést, že pokud spotřebitel je obeznámen s výrobkem žalobce a považuje tak jeho označení „KWAS“ za označení pro něho příznačné a výrobek jednoznačně rozlišující a identifikující, pak nedojde u něho k zaměňování účastníků a jejich produkce. Pokud však nebyl spotřebitel takto obeznámen, byla jeho situace k oběma výrobkům shodná – obě označení působila klamavě. Za této situace však žalobci – soutěžiteli, jenž sám jedná nekalosoutěžně – nelze přiznat právo bránit se proti shodnému druhu jednání druhého soutěžitele.⁸⁸ Tento judikát přináší jen jeden z dalších pohledů na problematiku nekalé soutěže ve spojení s principem průměrného spotřebitele, ze kterého jednoznačně vyplývá, jak důležitým hlediskem je tento princip pro řešení sporů tohoto typu. Neméně podstatný je také význam skutkových zjištění v konkrétních sporech, kdy soudní a správní orgány musí každé soutěžitelovo jednání posoudit v souvislosti se skutkovými okolnostmi daného případu.*

⁸⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 209/97

Případ „KVAS“ je tedy dalším případem, ve kterém se soud zabýval posouzením zaměnitelnosti z hlediska průměrného spotřebitele. Zde nám však vyvstává otázka, zda je takového posouzení správné a zda takto vykládané hledisko průměrného spotřebitele nepůsobí až moc extenzivně. Protože pokud jeden subjekt neoprávněně využije označení druhého subjektu s úmyslem tento subjekt poškodit a způsobit druhému soutěžiteli újmu tím, že napodobí cizí výrobek nebo jeho obal právě v jeho označení tak, že pouze v dominantním prvku zamění „v“ za „w“ a vyvolá tak nebezpečí záměny, je podle mého názoru nasnadě takovéto chování posoudit jako nekalosoutěžní. Pokud pak odvolací soud toto jednání neposoudil jako nekalosoutěžní právě z důvodu posouzení hlediska průměrného spotřebitele, protože usoudil, že výrobky obou soutěžitelů nejsou určeny odborně neznalé veřejnosti, ale jednostranně zaměřené veřejnosti zabývající se pekárenskými službami není podle mého názoru tento výklad dostačující a správný.

1.3. Vyvolání nebezpečí záměny

1.3.1. Právní úprava z hlediska nekalé soutěže

Další ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže je vyvolání nebezpečí záměny, čímž se dle § 47 obchodního zákoníku rozumí:

- a) *užití firmy nebo názvu osoby nebo zvláštního označení podniku užívaného již po právu jiným soutěžitelem,*
  - b) *užití zvláštních označení podniku nebo zvláštních označení či úpravy výrobků, výkonů anebo obchodních materiálů podniku, které v zákaznických kruzích platí pro určitý podnik nebo závod za příznačné (např. i označení obalů, tiskopisů, katalogů, reklamních prostředků),*
  - c) *napodobení cizích výrobků, jejich obalů nebo výkonů, ledaže by šlo o napodobení v prvcích, které jsou již z povahy výrobku funkčně, technicky nebo esteticky předurčeny, a napodobitel učinil veškerá opatření, která od něho lze požadovat, aby nebezpečí záměny vyloučil nebo alespoň podstatně omezil,*
- pokud jsou tato jednání způsobilá vyvolat nebezpečí záměny nebo klamnou představu o spojení s podnikem, firmou, zvláštním označením nebo výrobky anebo výkony jiného soutěžitele.*

Tato ustanovení tedy z hlediska zaměnitelnosti chrání vše, co nějakým způsobem souvisí s podnikem. Ve spojení s oblastí průmyslověprávní a autorskoprávní tato ustanovení doplňují úpravu obsaženou ve zvláštních zákonech. Pokud pak jde o otázku, jakou právní úpravu použít, platí, že pokud existuje ochrana podle zvláštních předpisů, pak je třeba využít nejdříve tuto úpravu.

V případě však, že se nejedná o předměty, které jsou chráněny takovouto zvláštní právní úpravou, jako jsou např. neregistrovaná práva na označení či nechráněné „patenty“ je využití právní ochrany dle § 47 obchodního zákoníku tím nejvhodnějším řešením.

Aby se tak práva vyplývající z ustanovení o vyvolání nebezpečí záměny mohla vymáhat na základě ochrany nekalé soutěže, nesmíme zapomenout, že kromě podmínek § 47 obch. zák. musí být (jako v ostatních případech zvláštních skutkových podstat nekalé

soutěže) splněny všechny podmínky § 44 obchodního zákoníku – jednání subjektu musí tedy být jednáním v hospodářské soutěži a musí jít o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže, které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům.

1.3.2. Zaměnitelnost z hlediska úpravy známkoprávní

Protože zákon o ochranných známkách pojem „zaměnitelnost“ či pojem „zaměnitelná označení“ nikterak nedefinuje, je nutné k výkladu těchto pojmů nahlédnout do konstantní judikatury.

K této problematice pak více rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. listopadu 2008 ve věci zamítnutí rozkladu proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví i zamítnutí návrhu na prohlášení kombinované ochranné známky ve znění „MLADÁ FRONTA DNES“, ⁸⁹ který konstatoval, že: „Při výkladu pojmu zaměnitelnosti ochranné známky je třeba vycházet z toho, že ochrannou známkou podle ustanovení § 1 zákona o ochranných známkách je jakékoliv označení schopné grafického znázornění, zejména slova, včetně osobních jmen, barvy, kresby, písmena, číslice, tvar výrobku nebo jeho obal, pokud je toto označení způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od výrobků nebo služeb jiné osoby. Smyslem a účelem právní úpravy ochranných známek je a i nadále zůstává rozlišení výrobků různých výrobců či služeb poskytovaných různými podnikateli; zaměnitelnost nespočívá pouze v možnosti záměny jednoho konkrétního výrobku za jiný, ale i v zaměnitelnosti výrobců stejného druhu výrobků či zaměnitelnosti podnikatelů poskytujících stejné služby (k tomu viz konstantní judikatura Vrchního soudu v Praze, např. rozhodnutí publikované pod č. 768, Soudní judikatura ve věcech správních č. 2/2001, str. 98). Zaměnitelnou známkou (respektive označení) je možné proto obecně definovat jako známkou, která se vnější úpravou i seznamem zboží nebo služeb podobá jiné známce v takové míře, že vzniká možnost záměny jednoho konkrétního výrobku (služby) za jiný nebo možnost záměny výrobců stejného druhu zboží či poskytovatelů stejného druhu služeb. Zákon o ochranných známkách nestanoví konkrétní kritéria, podle nichž má Úřad při posuzování a hodnocení zaměnitelnosti postupovat (ostatně se zřetelem na rozmanitost existujících či přihlašovaných označení to zřejmě není ani možné). U každého označení je proto na Úřadu, aby zaměnitelnost přihlašovaného označení s ochrannou známkou či s přihlášeným označením s dřívějším právem přednosti posoudil na základě skutkových zjištění, učiněných v průběhu řízení komplexně, ze všech v tom kterém případě rozhodných hledisek. Běžnými hledisky, která se vytvořila praxí a jsou i nadále standardně používána, jsou zejména hledisko vizuální (shody či podobnosti), hledisko fonetické (shody či podobnosti), hledisko významové, seznam zboží a služeb a celkový dojem známky. Při posuzování zaměnitelnosti z těchto hledisek (eventuálně i jiných, v tom kterém případě dalších rozhodných hledisek) však Úřad musí označení (známkou) posuzovat ve vztahu k okruhu subjektů, u nichž ochranné známky dojem záměny mohou vyvolat, přičemž rozhodující je hledisko „běžného spotřebitele“, tj. toho, komu je ten který výrobek (služba) určen. Lze proto shrnout, že základním výchozím kritériem pro posouzení zaměnitelnosti dvou známek označujících shodné nebo podobné výrobky či služby bylo a je vždy hledisko běžného spotřebitele, tedy posouzení, zda známky jsou natolik odlišné, že nemohou u běžného spotřebitele vyvolat možnost záměny výrobků či služeb nebo záměny výrobců stejného nebo podobného druhu zboží či poskytovatelů stejného či podobného

⁸⁹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2008, sp. zn.: 11 Ca 171/2007

druhu služeb a v tomto směru ho uvést v omyl. Jen označení dostatečně originální může plnit funkci ochranné známky, a to především funkci rozlišovací, tj. zbavit zboží na trhu anonymity a identifikovat výrobce, zajistit, že spotřebiteli bude pod stejným označením nabízeno zboží téhož výrobce, propagovat výrobce, být nástrojem získání a udržení soutěžní pozice na trhu, být regulátorem odbytu a garantem udržení a zvyšování kvality výrobků, v oblasti informačních a komunikačních systémů i nositelem informace o kompatibilitě výrobku.“

Pro posuzování zaměnitelnosti ochranných známek jsou tedy důležitá níže uvedená kritéria:

- 1) dikce ustanovení § 1 zákona o ochranných známkách a jeho vymezení pojmu „ochranné známky“,
- 2) podobnost či shodnost jiného označení s ochrannou známkou (jejím vzhledem, zněním či seznamem zboží a služeb, pro který je zapsána), přičemž vzniká pravděpodobnosti záměny:
  - a) jednoho výrobku za jiný výrobek,
  - b) jednoho druhu služeb za jiný druh služeb,
  - c) výrobců jednoho druhu zboží,
  - d) poskytovatelů jednoho druhu služeb,
- 3) hledisko „běžného spotřebitele“, které (jak je vymezeno v předešlých bodech) vymezuje okruh subjektů, kterému je daný výrobek či poskytnutá služba určena.

S otázkou zaměnitelnosti ochranných známek také úzce souvisí rozlišovací způsobilost ochranné známky, díky které se jedno označení diferencuje od jiných označení. Rozlišovací způsobilost je tak jedním ze základních znaků každé ochranné známky. A aby ochranná známka byla způsobilá se dostatečně odlišit od jiných označení, musí být dále schopna individualizovat jednotlivé výrobky či služby, pro které má být chráněna.

V této souvislosti pak dále dospěl Evropský soudní dvůr k závěru, že: „*neexistuje žádná kategorie známek s rozlišovací způsobilostí vyplývající z jejich povahy nebo jejich užívání, která by nebyla způsobilá odlišit zboží nebo služby ve smyslu článku 2 směrnice 89/104/EHS.*⁹⁰

Pojem rozlišovací způsobilosti blíže vymezil Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31. srpna 2004, kdy konstatoval, že: „Rozlišovací způsobilost, tj. schopnost individualizovat zboží je nutno zkoumat vždy ve vztahu k vjemu průměrného spotřebitele, a to z několika hledisek, především vizuálního, fonetického, významového, porovnávání dominantních prvků, apod. Označení, která jsou natolik shodná, že nemají žádnou rozlišovací způsobilost, nemohou požívat známkové ochrany. Zaměnitelnost označení může být logicky dovozena z podobnosti v dominantním prvku nebo naopak z toho, že označení dominantní odlišující prvek nemá a ostatní prvky mají nízkou rozlišovací schopnost. Při posuzování podobnosti známek je v daném případě nutno vycházet z nesporné skutečnosti, že se jedná o ochranné známky kombinované, jejichž zvláštní povaha tkví v tom, že obsahují jednak část obrazovou, vzbuzující určitý dojem

⁹⁰ Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Philips v. Remington Consumer Products sp. zn.: C – 299/99 ze dne 18. 6. 2002

zrakový, jednak část slovní. Vzhledem k této zvláštní povaze kombinovaných známek, nutno při úvaze o celkovém dojmu, kterým známka působí, brát v úvahu jak část obrazovou tak část slovní, neboť jak jedna tak druhá může ve známce převládat a tak ovlivnit celkové vnímání spotřebitelem.⁹¹ K posuzování zaměnitelnosti jako takové dále Nejvyšší správní soud uvedl, že: „Posouzení zaměnitelnosti je věcí úvahy správního orgánu. Soud není proto oprávněn na místě správního orgánu nahrazovat jeho hodnocení důkazů vlastní úvahou a na místo zjištěného skutkového stavu postavit vlastní skutková zjištění. Své kognici soud pouze může – a k žalobní námitce musí – podrobit hodnocení důkazů potud, zda bylo úplné a z hlediska aplikované právní normy také logické.

K posuzování zápisné způsobilosti se dále vyjádřil Úřad průmyslového vlastnictví ve svém rozhodnutí ze dne 30. října 2001, kdy došel k závěru, že: „Při posuzování zápisné způsobilosti označení Úřad posuzuje tato označení samostatně a objektivně z toho hlediska, zda vyhovují příslušným zákonným ustanovením. Posouzení zápisné způsobilosti ochranné známky je komplexní problém, který zahrnuje kombinaci objektivních a subjektivních prvků. Vždy je nutno vzít v úvahu celkový dojem, jakým působí označení jako celek, s přihlédnutím k povaze zboží či služeb a dalším relevantním faktorům.“⁹²

K tomu také rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 19. března 1996⁹³ o zaměnitelnosti ochranné známky, dle něhož je k posouzení zaměnitelnosti ochranné známky rozhodující celkové uspořádání všech známkových prvků.

1.3.3. Prolínání právních úprav nekalé soutěže a známkového práva

Vyvolání nebezpečí záměny je tedy jednou ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže stejně tak, jako je jedním z kritérií potřebných k ochraně práv vyplývajících z ochranné známky. Závisí vždy na konkrétním případě, kdy se použije ochrana nekalosoutěžní či známkoprávní. Není však vyloučena situace, že by se obě právní úpravy prolínaly, tzn., že by se právní spor posuzoval jak z hlediska nekalé soutěže, tak z hlediska práva známkového.

Podobně tomu tak bylo v případě žalobce, který se po žalovaném domáhal uložení povinnosti zdržení se v rámci propagace výrobků stavebních materiálů užívání reklamního sloganu: „... a je to v suchu!“. Svá tvrzení žalobce odůvodňoval tím, že vlastní kombinovanou ochrannou známkou „S námi je to v suchu!“ pro zboží chemických stavebnin. Žalovaný pak v rámci propagace svých výrobků používal slogan: „Asfaltové izolační výrobky, P., GUMOASFALT, EONIT, PENETRAL, LUTEX, RENOLAK, REFLEXOL, ... a je to v suchu!“. Žalovaný tak dle názoru žalobce neoprávněně užíval část ochranné známky žalobce: „... a je to v suchu!“ pro stejné výrobky, pro které je zapsána ochranná známka žalobce, čímž došlo k porušení žalobcových práv k ochranné známce a ke zvláštní skutkové podstatě nekalé soutěže vyvolání nebezpečí záměny dle § 47 písm. b) obchodního zákoníku a parazitování na pověsti žalobce dle § 48 obchodního zákoníku. Krajský soud v Praze posléze svým rozsudkem ze dne 24. ledna 1996, sp. zn.: 22 Cm 213/95 uložil žalovanému povinnost zdržet se výše uvedeného sloganu při propagaci svého zboží, dále žalovanému přikázal odstranit závadný text ze všech svých

⁹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn.: 5 A 106/2001

⁹² Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 30. 10. 2001, sp. zn.: O-132190

⁹³ Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 19. 3. 1996, sp. zn.: OZ 6802 - 92

propagačních materiálů a nakonec žalovanému uložil povinnost uhradit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 200 000,- Kč. Soud prvního stupně v odůvodnění svého rozsudku konstatoval, že žalovaný užívá při své reklamní činnosti slogan, který je zároveň součástí ochranné známky zaregistrované žalobcem, přičemž se právem dovolává ochrany vyplývající z nekalé soutěže. Soud prvního stupně dále rozhodl, že jednání žalovaného naplňuje všechny znaky zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže dle § 44 a § 47 obchodního zákoníku, přičemž uvedl, že: „*použitý text je pro žalobce příznačný a obsahuje jistý nezaměnitelný a vtipný nápad, který je na trhu spojován se žalobcem. V porovnání obou reklamních sloganů, se jeví na první pohled z hlediska použitých slov a jejich spojení značná podobnost, resp. možná zaměnitelnost obou, která při úvaze setkání účastníků s podobnými výrobky v hospodářské soutěži znamená ohrožení či porušení práv žalobce. Jde přitom o případ, na který pamatuje ust. § 47 písm. b) OchZ, zahrnující i použití reklamních materiálů napodobujících cokoli příznačného pro jiného soutěžitele.*“⁹⁴ Proti uvedenému rozsudku se žalovaný odvolal, přičemž ve svém odvolání uvedl, že ani jeho přihlašovaná ochranná známka obsahující v sobě výše uvedený reklamní slogan není dle rešerše Úřadu průmyslového vlastnictví v kolizi. Žalobce dále podal návrh na částečný výmaz ochranné známky žalovaného, kdy požadoval výmaz části reklamního sloganu „... a je to v suchu“ z ochranné známky žalovaného. Po provedeném řízení Úřad průmyslového vlastnictví tento žalobcův návrh zamítl. Ve svém rozhodnutí pak uvedl, že: „*rozhodnutím o částečném výmazu lze zasáhnout do rozsahu jejího seznamu výrobků nebo služeb, pro něž je zapsána, nikoli však do prvků, jimiž je tvořena samotná ochranná známka. A že: „Předmětné ochranné známky se jako celek tak vizuálně i foneticky výrazně odlišují, že jejich zaměnitelnost je vyloučena.“* Odvolací soud potom na základě svých zjištění žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí uvedl, že: „*Jak žalobce, tak i žalovaný jsou vlastníky řádně zapsaných ochranných známek, jejich práva užívat znění ochranných známek pro zapsané třídy výrobků a služeb jsou navzájem rovnocenná. Pokud tedy má spočívat porušování práva jednoho majitele ochranné známky v tom, že druhý majitel ochranné známky svou ochrannou známku používá v souladu s tím, jak je mu zapsána, nelze z tohoto důvodu žalobě, opírající se o cit. ust. známkového zákona, vyhovět. Cestou jak odstranit možné zkrácení práv majitele ochranné známky a možnou kolizi ochranných známek, je zde pouze dosažení výmazu (ať již úplného či částečného pro zapsané třídy výrobků a služeb) ochranné známky. Uvedené však není překážkou, aby soud dospěl k závěru, že byť soutěžitel užívá určité označení zcela v souladu s ochrannou známkou, je toto užívání označení, resp. jeho jednání, při němž je toto označení užíváno, jednáním nekalé soutěže. Soud prvního stupně proto správně posuzoval jednání žalovaného z hlediska ust. § 44 odst. 1 ObchZ, resp. zkoumal naplnění skutkové podstaty nekalé soutěže podle § 47 ObchZ, avšak jeho závěr o tom, že jde v daném případě o jednání nekalé soutěže, není správný. Jednáním nekalé soutěže podle § 47 ObchZ je mj. užití zvláštních označení podniku nebo zvláštních označení či úpravy výrobků, výkonů nebo obchodních materiálů podniku, který v zákaznických kruzích platí pro určitý podnik nebo závod za příznačný (např. i označení obalů, tiskopisů, katalogů, reklamních prostředků), pokud je toto jednání způsobilé vyvolat nebezpečí záměny s podnikem, obchodním jménem, zvláštním označením nebo výrobky či výkony jiného soutěžitele. Podle názoru odvolacího soudu při hodnocení jednání žalovaného zde chybí základní předpoklad pro naplnění uvedené skutkové podstaty, a to způsobilost vyvolat nebezpečí záměny. Soud prvního stupně nesprávně z reklamních textů účastníků vytrhl pouze jejich*

⁹⁴ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1998, sp. zn.: 3 Cmo 109/96

části „S námi je to v suchu!“ a „...a je to v suchu!“, byť takto samostatně nejsou žádným z účastníků užívány. Je třeba přitom poznamenat, že tyto vytržené části reklamních textů (a ochranných známek účastníků) nejsou ani na jedné straně reklamním sloganem, jenž by se stal u veřejnosti sám o sobě natolik obecně známým a rozšířeným, že by byl veřejností bez dalšího spojován s konkrétním účastníkem či jeho produkcí. Na předmětné reklamní texty účastníků je nutno zásadně pohlížet tak, jak jsou skutečně používány, tj. vcelku, bez vytržení některé části textu. Pak části obchodních jmen účastníků a text žalovaného „Asfaltové izolační výrobky“ spolu s názvem konkrétních výrobků jsou natolik dostatečnými rozlišujícími prvky, že vylučují způsoblost reklamních textů žalovaného vyvolat nebezpečí záměny s textem žalobce, či nebezpečí záměny účastníků jako takových či jejich výrobků, a to jak v okruhu laické veřejnosti, tak i v zákaznických kruzích obou účastníků.⁹⁵ Co se týče další skutkové podstaty nekalé soutěže - parazitování na pověsti žalobce, kterého se měl žalovaný dále dopouštět, pak odvolací soud uvedl, že v tomto případě nejsou splněny všechny základní předpoklady generální klauzule nekalé soutěže a to především rozpor s dobrými mravy soutěže.

Z výše uvedeného rozhodnutí tedy vyplývá skutečnost, že když daný subjekt požívá práva z platně zaregistrované ochranné známky, ještě neznamená, že se nemůže dopustit jednání v nekalé soutěži. V případě tedy, že se jeden subjekt mající práva k ochranné známce dostane do kolize s druhým subjektem majícím právo k jiné ochranné známce, může se dopustit nekalosoutěžního jednání.

V běžné praxi také velice často dochází k zaměnitelnosti a prolínání práv k ochranné známce s právy k obchodní firmě. Stejně tak tomu bylo i v případě žaloby, kterou se žalobce domáhal z titulu práv majitele ochranné známky uložení povinnosti žalovanému změnit obchodní jméno a podat obchodnímu rejstříku návrh na výmaz stávajícího obchodního jména. Soud prvního stupně podané žalobě vyhověl, odvolací soud však rozsudek změnil a žalobu zamítl. V odůvodnění svého rozhodnutí pak odkázal na ustanovení § 16 odst. 1 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, z kterého vyplývá, že majitel ochranné známky je povinen strpět, pokud třetí osoby užívají v obchodním styku mj. své obchodní jméno přesto, že je shodné či zaměnitelné s ochrannou známkou, popř. tvoří její součást, avšak jen za předpokladu, že je užíváno v souladu s obchodními zvyklostmi a dobrými mravy soutěže. Proti tomuto rozsudku podal žalobce dovolání, ve kterém uvedl, že se odvolací soud vůbec nevypořádal s tím, že jednání žalovaného bylo zároveň nekalosoutěžním jednáním. Po přezkoumání napadeného rozsudku dospěl dovolací soud k závěru, že je dovolání důvodné a k věci uvedl, že: „Odvolací soud své rozhodnutí založil na aplikaci ust. § 16 odst. 1 zák. č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách. Podle uvedeného ustanovení platilo, že majitel ochranné známky je povinen strpět, jestliže třetí osoby užívají v obchodním styku určité údaje, mj. i své obchodní jméno, přesto, že tyto údaje jsou shodné či zaměnitelné s ochrannou známkou, popřípadě tvoří součást ochranné známky, avšak jen za předpokladu, že tyto údaje jsou používány v souladu s obchodními zvyklostmi a dobrými mravy soutěže. Obdobně podle právní úpravy, jež je účinná nyní (zák. č. 441/2003 Sb. - § 10 odst. 1), platí, že vlastník ochranné známky není oprávněn zakázat třetím osobám užívat v obchodním styku mj. jejich obchodní firmu, pokud užívání je v souladu s obchodními zvyklostmi, dobrými mravy a pravidly hospodářské soutěže. Užívání obchodní firmy v souladu s obchodními

⁹⁵ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1998, sp. zn.: 3 Cmo 109/96

zvyklostmi a dobrými mravy soutěže (tedy splnění podmínek pro omezení práva majitele ochranné známky) odvolací soud v podstatě dovodil jen z toho, že ve svém logu žalovaný užívá vyjma slovního označení i obrazový prvek (převzatý ze své původní ochranné známky). Tím však neposuzoval to, čím bylo třeba se k ověření splnění podmínek podle § 16 odst. 1 zákona č. 137/1995 Sb., o ochranných známkách, zabývat a posouzení odvolacího soudu tak nelze pokládat za úplné a proto správné. Není rozhodné logo žalovaného, ale zda užívání údaje Ch. v obchodní firmě žalovaného, jenž je shodný co do svého znění s ochrannou známkou žalobce, se děje v souladu s obchodními zvyklostmi (pravidly, za nichž je obchodní firma obvykle užívána) a dobrými mravy soutěže. Právě naposled uvedené je podstatné – pokud žalobce tvrdil (a soud prvního stupně ostatně i dovodil) jednání nekalé soutěže, pak tím je tvrzen i rozpor jednání žalovaného – užívání stávajícího znění obchodní firmy – s dobrými mravy soutěže). Odvolací soud však tato tvrzení o nekalosoutěžním charakteru jednání žalovaného ponechal nepovšimnuta, pak se však důsledně ani nezabýval podmínkami, za nichž je majitel ochranné známky ve svých právech omezen. Takové omezení práv majitele ochranné známky nelze totiž shledat za stavu, kdy ten, v jehož prospěch má právo být podle § 16 odst. 1 zák. č. 137/1995 Sb., omezeno, jedná vůči majiteli nekalosoutěžně – např. podle skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny.⁹⁶ Z výše uvedených důvodů odvolací soud napadený rozsudek zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení.

V souvislosti s problematikou zaměnitelnosti ochranných známek je nutno zmínit ještě rozsudek Nejvyššího správního soudu sp. zn.: 6 As 3/2009 ze dne 30. září 2009 ve věci Mladé fronty a.s. proti Úřadu průmyslového vlastnictví, kdy stěžovatel podal kasační stížnost z důvodu nesprávného posouzení právní otázky soudního orgánu, ve které stěžovatel tvrdil, že: „mezi označeními „Mladá fronta“ a „Mladá fronta DNES“ neexistuje pravděpodobnost záměny, pouze se tak ztotožnil se závěry z napadeného rozhodnutí žalovaného, aniž by je jakkoli přezkoumával. Samotné zjištění, že určitý prvek - v tomto případě „DNES“ – je v napadené ochranné známce prvkem dominantním, není ve smyslu judikatury Soudního dvora ES postačujícím pro zjištění, zda mezi kolidujícími známkami neexistuje pravděpodobnost záměny. Mimoto stěžovatel městskému soudu vytkl, že zaměnil koncept neurčitěho právního pojmu s konceptem právního uvážení, když dospěl k závěru, že konkrétní kritéria hodnocení pravděpodobnosti záměny nejsou zákony stanovena, což omezuje prostor pro přezkum rozhodnutí je na to, zda „nebyly překročeny meze správního uvážení při hodnocení jednotlivých prvků označení v napadené ochranné známce ve srovnání s označením žalobcovy starší a dříve zapsané ochranné známky“⁹⁷. Stěžovatel chtěl dále položit předběžnou otázku Evropskému soudnímu dvoru k vyložení pojmu „dobrá víra“, přičemž Městský soud v Praze tento postup nepovažoval za nutný. Stěžovatel soudu předchozího stupně dále vytkl tu skutečnost, že nedostatečně posoudil existenci dobré víry na straně přihlašovatele napadené ochranné známky. K tomu Nejvyšší správní soud, naopak od tvrzení stěžovatele, konstatoval, že Městský soud v Praze postupoval zcela v souladu s judikaturou Evropského soudního dvora, který ve svém rozhodnutí ze dne 11. listopadu 1997 uvedl, že: „Komplexní posouzení vizuální, fonetické či významové podobnosti dotčených ochranných známek musí být založeno na celkovém dojmu, který ochranné známky vytváří, s ohledem na jejich rozlišovací či dominantní prvky.“⁹⁸ K předložení předběžné otázky Evropskému soudnímu dvoru pak Nejvyšší

⁹⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 5. 2005, sp. zn.: 32 Odo 842/2004

⁹⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, sp. zn.: 6 As 3/2009

⁹⁸ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. 11. 1997, sp. zn.: C-251/95

správní soud uvedl, že národní soudy mají možnost zvážit, zda je zodpovězení otázky související s výkladem komunitárního práva nezbytné.

1.4. Zlehčování

Za zlehčování se považuje dle § 50 obchodního zákoníku jednání, jímž soutěžitel uvede nebo rozšiřuje o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele nepravdivé údaje způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Zlehčováním se rozumí i uvedení a rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích či výkonech jiného soutěžitele, pokud jsou způsobilé tomuto soutěžiteli přivodit újmu. Nekalou soutěží však není, byl-li soutěžitel k takovému jednání okolnostmi donucen (oprávněná obrana).

K tomu více rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. ledna 1999: „*Není ve smyslu ust. § 50 odst. 2 ObchZ jednáním nekalé soutěže, pokud byl soutěžitel k uvedení a šíření pravdivých údajů o druhém soutěžiteli, způsobilých přivodit mu újmu, okolnostmi donucen. To znamená, že jednající soutěžitel k tomu, aby dosáhl bez prodlení odvrácení účinků jednání druhého soutěžitele na své postavení v soutěži, neměl tomuto jednání rovnocennou jinou volbu než právě jednání podle § 50 odst. 2 věta první ObchZ. Základním požadavkem však je přiměřenost oprávněné obrany, kterou však lze a také bude nutné vždy posuzovat podle okolností daného případu.*”⁹⁹

Zvláštní skutková podstata nekalé soutěže zlehčování tedy vymezuje zakázaná jednání a chování soutěžitelů především pak uvádění pravdivých či nepravdivých údajů, která jsou způsobilá přivodit jinému soutěžiteli újmu. Především se jedná o jednání související s podnikem soutěžitele, jeho pověstí, výrobky či jeho výkony.

Speciálním druhem zlehčování je pak srovnávací reklama, kterou je dle § 50a obchodního zákoníku jakákoliv reklama, která výslovně nebo i nepřímou identifikuje jiného soutěžitele anebo zboží nebo služby nabízené jiným soutěžitelem.

Srovnávací reklama je dle ustanovení obchodního zákoníku přípustná, jen pokud:

- i. není klamavá (jsou-li uváděné údaje pravdivé a ověřitelné),
- ii. srovnává-li jen zboží či služby, které jsou obdobné nebo které jsou určeny ke stejnému účelu,
- iii. objektivně srovnává jen takové znaky, které jsou podstatné, relevantní, ověřitelné a reprezentativní (např. jde-li o složení výrobku, účinnost, bezpečnost, kvalitu, záruku či cenu),
- iv. nevede-li k vyvolání nebezpečí záměny na trhu (ať už jde o zaměnitelnost mezi výrobky, podniky, ochrannými známkami, firmami atd. nebo jakékoli kombinace mezi těmito prvky),
- v. nezlehčuje nepravdivými údaji podnik, zboží nebo služby soutěžitele ani jeho ochranné známky, firmu či jiná zvláštní označení, která se pro něj stala příznačnými, ani jeho činnost, poměry či jiné okolnosti, jež se jej týkají,
- vi. nevede k nepoctivému těžení z dobré pověsti spjaté s ochrannou známkou soutěžitele, jeho firmou či jinými zvláštními označeními, která se pro něj stala

---

⁹⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 1. 1999, sp. zn.: R 3 Cmo 327/97

- příznačnými, anebo z dobré pověsti spjaté s označením původu konkurenčního zboží (ochrana před parazitováním na pověsti jiného soutěžitele),
- vii. nenabízí zboží nebo služby jako napodobení nebo reprodukci zboží nebo služeb označovaných ochrannou známkou, obchodním jménem nebo firmou.

Za velký přínos povolené srovnávací reklamy můžeme pokládat větší možnost soutěžení mezi soutěžiteli v rámci předem stanovených normativních pravidel a také větší informovat spotřebitelů (a samozřejmě i ostatních soutěžitelů) v dané oblasti soutěžení.

V případě srovnání odkazující na zvláštní nabídku musí soutěžitel jasně určit, kdy tato zvláštní nabídka začíná a končí, popř. musí vymezit, jakou událostí nabídka přestává platit (např. vyčerpáním zásob či prodejem maximálního počtu kusů daného zboží).

Pokud se pak jedná o uveřejnění informací o výši splatných dluhů, platí, že: „*zveřejnil-li soutěžitel za účelem vymáhání dluhu (např. k zajištění plurality věřitelů pro účely podání návrhu na prohlášení konkursu) pravdivé informace o výši splatných, leč dosud neuhrazených závazků svých dlužníků, nejde o zlehčování ve smyslu ustanovení § 50 obch. zák.*¹⁰⁰

K otázce zlehčování se vyjádřil také Nejvyšší soud České republiky v rozsudku ze dne 23. října 2008 ve věci ochrany proti neoprávněnému zásahu do práv z ochranných známek a ve věci ochrany v hospodářské soutěži¹⁰¹, kdy se žalobce domáhal uložení povinnosti zdržet se distribuce a prodeje piva pod označením porušujícím žalobcova práva k jeho proslulým ochranným známkám. Po provedeném řízení soud prvního stupně dospěl k názoru, že v této věci došlo k porušení práv žalobce a uložil žalované zaplatit žalobci přiměřené zadostiučinění ve výši 100 000,- Kč. Na základě odvolání žalobce posléze odvolací soud změnil rozsudek prvního stupně tak, že je žalovaná povinna žalobci uhradit dalších 250 000,- Kč. Odvolací soud se tak ztotožnil se závěrem soudu nižšího stupně o tom, že žalovaná neoprávněně užila ve svůj prospěch označení, která v rámci své podnikatelské činnosti užíval žalobce, navodila klamnou představu o tom, že se jedná o výrobek žalobce a využila tak dobrou pověst žalobce pro svoji podnikatelskou činnost. Žalovaná dle odvolacího soudu jednala v rozporu s dobrými mravy soutěže a zneužila své postavení v hospodářské soutěži, přičemž ještě neoprávněným užíváním předmětného označení zasáhla do práv vyplývajících z dobrého jména žalobcem registrovaných ochranných známek. Odvolací soud tak žalobci s ohledem na nekalosoutěžní jednání žalované a na její neoprávněné zásahy do práv z ochranných známek spočívající především v rozměňování ochranných známek a poškozování jejich dobrého jména, přiřkl zadostiučinění několikanásobně vyšší nežli soud prvního stupně. Dovolací soud pak závěr odvolacího soudu potvrdil.

Tento judikát je tak jen další ukázkou toho, kdy a za jakých okolností dochází k prolínání úpravy nekalosoutěžní s právní úpravou známkovou, jehož výsledkem je v mnoha případech zvýšení závažnosti jednání žalovaného, což je ve svém důsledku jedním z důvodů pro přiznání vyššího zadostiučinění.

¹⁰⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001

¹⁰¹ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 10. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 4661/2007

Ke skutkové podstatě zlehčování a srovnávací reklamě se dále Nejvyšší soud vyjádřil ve svém rozhodnutí ve věci nekalé soutěže, sp. zn.: 32 Odo 1318/2004.¹⁰² V tomto případě soud prvního stupně zamítl žalobu na zaplacení přiměřeného zadostiučinění ve výši 2 000 000,- Kč a dále přikázal žalobkyni zdržet se uvádění údajů ISO 9001 tak, že není zřejmé, že se nejedná o certifikát jakosti žalobkyně, nýbrž o certifikát jakosti dovozce, od kterého žalobkyně odebírá zboží. Soud prvního stupně dále shledal, že účastníci sporu jsou soutěžiteli v hospodářské soutěži, avšak jednání žalované neposoudil jako jednání, které je v rozporu s dobrými mravy a ani které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům či spotřebitelům. Naopak jako nekalosoutěžní posoudil jednání žalobkyně, která prezentuje své výrobky způsobem navozující dojem „že žalobkyně je držitelem certifikátu jakosti ISO 9001, tedy dojem, že její výrobky mají vyšší, lepší kvalitu, jsou vyráběny na základě přísnějších požadavků, podrobovány přísnější kontrole, což ve srovnání s výrobky bez uvedení tohoto certifikátu může ostatní konkurenty znevýhodňovat.“ Odvolací soud pak na rozdíl od soudu prvního stupně dospěl k opačnému závěru, kdy v jednání žalované shledal jak rozpor s dobrými mravy tak způsobilost přivodit újmu jiným soutěžitelům, když žalovaná ve svých propagačních a distribučních materiálech uváděla slovní komentáře typu: „že jí distribuované pásy jsou značky W. a jsou svařovány přímo u výrobce, a jsou tedy rozhodně lepší než ty, které jsou řemeslným způsobem svařovány v naší republice“ a že „pilové pásy, které aktuálně prodává, jsou jediné stoprocentní originály W., jelikož jsou jediné, které jsou svařené v Německu“, přičemž využila té skutečnosti, že žalobkyně pilové pásy sama svařuje a cíleně tak zvolila svoji reklamní strategii proti žalobkyni, přičemž se svých propagačních materiálech uváděla, že kvalitní jsou jen pilové pásy svařované v Německu. Toto jednání žalované naplnilo jak skutkovou podstatu nekalé soutěže podle § 44 odst. 1 ObchZ tak zvláštní skutkovou podstatu zlehčování podle § 50 ObchZ. I v případě, že by toto tvrzení bylo pravdivé, stejně by žalované nebylo možné přisvědčit tzv. oprávněnou obranu, a to proto, že k takovému jednání žalovaná nebyla nikterak donucena. „Navíc i srovnávací reklama je přípustná, jen pokud nezlehčuje nepravdivými údaji zboží nebo služby soutěžitele.“ Odvolací soud tak žalobkyni přiměřené zadostiučinění přiznal. K namítané skutečnosti žalované, že se žalobkyně sama dopouštěla nekalosoutěžního jednání při užívání certifikátu jakosti ISO, odvolací soud uvedl, že je to pouze německý dodavatel, kdo může posoudit, zda se žalovaná dopustila nekalosoutěžního jednání a zda parazituje na jeho pověsti. Žalovaná tak podle soudu druhého stupně nemá pro takovouto ochranu legitimaci. Dovolací soud se poté ztotožnil se závěrem odvolacího soudu ve věci posouzení nekalosoutěžního jednání ze strany žalované, kdy uvedl, že: „Závěr odvolacího soudu o nekalosoutěžním jednání žalované koresponduje se stávající judikaturou (např. rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 3. 1997, sp. zn. 3 Cmo 156/95, uveřejněné v časopise Soudní rozhledy, v čísle 11/1999, na str. 372, podle něhož „je v rozporu s dobrými mravy soutěže a jednáním nekalé soutěže podle § 50 obchodního zákoníku, pokud dopis s nabídkou služeb jakkoli naznačuje, že u druhého soutěžitele se určitému druhu služeb nevěnuje patřičná pozornost, protože jsou považovány za málo důležité či okrajové, a proto je pro adresáty dopisu výhodnější obrátit se na služby nabízejícího soutěžitele.“). Námitka, že žalovaná byla žalobkyní donucena k případnému nekalosoutěžnímu jednání ve smyslu druhé věty § 50 odst. 2 obchodního zákoníku, důvodná není. Nebyla-li šířena tvrzení pravdivá, nemůže žalované svědčit oprávněná obrana ve smyslu druhé věty § 50 odst. 2 obchodního zákoníku, protože o ní lze uvažovat

¹⁰² Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 6. 2005, sp. zn.: 32 Odo 1318/2004

pouze v případě uvádění či rozšiřování pravdivých údajů o poměrech, výrobcích nebo výkonech jiného soutěžitele.“ Ve věci zneužívání certifikace ISO 9001 dále dovolací soud konstatoval, že odvolací soud dostatečně nevysvětlil „*v čem shledal nesprávnost závěru soudu prvního stupně o tom, že chování žalobkyně spočívající v uvádění certifikace ISO 9001 naplňuje znaky klamavého označení zboží a služeb ve smyslu § 46 obchodního zákoníku.* Dovolací soud tak rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení.

K tomu dále: „*Pokud se v reklamním textu naznačuje, že výrobek byl schválen určitou institucí, ač toto se týká pouze jednoho z mnoha dílů výrobků, jde o jednání nekalé soutěže podle § 45 ObchZ.*“¹⁰³

„*I když k reklamě patří i nadsázka, přehánění o svých vlastních výkonech v rozumné míře, je zásadně v rozporu s dobrými mravy soutěže, aby soutěžitel zdůraznil vlastnosti svých výkonů v reklamě tím, že zároveň sníží (nerozhodné zda pravdivě či nikoli) hodnotu výkonu druhého soutěžitele, čili aby svou reklamu založil na zlehčení druhého soutěžitele.*“¹⁰⁴

Pokud se týká užívání označení (ochranné známky) ve srovnávací reklamě, k němuž má práva třetí osoba, pak: „*majitel zapsané ochranné známky není oprávněn zakázat ve srovnávací reklamě, která splňuje všechny podmínky přípustnosti stanovené v článku 3a odst. 1 směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy, ve znění směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/55/ES ze dne 6. října 1997 užívání označení totožného nebo podobného jeho ochranné známce třetími osobami. Nicméně jestliže jsou splněny podmínky vyžadované v čl. 5 odst. 1 písm. b) směrnice 89/104/EHS pro zákaz použití označení totožného nebo podobného zapsané ochranné známce, je vyloučeno, aby srovnávací reklama, ve které je zmiňované označení použito, splňovala podmínku přípustnosti upravenou v čl. 3a odst. 1 písm. d) směrnice 84/450/EHS, ve znění směrnice 97/55/ES. Článek 5 odst. 1 písm. b) směrnice 89/104/EHS je nutno vykládat tak, že majitel zapsané ochranné známky není oprávněn zakázat, aby třetí osoby ve srovnávací reklamě užívaly označení podobné této ochranné známce pro zboží nebo služby totožné s těmi, pro něž byla zmiňovaná ochranná známka zapsána, nebo jim podobné, jestliže toto užívání nezpůsobí u veřejnosti nebezpečí záměny, a to bez ohledu na skutečnost, zda srovnávací reklama splňuje všechny podmínky přípustnosti uvedené v článku 3a směrnice 84/450/EHS, ve znění směrnice 97/55/ES*“¹⁰⁵.

¹⁰³ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 10. 1997, sp. zn.: R 3 Cmo 53/97

¹⁰⁴ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 12. 1997, sp. zn.: R 3 Cmo 91/97

¹⁰⁵ Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 12. 6. 2008, sp. zn.: C – 533/06

Kapitola 5 Právo na ochranu proti nekalé soutěži v kontextu doménových jmen a ochranných známek

1. Doménová jména

Podobně jako obchodní jméno, které slouží k identifikaci podnikatele či jiné osoby, je doménové jméno nehmotným statkem sloužící k identifikaci činnosti podnikatele či jakékoliv jiné osoby.

Doménové jméno tvoří webovou adresu přístupnou v rámci celé sítě internetu, na které je možno zpřístupnit a uveřejnit různý obsah a různá data. Doménové jméno tedy plní **několik funkcí** najednou:

- 1) Doménové jméno má rozlišovací funkci ve vztahu k ostatním doménám patřícím jiným subjektům, kdy doména jednoho je jedinečnou adresou domovské internetové stránky odlišné od domény druhého.
- 2) Doménové jméno má v rámci internetové sítě globální ničím neomezenou působnost, díky čemuž je dostupné odkudkoli.
- 3) Doménové jméno je dále velmi funkčním marketingovým nástrojem přinášejícím prezentaci jakéhokoliv subjektu (ať už podnikatele či kohokoliv jiného) přístupné veřejnosti po celém světě. Doménové jméno je v současné době velmi účinným a důležitým propagačním nástrojem, pomocí kterého lze velkému okruhu osob (spotřebitelům či ostatním soutěžitelům na trhu) přiblížit a nabídnout produkty a služby jednotlivých soutěžitelů.
- 4) Doménové jméno může být také základem pro zřízení e-mailových adres, kdy právě doménové jméno může tvořit „odlišující kmen e-mailové adresy“, sloužící jednomu subjektu. V praxi to znamená, že si např. podnikatel zaregistruje svou obchodní firmu jako doménové jméno, pod kterým posléze na internetu prezentuje své výrobky a služby a současně si pro sebe a své zaměstnance či obchodní partnery vytvoří e-mailové adresy určené pro elektronickou poštu. Tyto adresy pak mají stejný kmen s odlišnými jmény daných osob (např. jmenoosoby@firmapodnikatele.cz), kdy počet jednotlivých adres je neomezený. Omezená je pouze stavba jednotlivých slov, která má svá pravidla. Pravidla pro tvorbu doménových jmen jsou součástí registračních pravidel jednotlivých domén.

Doménové jméno se stává součástí identity každého subjektu, který ho užívá ke své činnosti a postupem času si ho s ním začíná spojovat veřejnost. Stává se tak příznačným a odlišujícím prvkem, který jen doplňuje a podporuje ostatní práva duševního vlastnictví daného subjektu. Pokud doménové jméno plní všechny svoje funkce tak jak má, může být spolu s ochrannou známkou a dalšími průmyslovými právy nejcennějším majetkem podnikatele.

Ve smyslu občanského zákoníku pak můžeme podle § 118 doménové jméno považovat za jinou majetkovou hodnotu, která je předmětem občanskoprávních vztahů jako věci či jiná práva.

A protože v dnešní době neexistuje žádná přímá právní úprava upravující právo doménových jmen, musíme při ochraně doménových jmen vyjít z platných právních institutů jako je např. právní úprava ochranných známek, obchodní firmy a dalších práv na označení, právní úprava nekalé soutěže a judikatura soudních orgánů řešící právo duševního vlastnictví.

Jak ale ochránit doménová jména, když neexistuje žádný platný právní předpis upravující jejich vznik (registraci), zánik, popř. jejich samotnou existenci? Asi nejlepší ochranou a do budoucnosti nejúčinnější obranou proti osobám porušujícím práva držitele internetové domény bude využít dosavadní instituty průmyslových práv, především pak práv na označení. Každý by měl zvážit, jak moc bude v rámci své činnosti doménové jméno potřebovat, jakou službu od něj bude očekávat a zda bude mít zájem na jeho nerušeném užívání. V případě, že soutěžitel dojde k závěru, že bude doménové jméno využívat při své podnikatelské činnosti, měl by zvážit následující možnosti:

- 1) podání žádosti a následnou registraci ochranné známky stejného znění jako má doménové jméno a to z důvodu získání „silné“ ochrany vyplývající ze zapsané ochranné známky,
- 2) zápis obchodní firmy stejného znění a získání ochrany vyplývající ze zapsané obchodní firmy.

1.1. Hierarchie doménových jmen

Doménová jména tvoří určitou hierarchii, která se vyznačuje posloupností a různou důležitostí.

Domény se dělí na níže uvedené stupně či úrovně:

- 1) domény 1. stupně neboli domény nejvyšší úrovně (top level domain), které rozlišují státy nebo určité subjekty, které se dále rozděluje na:
  - tzv. geografické domény (např. „.cz“, „.de“, „.eu“),
  - tzv. generické domény (např. „.com“, „.gov“, „.org“, „.net“), které jsou buď vyhrazeny určitým skupinám či organizacím (např. „.gov“ – určena pro vládu spojených států amerických) nebo jsou volně k dispozici (např. „.com“, „.org“, „.net“),
- 2) domény 2. stupně (domain), které si různé subjekty registrují v rámci vrcholných domén prostřednictvím národních registrátorů (např. „www.obchodnifirma.cz“),
- 3) domény 3. stupně, které si zřizuje majitel doménového jména 2. stupně již bez nutnosti jakékoli další registrace, (např. „www.obchodnifirma.cz/ceniksluzeb“).

Registraci národních doménových jmen pak provádějí soukromé subjekty, které se při své činnosti řídí pravidly, které si samy stanovily. U nás je takovým soukromým subjektem zájmové sdružení právnických osob CZ.NIC, z.s.p.o. (dále jen „Zájmové sdružení CZ.NIC“), založené poskytovateli internetových služeb, jehož hlavní činností je registrace doménových jmen „.cz“ a provozování dalších služeb souvisejících s registrací národní domény „.cz“ (jako např. prodloužení a stornování registrace či převod doménového jména).

1.2. Pravidla registrace doménových jmen v doméně .cz

Registraci národního doménového jména s koncovkou „.cz“ lze zaregistrovat u jakéhokoliv z registrátorů oprávněného registrovat tuto národní doménu, jejichž seznam je veden sdružením CZ.NIC.

Základní a bezpodmínečnou podmínkou registrace doménového jména „.cz“ je souhlas registrující osoby s aktuální verzí pravidel registrace doménových jmen, která obsahují jednotlivá práva a povinnosti obou stran – jak osob registrujících tak registrantů. Bez takového souhlasu není registrace možná. Další podmínkou úspěšné registrace doménového jména je souhlas s registračním a obnovovacím poplatkem a jeho následná úhrada.

Tak jako pro ostatní domény platí i pro národní doménová jména pravidlo first come, first served neboli („kdo dřív přijde, ten dřív mele“), na základě kterého se doménová jména registrují podle pořadí, v jakém jsou registrátorům doručeny. Jakákoli další žádost o registraci jednou již zažádaného či zaregistrovaného doménového jména je tak zbytečná (pokud jsou samozřejmě splněny všechny podmínky související s registrací). Pravidlo first come first served tak zakládá právo priority pro prvního žadatele či držitele doménového jména bez ohledu na jeho úmysly či práva duševního vlastnictví třetích osob. Může se tak klidně stát, že si doménové jméno shodné či zaměnitelné se zapsanou ochrannou známkou nebo obchodní firmou zaregistruje osoba zcela odlišná od právoplatného majitele těchto práv. Tato situace pak vůbec není ojedinělá, spíše je v praxi docela běžná. Častokrát se stává, že si doménová jména shodná či zaměnitelná s platnými právy na označení třetích osob zaregistruje zcela odlišná osoba s úmyslem obohatit se na úkor jiného (majitelů platných práv na označení). V této situaci pak právoplatným majitelům těchto práv nezbyvá nic jiného, než začít uplatňovat svá práva plynoucí jim z práv k ochranné známce či k obchodní firmě popř. práv na ochranu před nekalou soutěží.

Převod doménového jména na jinou osobu než je právoplatný držitel pak provádí oprávněný registrátor na základě písemné žádosti současného a budoucího držitele nebo na základě vykonatelného rozhodnutí soudu či rozhodčího orgánu.

Pokud pak oprávněný držitel registraci doménového jména neprodlouží ve stanovené expirační lhůtě (domény se registrují na celé roky, max. na 10 let a to i opakovaně) a pokud ji neprodlouží ani během tzv. 45 - ti denní ochranné lhůty, zaniká registrace doménového jména uplynutím této ochranné lhůty.

Zájmové sdružení CZ.NIC žádným způsobem při registraci doménových jmen neprověřuje, zda registrací domén dochází k porušení práv třetích osob. Otázkou však je, zda by tato povinnost měla být poskytovatelům služeb registrujících doménová jména zákonem stanovena nebo ne. Pokud by tato povinnost existovala, předešlo by se určitě velkému množství později vzniklých sporů. Bylo-li ale hodně složité a v mnoha případech určitě i nemožné prověřit, zda požadovaná doménová jména porušují již existující práva třetích osob. Vzhledem k tomu, že registrací doménového jména může dojít k porušení mnoha práv třetích osob jako např. práv k ochranné známce (ať už národní, mezinárodní či komunitární), práv k zeměpisnému označení, práv k obchodní firmě, jménu fyzických osob nebo názvu právnických osob, autorských práv nebo práv na ochranu před nekalou soutěží, bylo by asi nemyslitelné tuto povinnost převést na poskytovatele těchto služeb. Musela by tak být stanovena pravidla pro zamítnutí registrace z důvodů výlučných práv třetích osob a pravděpodobně by také musely být v rámci poskytovatelů doménových služeb zřízeny speciální orgány, které by vedly řízení o registraci doménových jmen a které by prováděly šetření, dokazování a činily rozhodnutí, jaká doménová jména by se zaregistrovala a jaká doménová jména by byla z registrace vyloučena. Musel by tak být zřízen „úřad“ podobný Úřadu průmyslového vlastnictví, který vede řízení o zápisu ochranných známek, průmyslových a užitných vzorů, atd. a to v rámci poskytovatelů doménových služeb nebo v jejich blízké kooperaci. Myšlenka by to možná byla dobrá, ale v současných podmínkách zcela určitě nesmyslná, protože z jednoduchého a velmi rychlého modelu registrace doménových jmen, by se stalo dlouhé a náročné řízení s nejasným výsledkem, který by registrujícím osobám jen ztěžoval podnikatelský život.

V této souvislosti pak pravidla registrace doménových jmen v doméně .cz obsahují ustanovení o odpovědnosti držitele doménových jmen za škodu, kdy: *„Držitel bere na vědomí, že Doménové jméno, jeho registrace nebo užívání mohou porušovat práva třetích osob k jiným Doménovým jménům, ochranným známkám, obchodním značkám, jménům, obchodním firmám, nebo právní předpisy týkající se nekalé soutěže, ochrany osobnosti apod. Držitel podáním žádosti o registraci Doménového jména potvrzuje, že s vědomím možného porušení uvedených práv a právních předpisů vyvinul veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby zajistil, že registrované Doménové jméno nebude tato práva a právní předpisy porušovat.“*¹⁰⁶, čímž Zájmové sdružení CZ.NIC upozorňuje žadatele a držitele doménových jmen na odpovědnost, která jim vzniká v případě neoprávněné registrace doménových jmen.

1.3. Cyber-squatting

Co se týče samotného definování pojmu „cyber-squatting“, pak žádný právní předpis českého práva tento pojem nikterak nedefinuje. Avšak s ohledem na ustálenou judikaturu obecných soudů a rozhodčích nálezů, můžeme dovodit, že „cybersquattingem“ se rozumí jednání, při kterém si držitel doménového jména, který k této doméně nedisponuje žádnými oprávněnými důvody ani právy, zaregistroval doménové jméno shodné či podobné s označením, k němuž náleží právo jiné osobě (ať už se jedná o práva k ochranným známkám, obchodní firmě, osobnímu jménu či autorskému dílu), přičemž si

---

¹⁰⁶ Bod 13.1 Pravidel registrace doménových jmen v ccTLD .cz, platné od 1. 1. 2010

toto označení zaregistroval ve zlé víře se spekulativními či blokačnímu úmysly nebo ho ve zlé víře užívá.

Podle případové studie, která byla vypracována pod záštitou Organizace pro harmonizaci ve vnitřním trhu (OHIM) má „každý vstup na World Wide Web svoji jedinečnou adresu tzv. doménové jméno, které je pak přidělováno centrálním registrem tomu, kdo přijde jako první. Registrující společnosti ale nekontrolují, zda žadatel má právo k užívání jednotlivých jmen jako doménových jmen. Cybersquatting, jež tedy znamená registraci, nezákonné obchodování nebo užívání doménového jména ve zlé víře s úmyslem získat profit z dobrého jména ochranné známky patřící někomu jinému, tak může být považován za moderní verzi známkového pirátství. Cybersquattingové spory pak podléhají arbitráži, kde dotyčné doménové jméno je shodné nebo podobné ochranné známce, na kterou má právo žalobce, za předpokladu, že žalovaný nemá na doménové jméno žádná zákonná práva a že doménové jméno je zaregistrováno a užíváno ve zlé víře.“¹⁰⁷

2. Spory o doménová jména

2.1. Spory o doménová jména v rámci České republiky

Protože platný právní řád České republiky nikterak neupravuje problematiku doménových jmen, nedisponuje ani žádnou právní úpravou zřizující speciální orgány zabývající se ochranou doménových jmen a řešící spory z doménových jmen vzniklých. Tedy přestože se doménová jména „registrují“, avšak ne u správních orgánů, nýbrž u správců doménových jmen, jimiž jsou národní síťová informační střediska, dochází k získání ochrany, která není upravena žádným zvláštním zákonem upravujícím problematiku internetových domén. V mnoha případech je tak výhodnější a hlavně i rychlejší pokusit se o smírné řešení sporu, než podat např. zdržovací či odstraňovací žalobu k obecnému soudu, který nemá s rozhodováním sporů ve věcech doménových jmen velké zkušenosti. Další možností je obrátit se na rozhodčí soud, přičemž výhoda této volby spočívá hlavně v rychlosti, odbornosti a nižší nákladovosti celého řízení takového sporu. Rozhodčím soudem v České republice specializujícím se na problematiku registrace doménových jmen je Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, který se věnuje jak českým tak evropským doménám.

Pravidla registrace doménových jmen v doméně .cz pak v sobě zahrnují rozhodčí doložku pro řešení sporů mezi držitelem doménového jména a sdružením CZ.NIC. Pro případ, že se držitel domény se sdružením CZ.NIC nedohodnou, jsou všechny vzniklé spory mezi těmito subjekty řešeny automaticky u Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR, který má sídlo V Praze 1, Dlouhá 13, PSČ:110 00

Pro řešení sporů mezi držitelem doménového jména a třetími osobami, pak pravidla registrace doménových jmen .cz obsahují ustanovení o veřejné rozhodčí nabídce, kterou

---

¹⁰⁷ Bad faith case study (Final vision). Office for harmonization in the internal market. Alicante, 31 January 2003.

držitel domény činí v souladu s pravidly alternativního řešení sporů pro všechna doménová jména spravovaná sdružením CZ.NIC. Pokud tak třetí osoba písemně projeví zájem o řešení sporu v rozhodčím řízení před Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR a písemně tento spor zahájí u tohoto rozhodčího soudu, bude spor mezi stranami u tohoto rozhodčího soudu řešen. Rozhodčí veřejnou nabídkou však není dotčeno právo podat návrh na vydání předběžného opatření u obecného soudu.

V této souvislosti je třeba poznamenat, že možnost třetích osob, jejichž práva jsou registrací doménových jmen porušena, podat žalobu k rozhodčímu soudu, je pouze jejich právem a ne povinností. Pokud se tak nerozhodnou, mohou podat žalobu k obecnému soudu. Typickým příkladem uplatnění práv u obecných soudů je pak využití práva na ochranu proti nekalé soutěži a naplnění jedné ze zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže vyvolání nebezpečí záměny. Dojde-li pak k porušení práv vlastníka zapsaného doménového jména tím, že někdo jiný do jeho práv zasáhne např. napodobením, vyvoláním nebezpečí záměny či parazitováním na takto „zaregistrovaném označení“, může se vlastník těchto práv dovolat ochrany z nekalé soutěže – samozřejmě za splnění všech zákonných předpokladů a splnění všech tří podmínek generální klauzule nekalé soutěže. Tím však není vyloučena ochrana vyplývající z práv k ochranným známkám či obchodní firmě, je-li s těmito instituty zapsaná doména shodná či podobná. Rozhodnou-li se však osoby, jejichž práva jsou porušena, podat žalobu k rozhodčímu soudu, je držitel doménového jména (na základě veřejné rozhodčí doložky) povinen podrobit se jeho pravomoci.

V rámci Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR jsou spory o doménová jména .cz řešeny podle zvláštního dodatku Řádu pro rozhodčí řízení on-line tzn., že účastníci těchto sporů komunikují v rámci řízení pouze prostřednictvím Internetu. Pokud pak rozhodčí řízení nemůže být vedeno on-line, může být řízení vedeno podle Řádu Rozhodčího soudu pro vnitrostátní spory nebo podle Řádu Rozhodčího soudu. Spor o doménová jména pak rozhoduje jediný rozhodce určený předsedou soudu.

K veřejné rozhodčí doložce více rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 4. 2010¹⁰⁸, kterým byla zamítnuta žaloba o zrušení rozhodčího nálezu vydaného Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR. V tomto případě soud prvního stupně na základě žaloby, ve které žalobce tvrdil, že rozhodčí smlouvu nelze uzavřít veřejnou rozhodčí nabídkou, zrušil rozhodčí nález, přičemž dospěl k závěru, že „rozhodčí veřejná nabídka, koncipovaná v čl. 18. 1. pravidel a postupů pro registraci doménových jmen „cz“ není v souladu s kogentními ustanoveními §§276-280 ObchZ, rozhodčí smlouva proto nemůže být takto uzavřena a shledal tedy naplnění jednoho ze zákonných důvodů pro zrušení Rozhodčího nálezu, a to konkrétně dle ust. § 31 písm. b/ZRŘ. Soud prvního stupně tak dospěl k závěru, že „rozhodčí smlouva, uzavřená mezi účastníky řízení formou rozhodčí veřejné nabídky, je neplatná. Soud prvního stupně ... vycházel zejména z úpravy obsažené v ust. §§ 278 a 279 ObchZ, když z těchto ustanovení plyne, že osoba, která hodlá veřejný návrh na uzavření smlouvy přijmout, musí tuto skutečnost navrhovateli veřejného návrhu v určité lhůtě oznámit a navrhovatel musí této osobě uzavření smlouvy potvrdit. Dle soudu prvního stupně pokud by tedy držitel doménového jména toto jméno zaregistroval u sdružení CZ.NIC a podrobil se jeho

---

¹⁰⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 4. 2010, sp. zn.: 3 Cmo 367/2010

Pravidlům, čímž by zároveň projevili vůli ve vztahu k neurčitému počtu osob uzavřít s nimi rozhodčí smlouvu pro případ řešení sporů, vzniklých z registrace domény, musela by třetí osoba, která by byla registrací doménového jména držitelem tohoto jména dotčena, tomuto držiteli jakožto navrhovateli oznámit, že veřejný návrh na uzavření smlouvy přijímá a navrhovatel by musel uzavření smlouvy potvrdit. Pak by bylo možné uvažovat o uzavření rozhodčí smlouvy formou veřejné rozhodčí nabídky. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný z důvodu nesprávného právního posouzení věci odvolání, podle kterého soud prvního stupně dospěl nesprávně k závěru, že „rozhodčí veřejná nabídka obsažená v čl. 18 odst. 1 Pravidel (ve znění v době zahájení sporu před Rozhodčím soudem) je veřejným návrhem na uzavření smlouvy. Odvolací soud se závěrem soudu prvního stupně neztotožnil, neboť dle jeho názoru spočívá na nesprávném výkladu ustanovení § 278 ObchZ a uvedl, že „pokud jde o náležitosti veřejného návrhu, pak ten v daném případě splňuje podmínky dané v obchodním zákoníku v § 276 a není na závadu, že je dán a spojen s určitou žádostí o registraci, neboť s touto registrací a tedy také s veřejným návrhem (jako součástí Pravidel) jsou všichni registrovaní účastníci sítě, zájemci o registraci doménových jmen i další uživatelé seznámeni. Veřejný návrh vyhlášený jako součást podmínek v návrhu na registraci doménového jména je v souladu s úpravou uzavření rozhodčí smlouvy, dané v § 3 odst. 2 zákona 216/1964 Sb., o rozhodčím řízení. Lhůtu přijetí podáním žaloby u Rozhodčího soudu je v daném případě nutno rovněž považovat za přiměřenou, neboť v těchto případech záleží přiměřenost na tom, kdy a za jakých okolností k podání žaloby došlo, přičemž sama žaloba „příjemce návrhu“ a její následné doručení „navrhovateli“, tj. osobě činící veřejný návrh, vyhovuje „oznámení o přijetí návrhu“. Odvolací soud má za to, že nic nebrání posoudit daný právní vztah v onom takto vymezeném rozsahu jako smlouvu uzavřenou ve prospěch třetího (§50 Obč. Z). Z právní úpravy plyne, že tato třetí osoba je ze smlouvy oprávněna okamžikem, kdy s ní projevila souhlas. Není přitom třeba, aby třetí osoba byla individuálně určena, postačí, je-li určena dostatečně objektivními skutečnostmi, na jejichž základě může být individualizována. Za situace, jež zde historicky vznikla a je akceptována i v celosvětovém měřítku, kdy státní moc rezignovala na případnou právní regulaci doménových jmen, jejich přihlašování a kontrolu, zda nedochází k zásahům do práv třetích osob, je tato „regulace“ plně v rovině soukromoprávní, přičemž vzhledem k obrovskému množství doménových jmen a dosavadnímu v podstatě bezproblémovému zajištění fungování celého systému Internetu jeví se oddělení režimů tvorby a správy národních a nadnárodních domén od státu a předání nestátním institucím jako účelné..... Podstatné je z hlediska projevu vůle registrujícího, pokud jde o tato Pravidla registrace a jejich článek 18.1, že případný zájemce o doménové jméno má vždy možnost volby, zda vůbec hodlá se prezentovat na Internetu či nikoli, dále má – vzhledem k specifikaci Internetu – volbu v tom, jaké prostředí (vrcholovou doménu) k tomu zvolí, tj. zda doménu národní českou či jinou národní, doménu Společenství .eu, popř. vrcholovou generickou doménu, jako např. .com, .net, .org, atd.... Z uvedeného posouzení rozhodných právních úkonů je třeba tedy dovodit, že mezi účastníky tohoto řízení byla platně rozhodčí smlouva podle § 2 a § 3 ZŘR uzavřena a pravomoc Rozhodčího soudu k rozhodnutí jemu předložené věci byla dána.

Oproti nárokům vyplývajících z ochranných známek, označení původu a zeměpisného označení, je však v případě doménových jmen právo na ochranu proti nekalé soutěži pouze doplňkovým nástrojem. K uplatnění práv formou nekalosoutěžní ochrany tedy dochází jen za okolností, kdy nedojde k využití možnosti rozhodčího řízení.

Co se týče doménových jmen „.com“ pak se pravomoc soudů přenáší na americké soudy, neboť společnost VeriSign, která spravuje doménová jména „.com“, má sídlo ve státě Virginia, USA. Může se tak klidně stát, že subjekt, jehož práva jiný subjekt porušuje, podá u federálního soudu žalobu na zrušení doménového jména a to na základě zákona o Spojených státech o ochraně spotřebitelů proti cybersquattingu (ACPA). *Tento soud bude podle ACPA věcně příslušný, i přesto, že nemá osobní jurisdikci nad panem ..... ani jeho českým registrátorem, neboť žalobu in rem podle ACPA stačí, že v jeho distriktu sídlí centrální registr pro doménu „.com“, tj. VeriSign, a že zpravodajská společnost je poškozena na svých právech vyplývajících z ochranné známky. Soud rozhodne nejspíše ve prospěch držitele ochranné známky, jelikož žalovaná doména sama o sobě jen těžko prokáže opak, a nařídí společnosti VeriSign zrušit předmětné doménové jméno a to i přesto, že VeriSign je smluvně vázán s českým registrátorem nezasahovat do registrovaného doménového jména. Takže chudák pan ..... jednoho dne zjistí, že jeho webové stránky už nefungují, protože někde za mořem nějaký soud rozhodl, že jeho doména je v rozporu s ochrannou známkou někoho jiného.*¹⁰⁹

2.2. Spory o doménová jména v rámci ICANN

ICANN je neziskovou organizací pro řízení a správu systému doménových jmen (Internet corporation for Assigned Names and Numbers) na poli mezinárodního práva, která působí v oblasti doménových jmen jako rozhodčí, poradní a dohledový orgán. Mezi nejdůležitější rozhodčí soud působící v rámci ICANN pak patří Rozhodčí a mediační středisko při Světové organizaci duševního vlastnictví (WIPO Arbitration and Mediation Centre).

Právní úprava ve věci sporů doménových jmen pak vychází z Jednotných pravidel pro řešení sporů týkajících se doménových jmen (Rules for Uniform domain Name Dispute Policy Resolution – RUDPR) pro vrcholné generické domény „.com“, „.net“ a „.org“, které byly v rámci ICANN schváleny na základě Závěrečné zprávy ze dne 24. října 1999.

Na základě článku 4a Jednotných pravidel pro řešení sporů týkajících se doménových jmen (dále jen „Jednotných pravidel“) je pak předpokladem pro úspěšné podání návrhu na zrušení či převod doménového jména splnění následujících tří podmínek:

- 1) doménové jméno musí být shodné nebo podobné s ochrannou známkou či označením navrhovatele,
- 2) odpůrce nedisponuje žádným právem nebo jiným oprávněním k předmětnému doménovému jménu,
- 3) doménové jméno bylo odpůrcem zaregistrováno ve zlé víře, nebo je ve zlé víře užíváno.

Pokud jsou posouzeny všechny výše uvedené podmínky, nic nebrání tomu, aby rozhodčí soud vydal ve věci rozhodnutí. V ustálené rozhodovací praxi pak tedy vždy

¹⁰⁹ Hrubešová, H.: Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů, ze serveru www.itpravo.cz:http://www.ipravo.cz/index.shtml?tisk=1&x=1928185

rozhodčí soud musí posuzovat, zda jsou naplněny výše uvedené podmínky zaměnitelnosti doménového jména, absence oprávnění odpůrce a absence dobré víry.

K tomu více rozhodovací praxe Rozhodčího a mediačního střediska při Světové organizaci duševního vlastnictví, která je v zásadě založena na třech výše uvedených předpokladech v souladu s článkem 4 (a) Jednotných pravidel. Tak například ve věci žalobce Société des Produits Nestlé S. A. švýcarské společnosti prodávající po celém světě potravinářské výrobky proti žalovanému Cengiz Simsek Adana, Turecko¹¹⁰, který se dovolával převodu třinácti doménových jmen, obsahují označení „nescafé“ nebo „nestle“ z titulu práv vyplývajících z mnoha zapsaných mezinárodních ochranných známek a ochranných známek Společenství. Věc byla rozhodčím střediskem projednána a byly posouzeny podmínky podle článku 4 (a) Jednotných pravidel, přičemž bylo zjištěno, že:

- a) sporná doménová jména jsou zaměnitelná s ochrannými známkami žalobce, neboť každé z doménových jmen v sobě zahrnuje slovní prvek „nescafé“ nebo „nestle“;
- b) žalovaný neposkytl žádné důkazy o užívání doménového jména pro nekomerční užití, dále žalovaný neprokázal to, že by prováděl nějaké přípravy za účelem užití sporných doménových jmen v dobré víře, stejně tak jako neprokázal, že disponuje nějakým jiným právem k předmětným doménovým jménům (např. licencí či ochrannou známkou),
- c) si žalovaný zaregistroval doménová jména ve zlé víře a to v situaci, kdy se dopustil jedné z následně uvedených skutečností:
  - i. registrace domény za účelem prodeje, nájmu, pronájmu nebo jiného převodu doménového jména majiteli určitého označení (v tomto případě žalobci jako majiteli ochranných známek),
  - ii. registrace domény s cílem zabránit majiteli ochranné známky v jeho užívání jako doménového jména (blokační úmysl),
  - iii. registrace domény za účelem narušení činnosti soutěžitele,
  - iv. registrace domény za účelem získání uživatelů internetu vyvoláním nebezpečí záměny s označením žalobce (např. záměrné a zavádějící užívání cizího označení za účelem přesměrování doménového jména na vlastní webové stránky.

Z výše uvedených důvodů bylo rozhodnuto o převodu doménových jmen na žalobce.

Rozhodnutí o převodu doménového jména bylo vydáno i v případě doménových jmen carrefour-group.com, carrefourgroup.com a newcarrefourgroup.com¹¹¹, kdy si žalovaný zaregistroval doménová jména shodná či zaměnitelná s ochrannou známkou žalobce – Carrefour SA za účelem dosažení zisku, kdy se žalovaný po zaregistrování předmětných domén obrátil na žalobce a nabídl mu uvedená doménová jména k prodeji. Pohrozil mu také, že pokud si žalobce od něj doménová jména nekoupí, nabídne je k prodeji někomu jinému.

Ke spekulativní praxi registrace doménových jmen se dále vyjádřilo Rozhodčí a mediační středisko při WIPO ve svém rozhodnutí ve věci domény crew.com¹¹², kdy

¹¹⁰ Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 23. 2. 2011, číslo případu D2011-0022

¹¹¹ Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 13. 10. 2000, číslo případu D2000-0837 ve věci doménových jmen carrefour-group.com, carrefourgroup.com a newcarrefourgroup.com

¹¹² Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 25. 4. 2000, číslo případu D2000-0054 ve věci doménového jména crew.com

rozhodci stanovili základní kritéria k posouzení registrace doménových jmen pro ryze spekulativní důvody. Těmito předpoklady tedy jsou:

- a) absence úmyslu žalovaného používat doménové jméno v dobré víře,
- b) skutečnost, že žalovaný věděl nebo měl vědět o existenci jiného práva k ochranné známce shodného znění s doménovým jménem,
- c) skutečnost, že žalovaný se zabývá spekulativní registrací doménových jmen (registruje mnoho doménových jmen),
- d) skutečnost, že žalovaný brání majiteli ochranné známky registrovat si doménové jméno shodné s jeho ochrannou známkou.

„Doménový spekulant“ tak registruje doménová jména bez jakéhokoliv úmyslu tato doménová jména používat, přičemž je v budoucnosti hodlá prodat nebo licencovat a dosáhnout tak neoprávněného zisku.

Naopak tomu bylo ve věci žalobce Draw-Tite, Inc proti Plattsburgh Spring Inc. ve sporu o převod domény „drawtite.com“¹¹³. V tomto případě žalobce jako majitel zapsané americké ochranné známky ve znění DRAW tite namítal, že žalovaným registrované doménové jméno je totožné a zaměnitelné s ochrannou známkou žalobce. K tomu žalovaný uvedl, že v zásadě nepopírá, že si zaregistroval doménové jméno podobné ochranné známce žalobce, avšak také uvedl, že na internetových stránkách pod napadeným doménovým jménem propaguje pouze výrobky žalobce, přičemž je oprávněným obchodním zástupcem žalobce a disponuje platnou licenční smlouvou, která mu byla poskytnuta samotným žalobcem. Na základě toho, že žalovaný předložil dostatek důkazů o tom, že disponuje k předmětnému doménovému jménu oprávněným zájmem a dostatečně tak osvědčil, že doménové jméno používá v dobré víře při nabízení výrobků žalobce, byla žaloba zamítnuta.

Podobně tomu tak bylo i v případě domény „libro.com“¹¹⁴, kdy žalobu podal majitel několika ochranných známek shodných a zaměnitelných s doménovým jménem a v případě domény „mariposa.com“¹¹⁵, kdy žalobu podal majitel ochranné známky shodné se zaregistrovaným doménovým jménem Mariposa. V případě Mariposa však nebylo prokázáno, že si žalovaný zaregistroval doménové jméno za účelem získání neoprávněné výhody z práv žalobce vyplývajících z jeho zapsané ochranné známky. Nebyla prokázána ani ta skutečnost, že by si žalovaný zaregistroval předmětnou doménu ve zlé víře, neboť žalovaný po dlouhou dobu provozoval podnikatelskou činnost v geografické oblasti Mariposa v Kalifornii, přičemž slovní prvek Mariposa běžně užíval v rámci poskytování svých služeb.

2.3. Žaloby ve věcech nekalé soutěže

V mnoha případech jsou zásahy do práv majitelů ochranných známek a obchodních firem způsobené registrací shodných či zaměnitelných doménových jmen tak vážné a zásadní, že je nutná okamžitá úprava poměrů stran sporu.

---

¹¹³ Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 20. 3. 2000, číslo případu D2000-0017 ve věci doménového jména drawtite.com

¹¹⁴ Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 19. 5. 2000, číslo případu D2000-0186 ve věci doménového jména libro.com

¹¹⁵ Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 28. 3. 2010, číslo případu D2010-0200 ve věci doménového jména mariposa.com

Tak jako v případě ochrany proti jednání nekalé soutěže může i v tomto v případě podat strana, do jejíž práv bylo zasaženo, k příslušnému obecnému soudu návrh na vydání předběžného opatření.

Návrhem na vydání předběžného opatření se pak navrhovatel může domáhat:

- uložení povinnosti zdržet se užívání doménového jména,
- uložení povinnosti zdržet se jakékoliv dispozice s doménou (včetně převodu domény na třetí osobu),
- uložení povinnosti zdržet se uveřejňování určitého obsahu pod doménovým jménem,
- uložení povinnosti zdržet se provozování www stránek odpůrce pod předmětným doménovým jménem.

Jedním z rozdílů oproti vydání předběžného opatření ve věci jednání nekalé soutěže je ta skutečnost, že zatímco ve věci samé bude ve věci nekalosoutěžního jednání rozhodovat příslušný obecný soud, ve věci doménových jmen bude v mnoha případech rozhodovat soud rozhodčí.

Důkazy k osvědčení skutečnosti, že práva navrhovatele jsou odpůrcem vážným způsobem ohrožena, mohou v oblasti doménových jmen být především osvědčení o zápisu ochranných známek, licenční smlouvy, výpisy z obchodního rejstříku, výtisky www stránek uveřejněných pod napadeným doménovým jménem, komunikace s protistranou atd.

Předběžné opatření pak bylo vydáno rozhodnutím Městského soudu v Praze ze dne 12. dubna 2001, kterým bylo vyhověno návrhu na vydání předběžného opatření. Zároveň byla žalovanému nařízena povinnost zdržet se užívání doménového jména www.paegas.cz. Návrh na vydání předběžného opatření podal z titulu práva na ochranu před nekalou soutěží žalobce jakožto provozovatel veřejné telekomunikační sítě Paegas a oprávněný držitel internetové domény www.paegas.cz. Žalovaný pak pod předmětnou webovou stránkou provozoval stránky s pornografickým obsahem. K tomu Městský soud v Praze konstatoval, že: „žalobce i žalovaný jsou soutěžiteli v hospodářské soutěži. Nejde o vztah přímého soutěžitele žalobce, neboť žalovaný neposkytuje telekomunikační služby, aby účastníci se však setkávali na internetu, kde propagují a nabízejí své služby, byť každý z jiné oblasti. Pokud žalovaný při nabídce svých služeb používá označení, které je podobné označení, jež na stejném „trhu“ již dříve používá žalobce, jde nepochybně o jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže a takové jednání je objektivně způsobilé přivodit žalobci a potažmo i spotřebitelům (návštěvníkům Internetu) újmu. Vzhledem k tomu, že potenciální újma s ohledem na rychlost a snadnou dostupnost informací přenášejících prostřednictvím Internetu vzniká denně, je třeba zatímně upravit poměry účastníků.“¹¹⁶

---

¹¹⁶ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2001, sp. zn.: Nc 1072/2001

2.4. Rozhodovací praxe rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR

2.4.1. Rozhodčí nálezy ve věcech národních doménových jmen .cz

Tak jako oblast známkoprávní je i problematika doménových jmen úzce spjata s nekalou soutěží a nekalosoutěžním jednáním. Dokladem tohoto tvrzení je pak mnoho rozhodčích nálezů, kdy součástí podaných žalob jsou argumenty spojené s právy na ochranu před nekalou soutěží. Stejně tak tomu bylo i v případě sporu č. 00047¹¹⁷, kde žalující strana argumentovala prioritou ochranných známek, podobností a zaměnitelností doménového jména a ochranné známky, chybějícími důvody k oprávněné registraci a také nekalosoutěžním jednáním žalovaného. Žalobce v žalobě uvádí, že si žalovaný zaregistroval doménové jméno shodné s ochrannou známkou žalobce, čímž žalobci znemožňuje a blokuje registraci doménového jména stejného znění s ochrannou známkou žalobce. Žalovaný se tak dle žalobce dopouští jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům (to pak v případě, kdy spotřebitelé hledající informace o produktech žalobce v rámci vyhledávání na internetu objeví zcela jiný obsah webových stránek, nežli očekávají). V souvislosti s touto problematikou byla v rámci tohoto sporu řešena také otázka, zda může prodejce disponovat legitimním právem užívat sporné doménové jméno, které je shodné nebo zaměnitelné s ochrannou známkou. Dle rozhodnutí panelistů WIPO pak: *„prodejce může legitimně používat takovou doménu, avšak pouze při splnění určitých podmínek. Mezi tyto podmínky patří, že na příslušných webových stránkách se opravdu nabízí příslušné zboží nebo služby, označované ochrannou známkou, dále pak užívání webové stránky pouze k prodeji příslušného zboží, dále pak to, že webová stránka musí pravdivě informovat o vztahu mezi provozovatelem webu a majitelem ochranné známky a konečně držitel registrace se nesmí snažit využívat registraci doménových jmen, obsahujících příslušnou značku, k tomu, aby si „přivlastnil“ užívání této značky na Internetu.“*¹¹⁸ V tomto případě však dospěl rozhodce k závěru, že žalovaný se dopustil nekalosoutěžního jednání pouze v jednom ohledu, čímž se dopustil pouze porušení práv k zapsané ochranné známce žalobce, na základě čehož žalobu o převedení sporné domény jakožto nejsilnějšího nároku žalobce, zamítl.

K pojmu „soutěžitel“ se pak vyjádřil rozhodce rozhodčího soudu ve svém nálezu, případu č. 00013¹¹⁹, ve kterém konstatoval, že: *„v případě doménových jmen tak může být za soutěžitele považována i osoba nepodnikající na stejném trhu, která si zaregistrovala doménové jméno, a která tak vstoupila do hospodářské soutěže se subjektem, který disponuje právy k označení, které je obsaženo v předmětném doménovém jménu. Rozhodce proto dospěl k závěru, že strana žalovaná a žalovaný se střetávají v hospodářské soutěži, a to v oblasti internetu, na kterém má každá z nich zájem se prezentovat. Soutěžní vztah je pak dle rozhodce třeba interpretovat „s přihlédnutím k pojmu soutěžitel velmi široce, neboť v soutěžním vztahu jsou nejen přímí soutěžitelé,*

¹¹⁷ Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 31. 1. 2011, č. 00047

¹¹⁸ Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 31. 1. 2011, č. 00047

¹¹⁹ Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 22. 9. 2010, č. 00013

poskytující totožná plnění, ale i všechny ostatní subjekty, včetně nepodnikatelů, které působí v podobných, navazujících nebo navzájem substituovaných oborech nebo hospodářských činnostech. Jako přímí soutěžitelé vystupují vůči sobě navzájem i ti, kteří působí v oboru výroby či služeb vzájemně zaměnitelných. Soutěžiteli jsou tudíž všichni, mezi nimiž na základě objektivní povahy jejich výrobků nebo služeb, dojde na trhu k hospodářskému střetu. Za soutěžitele tak lze považovat i ty subjekty, mezi nimiž pro nekalost počínání jednoho z nich vlastně nikdy k přímému konkurenčnímu střetu nedojde.

K výkladu pojmu „pocitivý obchodní styk“ se potom vyjádřil rozhodce ve sporu č. 00019¹²⁰, kdy dospěl k závěru, že: „*nastávají důvodné pochybnosti o tom, zda si žalovaný zapsal doménu pocitivě a s respektováním zásady pocitivého styku či dobrých mravů. Argumentem proto je to, že*

- i) si doménu zapsal právě v době, kdy ..... vstoupila na trh a začala zde vyvíjet hospodářské a marketingové aktivity ;*
- ii) označení „...“ je natolik fantazijní, že je velmi malá pravděpodobnost, že by někdo takové označení bez dalšího vodítka, např. v používání obdobného označení v cizině, dovedl a začal používat. Protože nebyl prokázán opak, je možné se domnívat, že žalovaný jen využil situace a svých znalostí a zároveň toho, že uvedená doména je volná, tuto doménu si zaregistroval ;*
- iii) je nesporné, že z hlediska práva přednosti ..... má žalobce oprávněný nárok.*

Jelikož tak žalovaný neužíval doménu v dobré víře, kdy si doménu zaregistroval pouze ze spekulativních důvodů a užíval ji v rozporu s oprávněnými zájmy žalobce, došlo k vyslovení závěru o tom, že žalovaný je povinen zdržet se užívání a převodu doménového jména na třetí osobu včetně povinnosti bezplatně převést doménové jméno ve prospěch žalobce.

Obranu žalované, že si žalující strana nezaregistrovala doménové jméno dříve než žalovaná, pak nelze pokládat za relevantní, neboť dle rozhodčího nálezu - případu č. 00015 „*z faktu, že si strana žalující doménové jméno .....cz nezaregistrovala dříve, nelze dovozovat, že se vzdala svých práv na označení. Je výsostným právem každého, aby ponechal doménové jméno, které obsahuje prvek, který je dle jeho názoru chráněn některým z práv, která dotyčnému přísluší (tj. např. právy z ochranných známek, obchodní firmy apod.), nezaregistrované a spokojit se s tím, že doménové jméno nikdo neužívá, přičemž tato nečinnost sama o sobě nemůže znamenat, že jeho práva, pokud jde o taková doménová jména, zanikají.*“¹²¹ Rozhodce se dále v tomto případě vyjádřil také k požadavku žalobce na převod doménového jména, přičemž uvedl, že: „*právo domáhat se uložení povinnosti převést doménové jméno na stranu žalující v případě porušení práv k ochranné známce či v případě nekalosoutěžního jednání z právních předpisů výslovně nevyplývá. Nápravná opatření u zásahu do práv k ochranné známce či v případě nekalosoutěžního jednání nicméně zahrnují možnost domáhat se uložení povinnosti zdržet se závadného jednání a povinnosti odstranit následky ohrožení nebo porušení. Má-li přitom být rozhodnutí týkající se porušení takových práv a uložení nápravných opatření vykonatelné, musí obsahovat konkrétní způsob, jak se má rušitel zdržet závadného jednání*

¹²⁰ Rozhodčí nálezn Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 16. 11. 2010, č. 00019

¹²¹ Rozhodčí nálezn Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, č. 00015

*a jak má odstranit následky svého jednání. Uložení povinnosti převést doménové jméno na osobu, jejíž práva byla porušena, je pak nikoliv samotným institutem ochrany práva, ale jedním ze způsobů, jak povinnost zdržovací a odstraňovací stanovit konkrétně.*¹²² Nárok na přiměřené zadostiučinění pak podléhá volné úvaze rozhodců, kteří výši přiznaného zadostiučinění posuzují v souvislosti se zjištěnými a prokázanými skutečnostmi případu.

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR tak posuzuje spory o doménová jména zejména z níže uvedených hledisek:

1. z hlediska shodnosti a podobnosti doménových jmen s platnými ochrannými známkami prioritního zápisu,
2. z hlediska pravděpodobnosti záměny dominantních prvků obsažených v doménových jménech a ochranných známkách,
3. z hlediska pravděpodobnosti záměny doménového jména a práva k obchodní firmě třetí osoby,
4. z hlediska absence oprávněných důvodů k registraci doménových jmen, jakými jsou např.:
  - licenční smlouva k ochranné známce,
  - souhlas s registrací ochranné známky či doménového jména,
  - smlouva o obchodním zastoupení či jí obdobné smlouvy vystihující obchodní vztah mezi stranami sporu,
5. z hlediska průměrného uživatele internetu,
6. z hlediska nekalosoutěžního jednání a naplnění všech skutkových podstat generální klauzule nekalé soutěže, tedy:
  - jednání v hospodářské soutěži,
  - jednání v rozporu s dobrými mravy soutěže,
  - jednání, které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům či spotřebitelům,
7. z hlediska nekalosoutěžního jednání a naplnění zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže, kterými jsou např.:
  - vyvolání nebezpečí záměny,
  - parazitování na pověsti podniku, výrobků či služeb jiného soutěžitele jednání v hospodářské soutěži,
8. zda je doménové jméno zaregistrováno za účelem blokace oprávněného subjektu a znemožnění mu tak registrace doménového jména shodného s jeho ochrannou známkou, přičemž sám doménu nevyužívá, a to např. formou:
  - nefunkčního doménového jména, kdy se pod doménou nenachází žádný obsah,
  - kdy držitel doménových jmen brání třetí osobě v podnikatelské činnosti,
9. z hlediska jednání v dobré víře při registraci doménového jména nebo při jeho užívání:
  - zda držitel doménového jména vyvinul veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby zjistil, zda předmětné registrované doménové jméno nebude porušovat práva třetích osob (zda např.

---

¹²² Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, č. 00015

- provedl řešerše v rejstříku ochranných známek či obchodním rejstříku),
- např. přesměrováním domény na jiné webové stránky,
10. z hlediska spekulativní registrace:
- zda se držitel doménového jména pokusil předmětnou doménu pronajmout či prodat.

2.4.2. Rozhodnutí podle § B12 Pravidel ADR ve věcech vrcholných doménových jmen .eu

Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR zajišťuje nejen rozhodčí řízení týkající se národních domén .cz, ale vede také alternativní řešení sporů (ADR) ve věcech doménových jmen .eu a to v souladu s Pravidly pro řešení sporů o domény .eu (dále jen „Pravidla ADR“), Doplnkovými pravidly ADR a nařízením Evropské komise EC 874/2004 ze dne 28. dubna 2004. Přestože tak spory o doménách nejvyššího stupně .eu rozhoduje český rozhodčí soud, aplikují se v rámci celého rozhodčího řízení o doménách .eu normy práva Evropské unie.

Podobně jako Rozhodčí a mediační středisko při Světové organizaci duševního vlastnictví i Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR posuzuje spory o doménová jména .eu z hlediska:

- shodnosti či zaměnitelnosti s označením, k němuž vnitrostátní právo členského státu nebo komunitární právo zakotvuje právo,
- registrace doménového jména bez oprávnění či oprávněného zájmu,
- zda bylo doménové jméno zaregistrováno ve zlé víře nebo zda je ve zlé víře užíváno,
- zda registrace domény proběhla:
  - výhradně za účelem prodeje, pronájmu nebo jiného převodu,
  - s úmyslem zabránit majiteli určitého práva na označení v použití takového označení v souvislosti s doménovým jménem,
  - za účelem narušení hospodářské činnosti soutěžitele,
  - s úmyslem využití internetových uživatelů k dosažení zisku, založeném na vyvolání záměny doménového jména s označením, k němuž přísluší právo jinému,
  - a bylo zaregistrováno osobní jméno bez jakékoliv souvislosti s držitelem tohoto doménového jména.

Pravidla ADR také poukazují na možnost shledání oprávněného zájmu na předmětném doménovém jménu a to při:

- prokázání příprav nebo doložení užití v souvislosti s nabídkou zboží nebo služeb před zahájením sporu,
- prokázání, že držitel užívá doménové jméno k nekomerčním či poctivým účelům, aniž by chtěl uvést spotřebitele v omyl nebo parazitovat na pověsti označení, k němuž přísluší práva jiné osobě,

- prokázání, že držitel doménového jména je pod předmětnou doménou obecně znám.

Dle článku 21 odst. 1 Nařízení Komise (ES) č. 874/2004¹²³ pak může být doménové jméno jeho držiteli odebráno, pokud je totožné se jménem nebo zavádějícím způsobem podobné jménu, pro které existuje takové právo uznané nebo stanovené vnitrostátním právem nebo právem Společenství, jako jsou práva uvedená v čl. 10 odst. 1 tohoto Nařízení, a pokud toto doménové jméno jeho držitel zaregistroval, aniž by měl na toto jméno právo nebo oprávněný zájem, nebo bylo-li zaregistrováno nebo užíváno nikoli v dobré víře.¹²⁴

K tomu více rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR ze dne 15. března 2011, případ č. 05918, ve věci žalobce TIPSPORT a.s. proti žalované Evě Povýšilové o sporné doménové jméno TIPSPORT¹²⁵, kdy si žalovaná zaregistrovala doménu tipsport.eu. V rámci řízení pak bylo zjištěno, že žalující strana doložila skutečnost, že doménové jméno je shodné s ochrannou známkou žalobce a že žalovaná nemá právo ani oprávněný zájem na předmětné doméně. V tomto případě pak rozhodčí soud již dále nezjišťoval existenci dobré víry na straně žalované a to s ohledem na to, že byla prokázána zaměnitelnost označení a absence oprávněného zájmu, přičemž rozhodčí soud rozhodl o převodu doménového jména na žalobce.

K pasivní legitimaci žalované strany jakožto držitele doménového jména se dále vyjádřil rozhodčí soud v rozhodnutí ze dne 5. dubna 2007, případu č. 04401, ve věci žaloby o sporné doménové jméno itesco.¹²⁶ Žalovaná v tomto sporu vznesla námitku o tom, že v řízení není pasivně legitimována a že žalován by měl být registrátor doménového jména a ne jeho držitel. Rozhodčí soud však tuto námitku shledal jako nedůvodnou, přičemž odkázal na ustanovení článku 21 nařízení Evropské komise 874/2004, ze kterého vyplývá skutečnost, že ve sporech o doménová jména zaregistrována se spekulativními či zneužívajícími úmysly, je žalovaným držitel takto zaregistrovaného doménového jména a ne jeho registrátor. Stejně tak jako ve výše uvedeném sporu, i v tomto případě byly shledány důvody k rozhodnutí o převodu doménového jména na žalobce. Byla tedy prokázána totožnost a zaměnitelnost domén s ochrannými známkami žalobce, byla prokázána také absence registrace doménového jména bez oprávněného zájmu, kdy žalovaná nabídla žalobci předmětnou doménu k odkoupení, stejně tak jako byla shledána zlá víra při registraci této domény. Tento případ byl dále rozhodčím soudem charakterizován jako ukázkový případ „cyber-squattingu“.

¹²³ Nařízení Komise (ES) č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu a zásady jimiž se řídí registrace

¹²⁴ Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, Příklad č. 04685

¹²⁵ Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 15. 3. 2011, případ č. 05918

¹²⁶ Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 5. 4. 2007, případ č. 04401

3. Doménová jména a ochranné známky

3.1. Ochranné známky

Ochranné známky jako takové jsou dnes velmi silným ekonomickým a marketingovým nástrojem vysoké právní síly, který přináší ochranu identity výrobků a služeb jednoho podnikatele či soutěžitele před výrobky a službami jiného podnikatele či soutěžitele.

Známkové právo tak představuje jeden z nejsilnějších a nejúčinnějších prostředků na ochranu a prosazování práv majitelů označení, kteří si svá označení ochránili formou zápisu ochranné známky. Z hlediska právní síly pak také záleží na tom, jakou formu zápisu přihlašovatel daného označení zvolí, zda formu národní registrace, mezinárodní či komunitární. Takto zvolené formy zápisu a registrace pak určují územní rozsah ochrany těchto práv. Určují tedy v kolika státech a na jakém území je majitelovo právo na označení chráněno.

Zaregistrovaná ochranná známka pak přináší svému vlastníkovvi v souladu s § 8 zákona o ochranných známkách¹²⁷ výlučné právo užívat ochrannou známkou ve spojení s výrobky a službami, pro něž je chráněna. Nikdo tak nesmí v obchodním styku užívat bez souhlasu vlastníka ochranné známky:

- a) označení shodné s ochrannou známkou pro výrobky nebo služby, které jsou shodné s těmi, pro které je ochranná známka zapsána,
- b) označení, u něhož z důvodu jeho shodnosti nebo podobnosti s ochrannou známkou a shodnosti nebo podobnosti výrobků nebo služeb označených ochrannou známkou a označením existuje pravděpodobnost záměny na straně veřejnosti, včetně pravděpodobnosti asociace mezi označením a ochrannou známkou,
- c) označení shodné s ochrannou známkou nebo jí podobné pro výrobky nebo služby, které sice nejsou podobné těm, pro které je ochranná známka zapsána, avšak jde o ochrannou známkou, která má dobré jméno v České republice, a jeho užívání by nepoctivě těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména ochranné známky nebo jim bylo na újmu.

V případě neoprávněného zásahu do práv z ochranné známky má vlastník ochranné známky právo domáhat se u soudu toho, aby porušení nebo ohrožení práva bylo zakázáno a aby následky porušení byly odstraněny. Může se také domáhat přiměřeného zadostiučinění, práva na vydání bezdůvodného obohacení a náhrady škody.

Další možnou ochranou je také využití práva na ochranu před nekalou soutěží, kdy v řadě případů dochází k vzájemnému propojení a porušení několika práv na označení najednou. Mezi nejčastěji porušované zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže pak patří

---

¹²⁷ § 8 zákona č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudu a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochranných známkách).

klamavá reklama, klamavé označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny a parazitování na pověsti.

Tak jako ochranná známka tedy i doménové jméno slouží k rozlišování výrobků nebo služeb jednoho podnikatele od výrobků nebo služeb jiného podnikatele.

Je také důležité si uvědomit, že nikdo nemá na určité doménové jméno právní nárok. Bylo-li by to naopak, museli bychom mít pevně stanovená pravidla na základě čeho, by měla určitá osoba na zápis doménového jména právo (zda na základě platné registrace ochranné známky, která je však závislá na seznamu výrobků a služeb, pro které je zapsaná nebo na základě registrace obchodní firmy, která však může mít zcela jiný předmět podnikání než-li je obor v jakém podniká osoba mající o registraci doménového jména zájem). Takový postup by však musel být spojen se zřízením speciálních orgánů řešící tyto registrace a řízení s nimi spojených – jak jsem se již zmiňovala v předchozí kapitole této práce.

Vzhledem k velkému počtu možností při registraci doménových jmen shodných či podobných se zapsanými ochrannými známkami a poměrně jednoduchému a snadnému způsobu registrace doménových jmen, pak dochází v běžné praxi jejich registrováním a následným užíváním či naopak jejich blokadám k porušování práv vyplývajících z řádně zapsané a zaregistrované ochranné známky patřící osobě odlišné od osoby držitele domény. V řadě případů se pak jedná o registraci tzv. „spekulativních doménových jmen“, která jsou držiteli těchto domén zapisována právě ze spekulativních důvodů, kterými jsou např. vize budoucího prodeje domén jejich oprávněným držitelům, parazitování na pověsti jiného podnikatele či soutěžitele prostřednictvím přesměrování doménového jména na doménu konkurenta, uveřejňování konkurenčního textu pod doménami stejného či podobného znění s právem na označení někoho jiného nebo pouhá blokáde a zneprístupnění doménových jmen majitelům zapsaných práv na označení.

3.2. Doménová jména

K doménovému jménu jako takovému se ve svém rozhodnutí vyjádřil Krajský soud v Plzni, který uvedl, že: „registrace doménového jména nemá žádný statut jako ochranná známka či obchodní jméno a je na žadateli o zápis příslušné domény, aby se vyvaroval porušování něčí ochranné známky či obchodního jména. Oprávněný nositel obchodního jména, resp. majitel ochranné známky, může se dle názoru soudu, domáhat ochrany, pokud je dotčen, kromě jiného, nebezpečí vyvolání záměny, či parazitování na pověsti – viz §§ 47, 48 ObchZ.¹²⁸ Držitel doménového jména tak při registraci každé domény musí dbát toho, aby se samotnou registrací a dalším jednáním s registrací doménového jména související nedopouštěl jednání v nekalé soutěži.

Někdy však také dojde ke sporu mezi dvěma či více majiteli doménových jmen. V tomto případě pak dochází k posuzování jejich zaměnitelnosti. V souvislosti s touto problematikou vydal dne 23. listopadu 2006 rozhodnutí Městský soud v Praze, který ve svém odůvodnění vycházel hlavně z odůvodnění Vrchního soudu v Praze ve věci

---

¹²⁸ Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2000, sp. zn.: 22 Cm 38/2000

předběžného opatření, který k otázce zaměnitelnosti dvou označení doménových jmen zejména poukázal na: „nutnost jiného pohledu na uživatele internetu jako na „průměrného spotřebitele“. Podle jeho názoru již „průměrný“ uživatel internetu (a tedy i potencionální návštěvník stránek účastníků) je si vědom důležitosti každého písmene, číslice a znaménka v označení jakékoli adresy v internetové síti, a tedy i nezbytnosti naprosto přesného užití určitého doménového jména k otevření jím výhradně žádaných webových stránek (pokud neužije vyhledávače k nabídce adres při zadání konkrétního hesla). Pak nelze mít za osvědčené, že zněním doménových jmen webových stránek účastníků „průměrný“ uživatel internetu bude maten a nerozliší je.¹²⁹ Městský soud v Praze dále vymezil pojem doménového jména jako: „sled písmen umožňující identifikaci jednotlivého počítače v rámci internetové sítě a komunikaci s tímto počítačem prostřednictvím jiných počítačů zapojených do téže sítě..... Z hlediska uživatelů internetu je identifikace určitého počítače a komunikace s ním prostřednictvím doménového jména důležitá potud, že je tím umožněn přístup k určitým datům. Zadání doménového jména v síti worldwide web vede k vyhledávání standardního souboru dat určeného ke zpřístupnění jiným uživatelům příslušné sítě. Tento standardní soubor se označuje jako domovská stránka, prostřednictvím které lze případně získat přístup i k dalším souborům dat na příslušném počítači nebo počítačové síti. Soubory dat, k nimž lze získat přístup prostřednictvím identifikace určitého počítače doménovým jmen, se nazývají webovými stránkami. Doménové jméno tak prakticky slouží k identifikaci a vyhledávání určité domovské stránky s určitým obsahem.“¹³⁰

Tedy i v případě sporů vyplývajících z doménových jmen je nutné konkrétní případy posuzovat z hlediska „průměrného spotřebitele“. Avšak na rozdíl od úpravy nekalosoutěžní, kterou můžeme považovat za „obecnou“, je pohled „průměrného uživatele internetu“ mnohem užší. A jelikož je takovým „průměrným uživatelem internetu“ člověk používající internet, který je seznámen s jeho základními zákonitostmi včetně vyhledávání klíčových slov a zadávání doménových adres, je i jeho definice mnohem užší. „Průměrný uživatel internetu“ jednoduše řečeno ví, co hledá. Je si tedy také vědom hodnoty, kterou při procesu internetového vyhledávání, má každý znak, písmeno či číslice.

3.2. „Oprávněný držitel doménového jména“ versus „Nevěrný agent“ neboli přihlašovatel ochranné známky ve zlé víře

V souvislosti s prolínáním práv k ochranným známkám a doménových jménům se v tomto ohledu nabízí otázka srovnání pojmů „oprávněného držitele doménového jména“ v oblasti doménových jmen a přihlašovatele ochranné známky ve zlé víře tzv. „nevěrného agenta“ v oblasti známkového práva.

S oběma těmito pojmy také úzce souvisí otázka dobré a zlé víry a to jak v rámci registrace předmětných označení, tak v rámci jejich užívání.

¹²⁹ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2006, sp. zn.: 15 Cm 46/2004

¹³⁰ Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2006, sp. zn.: 15 Cm 46/2004

3.3.1. Oprávněný držitel doménového jména

Z pohledu doménových jmen oprávněným držitelem doménového jména může být osoba hospodářsky spjata s majitelem zapsané ochranné známky, která však na internetových stránkách pod předmětným doménovým jménem propaguje a inzeruje pouze výrobky pocházející od majitele ochranné známky, který se cítí takovouto registrací doménového jména poškozen. Oprávněný držitel pak může být s majitelem ochranné známky určitým způsobem hospodářsky spojen. Může být např. jeho obchodním zástupcem. Jeho právo k označení mu také může vyplývat z platné licenční smlouvy, která držitele domény opravňuje k užívání označení chráněného předmětnou ochrannou známkou. Pokud tedy držitel doménového jména prokáže, že si doménové jméno zaregistroval v dobré víře a že doménové jméno v dobré víře také užívá, stává se takovýto držitel doménového jména držitelem oprávněným. Majitel označení chráněného ochrannou známkou pak nemůže takovému oprávněnému držiteli doménového jména zakázat užívání tohoto označení jako doménového jména, stejně tak jako nemůže po takovémto oprávněném držiteli domény požadovat převod doménového jména na svou osobu. Pokud tak držitel doménového jména předloží v rámci probíhajícího řízení dostatek důkazů o tom, že disponuje k předmětnému doménovému jménu oprávněným zájmem a dostatečně osvědčí, že doménové jméno používá v dobré víře při nabízení výrobků majitele chráněného označení, bude mu zákonem poskytnuta ochrana.

Pokud by však držitel doménového jména používal předmětnou doménu v rámci svého podnikání pro propagaci i jiných výrobků, nežli jsou výrobky chráněné majitelem ochranné známky, a pokud by na svých internetových stránkách pravdivě neuvedl, v jakém vztahu se vůči majiteli chráněného označení nachází, dopouštěl by se protiprávního jednání, které by mohlo být příčinou pro uplatnění výlučných práv majitele ochranné známky a zákazu užívat takového označení jako doménového jména.

3.3.2. Nevěrný agent

Pro výklad pojmu „nevěrného agenta“ je důležitý článek 6septies Pařížské úmluvy, ve kterém je za tzv. „nevěrného agenta“ považován jednatel nebo zástupce majitele známky v některé unijní zemi, který požádá o zápis této známky na své vlastní jméno v jedné nebo několika těchto zemích bez souhlasu tohoto majitele, ledaže by jednatel nebo zástupce své jednání řádně ospravedlnil.

Výklad tohoto pojmu pak provedl Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 5A 57/2001 – 43, publikovaném pod č. 926/2006 NSS, v němž uvedl, že „při výkladu článku 6septies Pařížské úmluvy na ochranu průmyslového vlastnictví nelze vycházet pouze z vnitrostátního výkladu pojmů „zástupce“ či „jednatel“, nýbrž je zapotřebí vycházet z výkladu používaného v celém mezinárodním společenství, v rámci kterého tato úmluva platí, přestože takový výklad uvedený v pojmu je širší než ve vnitrostátním právním řádu. O zastoupení ve smyslu citovaného ustanovení se proto bude jednat i tehdy jestliže mezi vlastníkem ochranné známky a „obstaravatelem“ existoval či existuje hospodářský vztah, na základě něhož obstaravatel získal informaci o ochranné známce, kterou následně využil ve svůj prospěch. Podstatný pak není formální typ smlouvy, tedy to, zda mezi obchodními

*subjekty existoval vztah zastoupení tak, jak jej zná český právní řád“.*¹³¹ Podstatou jednání spadající pod pojem „nevěrného agenta“ je tedy jakýkoli obchodní vztah, který existuje mezi vlastníkem ochranné známky a přihlašovatelem ochranné známky a to ať už jde o vztah výrobce – dovozce, výrobce – zprostředkovatel, výrobce – obchodní zástupce, prodejce – kupující či dovozce – obchodní zástupce.

S tímto výkladem je dále v souladu zákonná dikce ustanovení § 7 odst. 1 písm. f) zákona o ochranných známkách, ve kterém se hovoří o zástupci, obstaravateli či jiné osobě pověřené hájit hospodářské zájmy vlastníka ochranné známky, pokud takováto osoba podala přihlášku na své vlastní jméno a bez souhlasu vlastníka, ledaže by své jednání řádně odůvodnila.

Z argumentace Úřadu pro harmonizaci ve vnitřním trhu pak vyplývá, že *předchozí kontakty mezi přihlašovatelem a namítatelem Úřad považuje pouze za jednu z podmínek, respektive indicií, které mohou znamenat zlou víru přihlašovatele, nikoliv však za podmínku jedinou či určující.*¹³²

S postavením takto definovaného „nevěrného agenta“ pak velmi úzce souvisí zákonem stanovené právo takového přihlašovatele své jednání řádně odůvodnit a ospravedlnit. Z ustanovení § 7 odst. 1 písm. f) zákona o ochranných známkách vyplývá, že ne každý obstaratel či jiná osoba pověřená hájit hospodářské zájmy vlastníka, která na své jméno a bez souhlasu vlastníka podá přihlášku k zápisu ochranné známky, je automaticky považován za tzv. „nevěrného agenta“. Ba naopak tato právní úprava poskytuje každému takovému „obstaravateli“ možnost své jednání řádně odůvodnit a vysvětlit tak všechny skutečnosti, které ho k danému úkonu vedly. Je tedy právem přihlašovatele předložit důkazy na svoji obranu a pomocí nich pak vyvrátit skutečnosti uváděné namítatelem a ospravedlnit tak své jednání včetně jednání ve zlé víře. Úřad je pak povinen v tomto případě stejně tak jako při posuzování jednání ve zlé víře každý případ posuzovat individuálně a to s ohledem na všechny zjištěné a účastníky uvedené skutečnosti.

V souladu s judikaturou Úřadu průmyslového vlastnictví a Nejvyššího správního soudu jsou pak stěžejními prvky prokázání jednání v dobré víře a ospravedlnění jednání při podání přihlášky ochranné známky následující skutečnosti, mezi které patří předložení důkazů, že:

- podání přihlášky nebylo vedeno žádnými spekulativními úmysly, a že cílem podání přihlášky nebyla vidina dosažení zisku z možné budoucí známkoprávní transakce,
- přihlašovatel nejednal v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže,
- v době podání přihlášky nevěděl o existenci starších práv k ochranné známce shodného či podobného označení pro výrobky nebo služby, které jsou shodné s těmi,
  - pro které je ochranná známka zapsána,
- přihlašovatel byl v době podání přihlášky udělen vlastníkem starší ochranné známky

¹³¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu 5A 57/2001 – 43

¹³² Rozsudek Nejvyššího správního soudu 1 As 3/2008 - 195

- souhlas k registraci pozdější známky,
- přihlašovatel nejednal ve vlastním zájmu a jedním z důvodů jeho jednání nebylo získání výhody pro sebe a své podnikání,
- přihlašovatel nechtěl využít dobrého jména zapsaného označení na úkor jiného,
- si přihlašovatel prostřednictvím zápisu ochranné známky nechtěl proti namítateli zajistit nátlakové prostředky, nebo že svým jednáním nechtěl namítateli zamezit v dalších obchodních aktivitách na trhu, pro jehož území podal přihlašovatel přihlášku,
- neměl v úmyslu těžit z rozlišovací způsobilosti předmětného označení.

Mnohokrát pak bylo otázkou, zda mezi takové ospravedlňující důvody patří přihlašovatelovo tvrzení, že k registraci ochranné známky přistoupil jen proto, aby čelil nekalé konkurenci ze strany třetích osob, které se snažily výrobky, popř. název výrobku napodobit a parazitovat tak na předmětném označení. Přihlašovatel by pak nebyl veden úmyslem dosáhnout jakékoliv výhody sám pro sebe, nýbrž by svým chováním chtěl pouze chránit navrhovatele před nekalou konkurencí, a to s ohledem na laxní přístup navrhovatele v souvislosti s konkrétními reálnými hrozbami zneužití dobrého jména známky ze strany konkurence.

V souvislosti s touto otázkou předseda Úřadu průmyslového vlastnictví na návrh rozkladové komise ve věci rozkladu proti rozhodnutí Úřadu ze dne 25. 6. 2007 o prohlášení barevné kombinované ochranné známky ve znění „windoor“ za neplatnou rozhodl, že se rozklad zamítá a napadené rozhodnutí odůvodněné podáním přihlášky ve zlé víře a prokázáním naplnění skutkové podstaty tzv. nevěrného agenta ve všech bodech potvrzuje. Společnosti A tak bylo prokázáno podání přihlášky ve zlé víře, neboť vlastník této ochranné známky jako jediný dovozce výrobku zneužil svého postavení a podal přihlášku shodné ochranné známky ve shodných třídách výrobků a služeb bez souhlasu vlastníka identické ochranné známky zapsané v jiné zemi Pařížské úmluvy nebo ve státě, který je členem Světové obchodní organizace. Společnost A argumentovala tím, že navrhovatel žádným způsobem nereagoval na zveřejnění předmětné ochranné známky a dále pak tím, že byla nucena čelit nekalé konkurenci ze strany další společnosti pokoušející se výrobky včetně jejich názvu napodobit. V době podání přihlášky tak v žádném případě nebyla vedena úmyslem získat výhodu pro sebe, nýbrž chránit navrhovatele před nekalou konkurencí ze strany společnosti X, a to s ohledem na laxní přístup navrhovatele vůči hrozbám ze zneužití dobrého jména navrhovatele touto společností. V této souvislosti pak Úřad uvedl, že z předložených důkazů je patrné, že mezi navrhovatelem a společností A existoval určitý vztah (byl výhradním dovozcem do ČR a SR). Zřejmé bylo také to, že společnost A o ochranné známce navrhovatele zapsané v jiné unijní zemi věděla. Z šetření provedeného Úřadem nevyplynulo ani to, že by společnost A někdy navrhovatele o souhlas k registraci předmětné známky požádala. K tvrzení vlastníka ochranné známky, že k registraci napadené ochranné známky přistoupil, aby čelil údajné nekalé konkurenci je nutno uvést, že registraci označení, jehož vlastníkem je subjekt odlišný od subjektu, jenž žádá o registraci, nelze obhajovat obranou před údajnou nekalou konkurencí, přičemž vlastník napadené ochranné známky o této údajné nekalé konkurenci ani neinformoval navrhovatele, který by mohl této nekalé konkurenci zabránit. Zmíněná obava vlastníka napadené ochranné známky ho nijak neopravňovala k registraci napadené ochranné známky. Bylo tak na navrhovateli, aby se tomuto údajnému nekalosoutěžnímu jednání bránil soudní cestou. Úřad tedy dospěl

k jednoznačnému závěru, že nelze obhajovat registraci označení, jehož vlastníkem je subjekt odlišný od subjektu, jež žádá o registraci, obranou před nekalou konkurencí.¹³³

Stejně pak předseda Úřadu průmyslového vlastnictví rozhodl ve věci dalšího rozkladu proti rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 16. 4. 2008 o prohlášení ochranné známky „**REDWELL**“ za neplatnou, kdy předchází rozhodnutí Úřadu o tom, že vlastník předmětné ochranné známky byl osobou pověřenou hájit hospodářské zájmy vlastníka ochranné známky podle článku 6septies Pařížské úmluvy a že podal přihlášku k registraci této ochranné známky ve zlé víře, v celém rozsahu potvrdil. Z předložených důkazů vyplynulo, že mezi oběma stranami (přihlašovatelem a navrhovatelem) existoval obchodní vztah, že přihlašovatel byl zástupcem navrhovatele a že přihlašovatel podal přihlášku ochranné známky v rozporu s dobrými mravy hospodářské soutěže a svým jednáním tak naplnil skutkovou podstatu tzv. nevěrného agenta, který nejednal v zájmu navrhovatele, ale v zájmu vlastním. Přihlašovatel v rozkladu argumentoval tím, že Úřad použil nesprávné právní uvážení, čímž dospěl k nesprávnému závěru o projednávané věci. Dále také poukázal na ustanovení § 7 odst. 1 písm. f) zákona o ochranných známkách, které stanoví, že ne každý obstaravatel má být automaticky považován za nehodného zástupce, ale že každý případ je nutno posuzovat vždy individuálně se zvážením všech nuancí případů. Dále také uvedl, že k podání přihlášky přistoupil až v momentě, kdy na českém trhu hrozilo nebezpečí zneužití označení jednáním ze strany třetích osob, díky čemuž nejednal v zájmu vlastním, ale v zájmu označení samotného, v důsledku čehož nejednal proti dobrým mravům, ale pouze z přesvědčení, že tento krok může a musí udělat, když navrhovatel byl ke známkoprávní ochraně v ČR laxní. Úřad průmyslového vlastnictví však i v tomto případě konstatoval, že prokázání snah třetích osob o nekalosoutěžní jednání ve vztahu k předmětnému označení nijak nemůže zdůvodnit jednání vlastníka, jenž si označení zapsané v jiném státě a užívané na základě partnerské smlouvy přihlásil k ochraně pod svým jménem.¹³⁴

Z výše uvedených rozhodnutí pak vyplývá zcela jasný závěr, že zmíněná přihlašovatelova obava ze zneužití dobrého jména ho nijak neopravňuje k registraci napadené ochranné známky a že nelze obhajovat registraci označení, jehož vlastníkem je subjekt odlišný od subjektu, jež žádá o registraci, obranou před nekalou konkurencí.

Jedním z nejvýznamnějších důkazů k ospravedlnění jednání ve zlé víře a tzv. nevěrného agenta je zajisté předložení písemného souhlasu uděleném přihlašovatelem majitelem starší ochranné známky, který dokládá, že přihláška k registraci ochranné známky byla podaná v souladu s poctivými obchodními zvyklostmi.

Přesto všechno je však s podivem, že dodnes výše uvedený princip „ospravedlnění jednání“ v případě chování nevěrného agenta nebyl naplněn a že Úřad průmyslového vlastnictví dodnes neeviduje jediný případ, ve kterém by tzv. nevěrný agent své jednání řádně ospravedlnil.

Srovnáme-li tedy právní úpravu „nevěrného agenta“ v oblasti práva ochranných známek s rozhodovací praxí v případě „oprávněného držitele doménového jména“,

¹³³ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví 0 – 196021 ze dne 15. 10. 2008

¹³⁴ Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví 0 – 425246 ze dne 27. 5. 2009

dojdeme k závěru, že to, co v jednom případě patří mezi základní podmínky oprávněného držitelství a užívání registrovaného doménového jména (hospodářské propojení držitele doménového jména s majitelem označení chráněného ochrannou známkou), může v případě druhém (obchodní zastoupení či jednatelství v rámci podniku majitele ochranné známky) znamenat jeden z hlavních důvodů pro prohlášení jednání za jednání ve zlé víře.

Hospodářské propojení držitele doménového jména s majitelem označení chráněného ochrannou známkou je tedy jedním z ospravedlňujících důvodů pro tzv. „oprávněné držitelství“ doménového jména. Přidáme-li k tomu držitelovu dobrou víru a to jak při registraci takového doménového jména, tak při jeho užívání, nemá majitel podobného či shodného označení, které je chráněno ochrannou známkou, právo zakázat takovému „oprávněnému držiteli“ užívání takového doménového jména.

Na rozdíl tedy od doménových jmen, je v případě posuzování sporů tzv. „nevěrného agenta“ hospodářské či jakékoliv jiné propojení mezi přihlašovatelem ochranné známky a majitelem shodné ochranné známky zapsané v jiné unijní zemi, jednou z podmínek jednání ve zlé víře.

3.4. Doménové jméno jako ochranná známka

S ohledem na základní funkce ochranných známek a doménových jmen se občas stane, že v rámci ochrany svého doménového jména se jeho držitel uchýlí k podání přihlášky k registraci ochranné známky ve stejném znění jako je doménové jméno včetně jeho předpony „www“ a přípony „cz“, „com“ atd.

K tomu bylo vydáno rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ve věci přihlášky ochranné známky „officepro“ ze dne 23. 8. 2007, kterým bylo potvrzeno zamítnutí přihlášky slovní ochranné známky ve znění www.officepro.cz. Předseda Úřadu průmyslového vlastnictví své rozhodnutí odůvodnil tím, že: „*přihlašované slovní označení www.officepro.cz je vyloučeno ze zápisu do rejstříku ochranných známek ve smyslu ustanovení § 4 písm. b) téhož zákona, neboť jeho dominantní část „officepro“ nemá vzhledem k přihlašovaným výrobkům ve třídách ... a... mezinárodního třídění rozlišovací způsobilost. Odvolací orgán při vlastním přezkoumání zápisné způsobilosti slovního označení „www.officepro.cz“ shledal, že se skládá ze tří částí, a to z obecně známé trojice písmen „www“ označující celosvětovou informační síť (World wide web) známou jako internet, doménového jména „officepro“, které je dominantním prvkem takového označení, které je evidováno českým registračním místem v národní doméně cz. Je tedy zřejmé, že prvky „www“ a „cz“ nemají z hlediska zákona o ochranných známkách rozlišovací způsobilost, a proto pro účely zápisu tohoto typu přihlašovaného označení do rejstříku ochranných známek je tedy nutno zkoumat zápisnou způsobilost doménového jména „officepro“. Pro posouzení, zda tento slovní prvek je způsobilý zápisu do rejstříku, je v dlouhodobé rozhodovací praxi Úřadu uplatňován postup, kterým se řídil i orgán prvního stupně řízení, tj. že u slovních prvků uváděných ve světových jazycích, zvláště pak v angličtině, se provádí analýza zápisné způsobilosti překladem do českého jazyka.¹³⁵ Na základě této analýzy pak vyplynul závěr o nezpůsobilosti zápisu dominantního slovního*

¹³⁵ Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 23. 8. 2007, 0-430419

prvku „officepro“ do rejstříku ochranných známek. *K tomu bylo nutno dodat, že sám přihlašovatel zmínil užití shodného dominantního prvku „officepro“ jiným účastníkem obchodního styku pro označení jiných výrobků, což odvolací orgán rovněž prověřil. Tato skutečnost vlastně potvrzuje výše učiněné závěry o zápisné nezpůsobilosti předmětného označení, neboť není označením jedinečným svou formou a ani obsahem, aby jeho osobité znaky měly schopnost individualizovat výrobky, které jím mají být označeny. Rovněž ve výsledku věcného průzkumu ze dne ..... bylo přihlašovateli sděleno a v napadeném rozhodnutí potvrzeno, že ze známkoprávního hlediska není rozhodný fakt, že užívá konkrétní a jedinečnou internetovou doménu shodnou s přihlašovaným označením, ale tato skutečnost ze shora uvedených důvodů nezakládá nárok na jeho zápis do rejstříku ochranných známek, neboť nesplňuje podmínky zákona č. 441/2003 Sb.*

3.5. Ochranné známky z pohledu kontextové reklamy

V dnešní době moderních komunikačních technologií a plné elektronizace dat vstoupila do popředí komunikačních systémů počítačová síť Internet, díky níž můžeme komunikovat s kýmkoli po celém světě. Prostřednictvím této sítě tak můžeme být celosvětově propojeni. Nic tak nebrání tomu, aby dva lidé vzdálení od sebe několik tisíc kilometrů spolu komunikovali on-line a to buď prostřednictvím různých sociálních sítí, elektronické pošty nebo služby skype, která nám umožňuje v rámci internetové sítě telefonovat či účastnit se videokonferencí.

Celosvětově nejoblíbenější a asi nejvíce používanou internetovou aplikací je služba world wide web (www), díky které máme přístup k datovým informacím umístěným v rámci internetové sítě. K vyhledání potřebných dat pak pouze stačí zadat klíčové slovo či požadované heslo do internetového vyhledávače, který nám vygeneruje seznam s odkazy obsahujícími námi požadované informace.

Práce prostřednictvím sítě Internet se v současné době stala běžnou a dnes již také nezbytnou součástí života každého podnikatele stejně tak jako kohokoli jiného. Do popředí se tak dostává internetový marketing a služby v oblasti SEO optimalizace dat, která je jeho součástí. Masivní reklama prostřednictvím služeb internetu se tak stává nejúčinnějším a nejrozšířenějším marketingovým prostředkem k získání zákazníků a klientely.

SEO Optimalizací dat (Search Engine Optimization, optimalizací pro vyhledávače) se pak rozumí: *metodika vytváření a upravování webových stránek takovým způsobem, aby jejich forma a obsah byly vhodné pro automatizované zpracování v internetových vyhledávačích. Cílem pak je získat ve výsledku hledání ve vyhledávačích, které odpovídá obsahu, pro danou webovou stránku vyšší pozici a tím čtenější a zároveň cílené návštěvníky.*¹³⁶ Internetovými vyhledávači jsou potom služby, jejichž prostřednictvím na internetu nacházíme webové stránky. Do fulltextových vyhledávačů pak zadáváme klíčová slova, která nás zavádí na seznamy s odkazy, které námi požadované informace obsahují. Klíčovými slovy rozumíme slova popisující předmět podnikání daného soutěžitele.

---

¹³⁶ http://cs.wikipedia.org/wiki/Search_Engine_Optimization

V hospodářské činnosti se pak běžně stává, že v rámci výše uvedené optimalizace dat podnikatelé (stejně tak jako poskytovatelé těchto služeb) používají při zadávání klíčových slov označení, která jsou shodná či podobná s chráněnými označeními třetích osob. Zadáváním a využíváním takových zaměnitelných slov pak dochází k neoprávněnému zásahu do práv duševního vlastnictví třetích osob, které se proti takovýmto zásahům mohou samozřejmě bránit.

Takovéto jednání pak může být posouzeno jako jednání v nekalé soutěži, obvykle pak naplňující znaky zvláštních skutkových podstat klamavé reklamy, vyvolání nebezpečí záměny či parazitování na pověsti.

Osoba dotčená na svých právech se tak může v souladu s § 53 obchodního zákoníku nebo v souladu s §§ 4 a 5 zákona o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví¹³⁷ domáhat, aby se osoba porušující její práva z duševního vlastnictví svého jednání zdržela a odstranila vzniklý závadný stav. Dále se dotčená osoba může domáhat přiměřeného zadostiučinění, náhrady škody či vydání bezdůvodného obohacení.

S touto problematikou pak úzce souvisí otázka odpovědnosti poskytovatelů internetových služeb při porušování práv třetích osob vyplývajících z práv duševního vlastnictví zejména pak z ochranných známek a obchodní firmy.

Meze odpovědnosti poskytovatelů služeb spočívajících v ukládání obsahu informací se pak určují v rámci § 3 a § 5 zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti, dle jejichž ustanovení odpovídá takovýto poskytovatel za obsah informací uložených na žádost uživatele, jen:

- a) mohl-li vzhledem k předmětu své činnosti a okolnostem a povaze případu vědět, že obsah ukládaných informací nebo jednání uživatele jsou protiprávní, nebo
- b) dozvěděl-li se prokazatelně o protiprávní povaze obsahu ukládaných informací nebo o protiprávním jednání uživatele a neprodleně neučinil veškeré kroky, které lze po něm požadovat, k odstranění nebo zneprístupnění takovýchto informací.¹³⁸

Více k tomu přináší judikatura Evropského soudního dvora. Otázku odpovědnosti provozovatelů vyhledávacích služeb na Internetu a reklamy pomocí zadávání klíčových slov do internetových vyhledávačů řešil Soudní dvůr v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Cour de cassation (Francie) ve věci Google France Google, Inc. V. Louis Vuitton Malletier¹³⁹ ze dne 23. března 2010. Soudnímu dvoru byly předkládajícím soudem Cour de cassation položeny tři předběžné otázky:

- 1) zda má být článek 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104 (který stanovuje výlučná práva majitele zapsané ochranné známky zakázat všem třetím osobám, které

¹³⁷ zákona č. 221/2006 Sb., ze dne 25. 4. 2006 o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví

¹³⁸ § 5 zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti

¹³⁹ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

nemají jeho souhlas, aby v obchodním styku užívaly označení totožné s ochrannou známkou pro zboží nebo služby, které jsou totožné s těmi, pro než je známka zapsána) a čl. 9 odst. 1 písm. a) nařízení č. 40/94 (který stanovuje výlučná práva majitele zapsané ochranné známky Společenství zakázat všem třetím osobám, které užívají bez jeho souhlasu, aby v obchodním styku užívaly označení totožné s ochrannou známkou Společenství pro zboží nebo služby, které jsou totožné s těmi, pro než je ochranná známka Společenství zapsána) vykládány v tom smyslu, že majitel ochranné známky je oprávněn zakázat inzerentovi, aby prostřednictvím klíčového slova totožného s uvedenou ochrannou známkou, které tento inzerent bez souhlasu uvedeného majitele vybral v rámci optimalizace pro vyhledávače na internetu, prováděl reklamu pro výrobky nebo služby totožné s výrobky či službami, pro které je uvedená ochranná známka zapsána, jestliže uvedená reklama průměrnému uživateli internetu neumožňuje nebo mu umožňuje jen obtížně zjistit, zda výrobky nebo služby, kterých se inzerce týká, pocházejí od majitele ochranné známky nebo od podniku, který je s nimi hospodářsky propojen či naopak od třetí osoby ;

- 2) *zda poskytovatel optimalizace pro vyhledávače na internetu, který ukládá jakožto klíčové slovo označení odpovídající ochranné známce, která má dobré jméno, a který zjišťuje zobrazování inzercí prostřednictvím tohoto klíčového slova, toto označení užívá, přičemž je majitel uvedené ochranné známky oprávněn takové užívání zakázat na základě čl. 5 odst. 2 směrnice 98/104 nebo v případě, že je uvedené označení totožné s ochrannou známkou Společenství, která má dobré jméno, na základě čl. 9 odst. 1 písm. c) nařízení č. 40/94 (který stanovuje výlučná práva majitele zapsané ochranné známky Společenství zakázat všem třetím osobám, které užívají bez jeho souhlasu, aby v obchodním styku užívaly označení totožné s ochrannou známkou Společenství nebo jí podobné pro výrobky nebo služby, které nejsou podobné těm, pro které je ochranná známka Společenství zapsána, pokud jde o ochrannou známku, která má v rámci Společenství dobré jméno a pokud by užívání tohoto označení bez řádného důvodu neprávem těžilo z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména ochranné známky Společenství nebo jím bylo na újmu) ;*
- 3) *zda článek 14 směrnice 2000/31 (o shromažďování informací, který stanoví, že členské státy zajistí, aby služby informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných příjemcem služby nebyl poskytovatel služby odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud: a) poskytovatel nebyl účinně seznámen s protiprávní činností nebo informací a ani s ohledem na nárok náhrady škody si není vědom skutečností nebo okolností, z nichž by byla zjevná protiprávní činnost nebo informace, nebo b) poskytovatel, jakmile se o tomto dozvěděl, jednal s cílem odstranit tyto informace nebo k nim znemožnit přístup) má být vykládán v tom smyslu, že optimalizace pro vyhledávače na internetu představuje službu informační společnosti spočívající v ukládání informací poskytovaných inzerentem, takže jsou tato data „shromažďována“ ve smyslu tohoto článku a odpovědnost poskytovatele optimalizace pro vyhledávače tudíž může být založena až poté, co byl informován o protiprávním jednání uvedeného inzerenta.*

Z probíhajícího řízení vyplynulo, že společnost Google poskytuje služby internetového vyhledávače, který po zadání náhodně zvolených klíčových slov zobrazí seznam odkazů s webovými stránky obsahující zvolená klíčová slova. Společnost Google dále nabízí placenou optimalizaci pro vyhledávače tzv. „Adwords“, která objednateli služby zajistí po každém zadání jím vybraného klíčového slova vygenerování tzv. „sponzorovaného odkazu“ na vrchní pozici seznamu s odkazy, který bude obsahovat reklamní odkaz na jím zvolenou webovou stránku.

Společnost Vuitton pak zjistila, že při zadávání klíčových slov shodných s jejími ochrannými známkami do vyhledávače Google se objevují odkazy s webovými stránkami společností nabízejících napodobeniny zboží společnosti Vuitton. Společnost Vuitton tak zažalovala společnost Google o určení, zda společnost Google poškodila ochranné známky společnosti Vuitton.

Soudní dvůr pak ve věci vydal rozhodnutí, přičemž k 1. předběžné otázce uvedl, že pokud jde o osobu inzerující, která si klíčové slovo vybere a posléze si ho zakoupí za účelem optimalizace pro vyhledávače, jedná se o užívání „pro zboží a služby“ ve smyslu článku 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104 a čl. 9 odst. 1 písm. a) nařízení č. 40/94. Pokud se ale jedná o poskytovatele optimalizace pro vyhledávače, který do internetového vyhledávače ukládá jako klíčové slovo označení zvolené inzerentem, které je totožné s ochrannou známkou někoho jiného, tento poskytovatel optimalizace pro vyhledávání na internetu toto označení neužívá ve smyslu článku 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104 a čl. 9 odst. 1 písm. a) nařízení č. 40/94. Přestože poskytovatel vykonává obchodní činnost za úplatu prostřednictvím možnosti výběru klíčových slov a ukládání a zobrazování zvolených slov ve vyhledávači, neznamená to ještě, že tento poskytovatel předmětné označení sám užívá. Z výše uvedeného jednoznačně vyplývá, že: *„majitel ochranné známky je oprávněn zakázat inzerentovi, aby prostřednictvím klíčového slova totožného s uvedenou ochrannou známkou, které tento inzerent bez souhlasu uvedeného majitele vybral v rámci optimalizace pro vyhledávače na internetu, prováděl reklamu pro výrobky nebo služby totožné s výrobky či službami, pro které je uvedena ochranná známka zapsána, jestliže uvedená reklama průměrnému uživateli internetu neumožňuje nebo mu umožňuje jen obtížně zjistit, zda výrobky nebo služby, kterých se inzerce týká, pocházejí od majitele ochranné známky nebo od podniku, který je s ním hospodářsky propojen, či naopak od třetí osoby. S ohledem na základní funkci ochranné známky, která v oblasti elektronického obchodu spočívá zejména v tom, že je uživatelům internetu, kteří prohlížíjí inzerci zobrazovanou v odpovědi na vyhledávání ve věci konkrétní ochranné známky, umožněno odlišit výrobky nebo služby majitele této ochranné známky od výrobků nebo služeb, které mají jiný původ, musí být uvedený majitel oprávněn zakázat zobrazit inzerci třetích osob, jestliže hrozí nebezpečí, že ji uživatelé internetu budou chybně vnímat jako inzerci, která pochází od něj. Přísluší vnitrostátnímu soudu, aby v každém jednotlivém případě posoudil, zda se skutkové okolnosti sporu, který mu je předložen, vyznačují zásahem nebo nebezpečím zásahu do funkce označení původu. Jestliže inzerce třetí osoby navozuje dojem existence hospodářského propojení mezi touto třetí osobou a majitelem ochranné známky, bude třeba dospět k závěru, že dochází k zásahu do funkce označení původu. Jestliže inzerce, třebaže nenavozuje dojem existence hospodářského propojení, zůstane ohledně původu dotčených výrobků nebo služeb tak neurčitá, že běžně informovaný a přiměřeně pozorný uživatel internetu není s to na základě reklamního odkazu a k němu připojeného obchodního sdělení zjistit, zda je inzerent třetí osobou ve“*

vztahu k majiteli ochranné známky, či naopak je sním hospodářsky propojen, bude třeba rovněž dospět k závěru, že dochází k zásahu do uvedené funkce ochranné známky.¹⁴⁰

K 2. předběžné otázce Soudní dvůr konstatoval a to již s ohledem na svá předchozí rozhodnutí, že: *pokud se třetí osoba pokouší užitím označení totožného s ochrannou známkou s dobrým jménem či označení jí podobného kráčet ve stopách této ochranné známky s cílem využít její přitažlivosti, jejího dobrého jména a její prestiže, jakož i využívat – bez jakékoli finanční kompenzace a aniž by musela vyvíjet v tomto ohledu vlastní vůli – obchodního úsilí vyvinutého majitelem ochranné známky k vytvoření a pěstování image této ochranné známky, musí být výtěžek tohoto využívání považován za získaný protiprávně z rozlišovací způsobilosti nebo dobrého jména uvedené ochranné známky.*¹⁴¹ V souvislosti s užíváním ochranné známky s dobrým jménem poskytovatele optimalizace pro vyhledávače odkázal Soudní dvůr na výše uvedené rozhodnutí související s první předběžnou otázkou.

Článek 14 směrnice 2000/31 o elektronickém obchodu pak musí být vykládána v tom smyslu, že: „se pravidlo v něm uvedené použije na poskytovatele optimalizace pro vyhledávání na internetu, jestliže tento poskytovatel nehrál aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že uložená data zná nebo kontroluje. Jestliže takovou roli nehrál, uvedený poskytovatel nemůže být odpovědný za data, která uložil na žádost inzerenta, s výjimkou případů, kdy poté, co se dozvěděl o protiprávním charakteru těchto dat nebo činností tohoto inzerenta, uvedená data neprodleně neodstranil nebo k nim neznemožnil přístup. Přísluší vnitrostátnímu soudu, zda role vykonávaná poskytovatelem optimalizace pro vyhledávání na internetu je neutrální v rozsahu, v němž je jeho chování čistě technické, automatické a pasivní, což znamená, že nezná ani nekontroluje data, která ukládá. Skutečnost, že služba poskytovaná takovému poskytovatelem je placená, stejně tak jako shoda mezi zvoleným klíčovým slovem a zadaným výrazem neznámá, že by poskytovatel ukládaná data znal či kontroloval.”¹⁴² Tak jako v předchozích případech, záleží na vnitrostátním soudu, aby zjistil, zda role poskytovatele optimalizace pro vyhledávače odpovídá roli dle článku 14 směrnice 2000/31.

Podobnou otázkou se dále zabýval Soudní dvůr v rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané High Court of Justice (Anglie & Wales) ve věci L'Oréal SA a jejich dceřiných společností proti dceřiným společnostem eBay Inc.¹⁴³ ze dne 12. července 2011 ve věci prodeje výrobků L'Oréal na internetovém on-line tržišti společnosti eBay. Soudnímu dvoru byly předkládající soudem předběžné otázky, které se týkaly výkladu následujících ustanovení:

- 1) článku 5 směrnice Rady 89/104/EHS, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách a článku 9 nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství, které stanovují výlučná práva pro majitele zapsané ochranné známky, jejichž obsahem je oprávnění zakázat všem třetím osobám, které bez souhlasu majitele těchto práv v obchodním styku používají označení totožné či

¹⁴⁰ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

¹⁴¹ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

¹⁴² Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

¹⁴³ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

podobné s ochrannou známkou majitele nebo kde na základě jeho podobnosti nebo totožnosti existuje pravděpodobnost záměny na straně veřejnosti ;

- 2) článku 7 směrnice Rady 89/104/EHS, kterou se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách a článku 13 nařízení Rady (ES) č. 40/94 o ochranné známce Společenství a jejich ustanovení o vyčerpání práv z ochranné známky, kdy ochranná známka neopravňuje majitele, aby zakázal užívat toto označení pro zboží, které sám uvedl na trh nebo které uvedl na trh někdo jiný s jeho souhlasem ;
- 3) článku 14 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES o elektronickém obchodu, který stanovuje povinnost členským státům zajistit, aby v rámci služeb spočívajících v ukládání informací nebyl poskytovatel těchto služeb odpovědný za informace ukládané na žádost příjemce, pokud s takovouto protiprávní informací nebyl seznámen nebo pokud se o takovém jednání dozvěděl, přičemž jednal tak, aby tyto informace odstranil nebo k nim znemožnil přístup ;
- 4) článku 11 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/48/ES o dodržování práv duševního vlastnictví, kterým se sblížují právní předpisy členských států o ochranných známkách a který stanovuje členským státům povinnost vydat vůči porušovateli v případě vydání soudního rozhodnutí zjišťujícího porušení práva duševního vlastnictví soudní zákaz dalšího porušování.

V řízení bylo zjištěno, že společnost L'Oréal vyrábí a uvádí na trh kosmetické přípravky a parfémy. Společnost eBay pak zajišťuje provozování on-line tržiště a dále pak poskytuje služby v oblasti optimalizace. Společnost L'Oréal podala proti společnosti eBay žalobu k High Court of Justice pro porušování práv z ochranných známek, s tím že společnost eBay porušuje práva společnosti L'Oréal, neboť jsou na on-line tržišti nabízeny výrobky, které jsou určeny jako testery, vzorky nebo výrobky, které jsou určeny pro trh mimo rámec Evropského hospodářského prostoru. Bylo také potvrzeno, že si společnost eBay nechala pomocí klíčových slov obsahující označení chráněné ochrannými známkami společnosti L'Oréal provést v rámci služby „Adwords“ sponzorované reklamní odkazy na své internetové stránky www.ebay.co.uk. Při zadávání klíčových slov shodnými s ochrannými známkami společnosti L'Oréal a kliknutím na tyto sponzorované odkazy se uživatel dostal na internetové stránky www.ebay.co.uk.

Na otázku položenou předkládajícím soudem zda jednání, kdy po zadání klíčových slov shodných s ochrannými známkami žalobce a kliknutím na tyto sponzorované odkazy je uživatel přesměrován na internetové stránky žalované (kdy žalovaná společnost eBay prováděla v rámci služby optimalizace reklamu pro svoje on-line tržiště) je možno považovat za užívání označení provozovatelem on-line tržiště porušující práva ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104/EHS a článku 9 nařízení Rady (ES) č. 40/94, Soudní dvůr odpověděl, že: „*takové klíčové slovo je prostředkem, který je inzerentem užívám ke spuštění zobrazení jeho inzerce, a je tudíž předmětem užívání „v obchodním styku“ ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104/EHS a článku 9 nařízení Rady (ES) č. 40/94. Majitel ochranné známky je oprávněn zakázat provozovateli on-line tržiště provádět prostřednictvím klíčového slova totožného s uvedenou ochrannou známkou, které si tento provozovatel vybral v rámci služby optimalizace pro vyhledávače na internetu, reklamu pro výrobky označené touto ochrannou známkou, prodávané na*

uvedeném tržišti, pokud tato reklama běžně informovanému a přiměřeně pozornému uživateli internetu neumožňuje nebo jen stěží umožňuje zjistit, zda uvedené výrobky pocházejí od majitele ochranné známky nebo od podniku, který je sním hospodářsky propojen, či naopak od třetí osoby.¹⁴⁴ K tomu je také nutné přihlídnout k tomu, zda provedené služby optimalizace jsou poskytovány pro výrobky nebo služby shodné s výrobky nebo službami, pro které je daná ochranná známka zapsána a zda takové jednání zasahuje do některé z funkcí ochranné známky.

K otázce, zda při propagaci a reklamě zboží (formou nabídky na internetových stránkách), které je určeno pro trh mimo Evropský hospodářský prostor a které nebylo majitelem ochranných známek nebo s jeho souhlasem uvedeno na trh, postačuje takové užívání k tomu, aby to bylo užívání ve smyslu čl. 5 odst. 1 písm. a) směrnice 89/104/EHS a článku 9 nařízení Rady (ES) č. 40/94, Soudní dvůr uvedl, že: „pokud jsou výrobky nacházející se ve třetí zemi, které jsou označeny ochrannou známkou zapsanou v členském státě Unie nebo ochrannou známkou Společenství a které nebyly předtím uvedeny na trh v Evropském hospodářském prostoru, nebo v případě ochranné známky Společenství nebyly předtím uvedeny na trh v Unii, prodávány hospodářským subjektem prostřednictvím on-line tržiště a bez souhlasu majitele této ochranné známky spotřebiteli nacházejícím se na území, na které se vztahuje uvedená ochranná známka, nebo jsou předmětem nabídky k prodeji nebo reklamy na takovém tržišti určeném spotřebitelům nacházejícím se na tomto území, může uvedený majitel bránit tomuto prodeji, této nabídce k prodeji nebo této reklamě na základě pravidel uvedených v článku 5 první směrnice Rady 89/104/EHS ze dne 21. prosince 1988, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách, ve znění Dohody o Evropském hospodářském prostoru ze dne 2. května 1992, nebo v článku 9 nařízení Rady (ES) č. 40/94 ze dne 20. prosince 1993 o ochranné známce Společenství. Vnitrostátním soudům přísluší v závislosti na konkrétním případě posoudit, zda existují relevantní indicie pro učinění závěru, že nabídka k prodeji nebo reklama zobrazovaná na on-line tržišti dostupném na uvedeném území je určena spotřebitelům nacházejícím se na uvedeném území. Pokud je nabídka k prodeji doprovázena upřesněním zeměpisných oblastí, do kterých je prodávající ochoten zboží zaslat, má takové upřesnění v rámci uvedeného posouzení zvláštní význam. Je však třeba upřesnit, že pouhá dostupnost internetových stránek na území, na které se vztahuje ochranná známka, nepostačuje k učinění závěru, že nabídky k prodeji na nich zobrazované jsou určeny spotřebitelům, nacházejícím se na tomto území.¹⁴⁵

K otázce, zda služby poskytované provozovatelem on-line tržiště spadají pod článek 14 odst. 1 směrnice o elektronickém obchodu, Soudní dvůr uvedl, že tento článek musí být vykládán v tom smyslu, že: „se použije na provozovatele on-line tržiště v případě, že uvedený provozovatel nehrál aktivní roli takové povahy, že by bylo možné konstatovat, že uložená data zná nebo kontroluje. Uvedený provozovatel hraje takovou roli v případě, že poskytuje pomoc, která spočívá zejména v optimalizaci dotčených nabídek k prodeji nebo jejich propagaci. Pokud provozovatel on-line tržiště nehrál aktivní roli a pokud tedy jeho poskytování služby spadá do působnosti čl. 14 odst. 1 směrnice 2000/31, nemůže se nicméně ve věci, která může vést k uložení náhrady škody, dovolávat výjimky z odpovědnosti stanovené v tomto ustanovení, jestliže byl seznámen se skutečnostmi nebo okolnostmi, na základě nichž by hospodářský subjekt postupující s řádnou péčí musel

¹⁴⁴ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

¹⁴⁵ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

konstatovat protiprávnost dotčených nabídek k prodeji, a v případě takového seznámení se, nejednal neprodleně v souladu s odst. 1 písm. b) uvedeného článku 14.¹⁴⁶

K vydání soudního rozhodnutí proti provozovateli internetových stránek, jehož prostřednictvím byla porušena práva nositelů práv duševního vlastnictví požadující, aby tento provozovatel učinil opatření k předcházení dalšího porušování dotčených práv, Soudní dvůr konstatoval, že článek 11 věta třetí směrnice Evropského parlamentu Rady 2004/48/ES má být vykládán v tom smyslu, že: „*se vyžaduje, aby členské státy zajistily, že vnitrostátní soudy příslušné v oblasti ochrany práv duševního vlastnictví mohou nařídít provozovateli on-line tržiště přijetí opatření, která přispívají nejen k ukončení porušování těchto práv uživateli tohoto tržiště, ale také k předcházení dalším porušováním tohoto druhu. Tyto soudní zákazy musejí být účinné, přiměřené, odrazující a nesmí vytvářet překážky právem dovolenému obchodu.*¹⁴⁷

---

¹⁴⁶ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

¹⁴⁷ Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

Kapitola 6 Obchodní firma ve světle práva na ochranu proti nekalé soutěži, práv na označení a jiných průmyslových práv s nimi souvisejících

1. Obchodní firma z pohledu práva nekalé soutěže

Jak jsem již uvedla v kapitole 2, obchodní firmou se rozumí označení podnikatele či jiné osoby. V případě podnikatele zapsaného do obchodního rejstříku je obchodní firmou jeho název, pod kterým je do rejstříku zapsán. Podnikatel je přitom povinen pod svou obchodní firmou činit všechny právní úkony. Není-li pak zapsán do obchodního rejstříku, rozumí se obchodní firmou název, pod kterým činí právní úkony. Je-li pak podnikatel fyzickou osobou, považuje se za obchodní firmu jeho jméno a příjmení. Na podnikatele nezapsané v obchodním rejstříku se však ustanovení o obchodní firmě nevztahují.

Ve spojitosti s právy na označení a řešením sporů z nich vyplývajících je prvořadá zásada nezaměnitelnosti obchodní firmy, která vyplývá z § 10 obchodního zákona a která v sobě zakotvuje princip výlučnosti firmy. Obchodní firma tak nesmí být zaměnitelná s firmou jiného podnikatele a nesmí působit klamavě.

K problematice zaměnitelnosti obchodní firmy se pak vyjádřil Vrchní soud v Praze, dle jehož rozhodnutí ze dne 26. srpna 1998 je také „*jednáním nekalé soutěže podle § 47 ObchZ mj. užití obchodního jména nebo zvláštního označení podniku užívaným již po právu jiným soutěžitelem, pokud je toto jednání způsobilé vyvolat nebezpečí záměny s podnikem, obchodním jménem či zvláštním označením jiného soutěžitele.*¹⁴⁸ V tomto případě žalovaný užíval obchodní jméno totožné s obchodním jménem žalobce, pouze z něj vypustil označení místa podnikání. K zaměnitelnosti obchodní firmy více také rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. listopadu 2007: *Mají-li obchodní firmy společností shodný předmět podnikání a shodný kmen obchodní firmy a nachází-li se provozovna první společnosti na adrese bývalé provozovny druhé společnosti, kterou dříve dlouhodobě vedl společník první společnosti, jsou znaky nekalé soutěže naplněny i tehdy, je-li kmen obchodní firmy první společnosti doplněn o označení obce a o příjmení onoho společníka.*¹⁴⁹

Zaměnitelnost obchodních firem se tedy podobně jako zaměnitelnost ochranných známek (která se posuzuje z hlediska průměrného spotřebitele) posuzuje z hlediska „průměrného zákazníka“ *Pro posouzení, zda je dána objektivní zaměnitelnost, rozhoduje celkový dojem průměrného zákazníka, který zakotví v jeho paměti. Proto jde-li o názvy, které se skládají z více prvků, i když téhož druhu, mají pro posouzení nezaměnitelnosti nejdůležitější význam ty prvky, které jsou pro celkový dojem určující (tzv. silné prvky). Ostatní rozlišující dodatky v obchodních názvech jsou tzv. slabými prvky, které nemají dostatečnou rozlišovací schopnost. Není rozhodující jen úplné slovní znění obou*

¹⁴⁸ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 8. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 32/97

¹⁴⁹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 11. 2007, sp. zn.: 32 Odo 1125/2006

obchodních jmen, ale je nutno přihlížet k dojmu, který vzniká u průměrného zákazníka. Tomu utkví v paměti celkový dojem, který na něj obchodní název a ochranná známka učinily. Při posouzení zaměnitelnosti není tedy výlučně rozhodující jen úplné slovní znění obou obchodních jmen (a částečně též obchodního jména... a ochranné známky...), ale je nutno přihlížet k dojmu, který vzniká u průměrného zákazníka. I když plné znění obchodního jména se liší, je v přirozenosti zákazníků, že z delšího znění obchodního jména jim utkví jako příznačná jen výrazná a rozlišující část.¹⁵⁰

Právní institut obchodní firmy, jehož hlavním účelem je tedy rozlišení jedné osoby od druhé nebo jednoho podnikatele od druhého podnikatele, je úzce spojen s dalšími průmyslovými právy a to jak např. s ochrannými známkami, know how tak s obchodním tajemstvím či dobrou pověstí, která obchodní firmě přináší důvěryhodnost a záruku kvality.

K samotnému pojmu „dobré pověsti“ se vyjádřil Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 30. listopadu 1998, kde konstatoval, že: „Dobrá pověst je otázkou delší doby a vynaloženého úsilí a je přímo ovlivňována rozsahem klientely jako rozhodující pro existenci a přežití podniku. Čím širší je klientela podniku, tím je známější a lepší jeho pověst mezi obchodními partnery.“¹⁵¹

K otázce dobré pověsti se ve věci spáchání trestného činu nekalé soutěže vyjádřil také Nejvyšší soud České republiky a to usnesením ze dne 12. září 2007, kdy v odůvodnění svého rozhodnutí dospěl k následujícímu právnímu názoru: „Dobrá pověst (tzv. goodwill) je nehmotný statek soutěžitele, jehož hodnotu zpravidla nelze vyčíslit jen penězi, ale na jeho existenci do značné míry závisí úspěch soutěžitele v hospodářské soutěži. Jde o pověst soutěžitele, kterou má v hospodářském styku. Dobrou pověst je možné chápat jako takové projevy určitého subjektu, které vyvolávají příznivý obraz vnímání jeho existence v očích veřejnosti. Její poškození znamená jakékoli zhoršení této pověsti v obchodních, resp. v podnikatelských kruzích, a to jak ve vztahu k jiným soutěžitelům, tak i ve vztahu k ostatním subjektům, s nimiž v rámci hospodářské soutěže poškozený soutěžitel přichází do styku (např. vůči spotřebitelům, kteří si kupují jeho výrobky); nejde však primárně o materiální újmu, proto se zde nevyžaduje způsobení škody. Poškozením dobré pověsti se tedy rozumí jakékoli nekalosoutěžní jednání pachatele, v jehož důsledku se u veřejnosti sníží důvěra v hospodářské aktivity konkrétního poškozeného soutěžitele. Přitom je podstatné, že musí skutečně nastat poškození jeho dobré pověsti, nestačí zde pouhé ohrožení, pokud nevyvolá u poškozeného soutěžitele škodlivý následek na jeho dobré pověsti.¹⁵² Nejvyšší soud České republiky dále uvedl, že „skutková podstata trestného činu nekalé soutěže má tzv. blanketní dispozici, která odkazuje mimo jiné na předpisy upravující soutěž v hospodářském styku. Těmito předpisy jsou ustanovení § 44 až 52 Obch. zák. která obsahují jednak obecnou skutkovou podstatu nekalé soutěže v podobě tzv. generální klauzule v ustanovení § 44 odst. 1 obch. zák. a jednak speciální skutkové podstaty v ustanoveních § 44 odst. 2 a § 45 až § 52 obch. zák. K trestní odpovědnosti za uvedený trestný čin se navíc vyžaduje, aby pachatel svým nekalosoutěžním jednáním buď poškodil dobrou pověst podnikatele, nebo ohrozil chod nebo rozvoj podniku. Pro kvalifikaci určitého jednání jako nekalosoutěžního pouze podle tzv. generální klauzule je

¹⁵⁰ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 3. 1998, sp. zn.: 1 Odon 5/97

¹⁵¹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 209/97

¹⁵² Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 9. 2007, sp. zn.: 5 Tdo 916/2007

nutné vykládat pojem soutěžního vztahu široce, bez nutnosti konkurenčního vztahu v tomtéž nebo obdobném předmětu podnikání mezi subjektem jednajícím ve smyslu § 44 odst. 1 obch. zák. a subjektem dotčeným nekalou soutěží, resp. poškozeným. To vyplývá z poměrně širokého vymezení účastníků hospodářské soutěže, tj. soutěžitelů, jimiž jsou podle § 41 obch. zák. fyzické a právnické osoby, které se účastní hospodářské soutěže, i když nejsou podnikatelé. Kdyby ovšem činnost určitého soutěžitele měla být některým ze zvláštních případů nekalé soutěže podle § 45 až 52 obch. zák., podmínka nekalé soutěže spočívající v tom, že jde o jednání v hospodářské soutěži, může vyžadovat – podle typu nekalosoutěžního jednání – užší konkurenční vztah mezi soutěžiteli (např. v případě zlehčování podle § 50 obch. zák. nebo srovnávací reklamy podle § 50a obch. zák.). To pak neplatí pro nekalou soutěž v podobě porušení obchodního tajemství ve smyslu § 51 obch. zák., protože podle zákonné dikce této skutkové podstaty zde nemusí jít o jednání soutěžitele, ale též o jednání osob, které jsou v určitém vztahu (současném nebo i minulém) k soutěžiteli, přičemž se velmi často bude jednat o současné nebo minulé zaměstnance dotčeného soutěžitele srov. Pelikánová, 1 Komentář k obchodnímu zákoníku, 1. díl. 4. Vydání. Praha: ASPI Publishing, 2004, s. 540)¹⁵³

Právní úprava nekalé soutěže se tedy v souvislosti s firemním právem prolíná v několika zvláštních skutkových podstatách, které poskytují ochranu soutěžitelům, jejich podnikům (včetně ochrany obchodního tajemství či know how) a podnikovým produktům.

Mezi výše uvedené speciální skutkové podstaty patří parazitování na pověsti, podplácení, porušení obchodního tajemství a samozřejmě také skutková podstata klamavé reklamy, klamavého označení zboží a služeb, vyvolání nebezpečí záměny, zlehčování a srovnávací reklamy, kterým jsem se věnovala v předchozích kapitolách této práce.

1.1. Parazitování na pověsti

Za parazitování na pověsti jsou v souladu s ustanovením § 48 obchodního zákoníku považována taková využívání pověsti podniku, jeho výrobků či služeb jiného soutěžitele, které mají úmysl získat pro svůj vlastní nebo cizího podnik prospěch, jehož by daný soutěžitel jinak nedosáhl.

Parazitování na pověsti, které dnes mimo jiné patří k běžným a docela častým nekalosoutěžním jednáním, kterých se soutěžitelé v rámci soutěžního vztahu dopouštějí také ve spojení s dalšími zvláštními skutkovými podstatami nekalé soutěže (jak vyplývá i z některých již uvedených judikátů). Dále úzce souvisí (jako i všechny ostatní skutkové podstaty nekalé soutěže) se vznikem nemateriální újmy žalobce, jež je základem pro přiznání odpovídajícího zadostiučinění.

V tomto případě pak nesmíme opominout ani trestněprávní stránku věci, která pohled na celou problematiku práva na ochranu před nekalou soutěží dokresluje a dále rozvíjí.

---

¹⁵³ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 9. 2007, sp. zn.: 5 Tdo 916/2007

1.2. Podplácení

Pojmem podplácení se pak dle § 49 obchodního zákoníku rozumí každé jednání, jímž:

- a) *Soutěžitel osobě, která je členem statutárního nebo jiného orgánu soutěžitele nebo je v pracovním či jiném obdobném poměru k jinému soutěžiteli, přímo nebo nepřímo nabídne, slíbí či poskytne jakýkoliv prospěch za tím účelem, aby jejím nekalým postupem docílil na úkor jiných soutěžitelů pro sebe nebo jiného soutěžitele přednost nebo jinou neoprávněnou výhodu v soutěži, anebo*
- b) *Osoba uvedená v písmenu a) přímo či nepřímo žádá, dá si slíbit nebo přijme za stejným účelem jakýkoliv prospěch.*

Zvláštní skutková podstata nekalé soutěže podplácení, která je upravena výše uvedeným paragrafem obchodního zákoníku je civilněprávním deliktem, který se od trestněprávní úpravy liší tím, že objektem podplácení spadající pod právo nekalé soutěže nemusí být veřejný činitel. Stejně tak se nemusí týkat věci veřejného zájmu.

Objektem podplácení je pak v tomto případě soutěžitel, který je k podplácející osobě v pracovním či obdobném poměru, v jehož zájmu došlo k příslibení či poskytnutí úplatku s cílem, aby sobě nebo někomu jinému na úkor jiného soutěžitele zajistil neoprávněnou výhodu.

Podplácejícím pak může být jak fyzická tak právnická osoba, přičemž za právnickou osobu předmětný úkon směřující k naplnění skutkové podstaty podplácení učiní jejím jménem jakákoli fyzická osoba, která za právnickou osobu jedná nebo která je právnickou osobou k takovému úkolu pověřena.

K civilněprávnímu deliktu podplácení se ve svém rozsudku ze dne 29. dubna 2008 vyjádřil Nejvyšší soud České republiky ve sporu, ve kterém se žalobce domáhal po žalovaném zaplacení přiměřeného zadostiučinění a náhrady škody z titulu nekalosoutěžního jednání žalovaného a dále z titulu § 49 ObchZ podplácení a § 51 ObchZ porušení obchodního tajemství. Krajský soud v Brně pak všechny žalobcovy návrhy zamítl, přičemž své rozhodnutí odůvodnil, tím, že jednání žalovaného lze sice považovat za jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže, avšak chybí zde třetí znak generální klauzule nekalé soutěže, kterou je způsobilost přivodit újmu jiným soutěžitelům, kterou, dle názoru soudu, jednání žalovaného zcela postrádalo. K odvolání žalobce se vyjádřil odvolací soud, který ve svém rozsudku naopak od soudu prvního stupně uvedl, že jednání žalovaného bylo způsobilé přivodit újmu jak žalobci, tak ostatním soutěžitelům. Odvolací soud konstatoval, že jednání žalovaného spočívající v uzavření zprostředkovatelské smlouvy s obchodním partnerem svého zaměstnavatele za určitou provizi lze považovat za jednání způsobilé přivodit jiným soutěžitelům újmu a to v případě, kdy žalobce mohl v rámci uzavření kupní smlouvy se společností, která žalovanému poskytla provizi, získat výhodnější cenu, kdyby žalobce věděl, že byla jeho zaměstnanci poskytnuta za dohodnutý obchod provize. Ve ztrátě této „výhodnější ceny“ odvolací soud spatřoval hmotnou újmu žalobce, přičemž dále konstatoval, že: „*považuje takový způsob jednání za soukromou korupci, která je pak objektivně způsobilá přivodit také újmu jiným soutěžitelům, a potažmo i spotřebitelům, neboť každé korupční jednání vede ke zvyšování nákladů obchodních transakcí a ve svém důsledku i ke zvyšování cen*“

výrobků, čímž jsou poškozoováni v konečné fázi spotřebitelé.¹⁵⁴ Odvolací soud dále uvedl, že žalovaný nejednal vůči žalobci čestně a poctivě, v důsledku čehož žalobce ztratil na své prestiži a důvěryhodnosti vůči ostatním obchodním partnerům, díky čemuž způsobil žalovaný žalobci nehmotnou újmu. Rozsudek odvolacího soudu napadl žalovaný dovoláním. Dovolací soud se však s posouzením soudu nižšího stupně neztotožnil, přičemž uvedl, že samotná existence výše kupní ceny nemůže být důkazem o způsobilosti přivodit žalobci či jiným soutěžitelům újmu. Nejvyšší soud České republiky proto rozsudek soudu nižšího stupně zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Vrchní soud v Olomouci tedy případ znovu posoudil a ve věci znovu rozhodl tak, že žalovanému uložil zaplatit žalobci přiměřené zadostiučinění. K tomu odvolací soud uvedl, že: „sdílí názor žalobce, že korupcí v hospodářské soutěži jsou poškozeni zejména ti soutěžitelé, k jejichž způsobu konkurenčního boje nepatří obdobný způsob jednání, neboť jsou nekorektním způsobem v soutěži znevýhodněni, a že každé korupční jednání poškozuje také spotřebitele, neboť vede ke zvyšování nákladů komerčních transakcí, které se promítnou do ceny výrobků či služeb. Tím, že žalovaný uzavřel zprostředkovatelskou smlouvu, aniž informoval žalobce, že je osobně zainteresován na konkrétním obchodě žalobce, především zklamal důvěru žalobce projevenou mu svěřením vedoucí funkce. Zejména však poškodil prestiž žalobce, a to minimálně v očích konkrétní dodavatelské společnosti, která nabyla přesvědčení, že pracovníci žalobce jsou korupci přístupní. Takovéto jednání je objektivně způsobilé rozvrátit morálku v podniku žalobce a ve svém důsledku i deformovat dobré obchodní mravy.“¹⁵⁵ Odvolací soud tedy znovu dospěl k závěru, že se žalovaný dopustil nekalosoutěžního jednání a také zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže podplácení a to v případě, když „jako osoba v pracovním poměru k žalobci přijal provizi za dodávky realizované společností P., v.o.s., aby docílil na úkor jiných dodavatelů (soutěžitelů) přednost pro jmenovanou společnost při výběru dodavatele žalobcem (§ 49 písm. b/ obch. zák.).“¹⁵⁶ Tento rozsudek žalovaný opět napadl dovoláním. Dovolací soud se však ani v tomto případě neztotožnil s názorem soudu nižšího stupně, rozsudek odvolacího soudu zrušil a věc znovu vrátil k dalšímu řízení, přičemž ve svém odůvodnění za pomoci a s odvoláním na právní závěry P. Hajna uvedl, že: „a) Pouhé způsobení újmy soutěžiteli (nebo možnost způsobení takové újmy) ještě nevypovídá o nekalém charakteru soutěžního jednání. ... Jestliže je druhým působena hospodářská újma takovými prostředky, které jsou v hospodářském boji považovány za soutěžně slušné (to nevylučuje určitou dávku soutěžní agresivity, soutěžní lstivosti), nelze z toho vyvozovat protiprávnost takového jednání. V hospodářském soutěžním boji se neuplatní starořímská zásada „neminem laedere“. B) Pro kvalifikaci „nekalá soutěž“ se vyžaduje pouhá způsobilost přivodit újmu soutěžitelům nebo spotřebitelům, není tedy nutný sám vznik újmy. Možnost, že jednomu nebo druhému z uvedených subjektů bude způsobena újma, musí být ovšem možností reálnou, nikoliv vyspekulovanou a velmi nepravděpodobnou. Pokud by určité jednání bylo zakazováno jen na základě vysoce teoretické možnosti újmy, šlo by o málo důvodné omezení podnikatelské svobody. c) Zákon nijak neurčuje rozsah újmy, která musí z určitého jednání alespoň hrozit, aby takové jednání mohlo být posouzeno, jako nekalosoutěžní; nehovoří např. o újmě značného rozsahu, újmě podstatné apod. I tu bude záležet na tom, jak bude vykládán pojem „újma“; v rozhodovací praxi lze dospět k závěru, že újma (ať již hrozící nebo skutečně existující) v zanedbatelném rozsahu vlastně újmou

¹⁵⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 139/2008

¹⁵⁵ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 139/2008

¹⁵⁶ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 139/2008

není.¹⁵⁷ Tento rozsudek je jen dalším důkazem o tom, jak je problematika nekalé soutěže rozsáhlá a jak široce na ni lze nazírat. Je také velmi důležité si uvědomit, jak důležité je posouzení konkrétních skutečností a jednání daného subjektu v jednotlivém případě.

V této souvislosti zde vyvstává otázka, zda jednání v obchodním styku, kdy jedna strana poskytne straně druhé určité protiplnění (v tomto případě zprostředkovatelskou provizi) může být posouzeno jako nekalosoutěžní jednání. Odpovědí je určitě ano – avšak za jasně daných a předem stanovených podmínek respektujících hospodářskou soutěž. A právě taková pravidla nám přináší právo na ochranu hospodářské soutěže a především pak právo na ochranu nekalé soutěže. Je však důležité zamyslet se nad tím, kam až v této souvislosti může právní úprava zajít. Jak moc můžeme v tomto případě hospodářskou soutěž mezi soutěžiteli regulovat, abychom nenarušili základní ekonomické principy fungování trhu a hlavně abychom nenarušili vždy fungující trh nabídky a poptávky? Jedním z možných řešení je zajisté přísné dodržování zákonných ustanovení týkajících se práva na ochranu hospodářské soutěže ze strany soutěžitelů a posléze i jejich posuzování v rámci kompetence soudních orgánů řešících spory vyplývající právě z těchto ustanovení. Při tom bychom však neměli zapomínat na to, že ne každé jednání v hospodářské soutěži musí být jednáním nekalosoutěžním, jednáním odporujícím dobrým mravům soutěže a jednáním, které je způsobilé přivodit ostatním soutěžitelům a spotřebitelům újmu. Neměli bychom však zapomínat ani na tržní a ekonomickou svobodu, která se bude čím dál tím víc snažit o uvolnění překážek bránících či jinak omezujících obchodní styk mezi soutěžiteli.

1.3. Porušení obchodního tajemství

Porušením obchodního tajemství se dle § 51 obchodního zákoníku rozumí: *jednání, jímž jednající jiné osobě neoprávněně sdělí, zpřístupní, pro sebe nebo pro jiného využije obchodní tajemství (§ 17), které může být využito v soutěži a o němž se dověděl:*

- a) *tím, že mu tajemství bylo svěřeno nebo jinak se stalo přístupným (např. z technických předloh, návodů, výkresů, modelů, vzorů na základě jeho pracovního vztahu k soutěžiteli nebo na základě jiného vztahu k němu, popřípadě v rámci výkonu funkce, k níž byl soudem nebo jiným orgánem povolán,*
- b) *vlastním nebo cizím jednáním přičítám se zákonu.*

Právní úprava § 51 obchodního zákoníku tak definuje jednu z dalších zvláštních skutkových podstat nekalé soutěže, jejímž základem je porušování obchodního tajemství, do kterého v obecné rovině patří know how a další důvěrné informace související s podnikem.

---

¹⁵⁷ Hajn, P.: Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži, 1. vydání, Brno, Masarykova univerzita, 2000, s. 127 – 128)

2. Obchodní firma a doménová jména

Tak jako se zápis doménových jmen prolíná s ochrannými známkami, prolínají se i doménová jména s obchodní firmou. Doménovým jménem a jeho užíváním však nelze zasahovat do práv vyplývajících z obchodní firmy a to hlavně v případě, kdy činnost podniku je shodná s činností, kterou provozuje držitel domény.

V mnoha případech však právě k takovým střetům dochází. Pokud pak takové spory nastanou, je důležité si uvědomit, že doménové jméno není zdaleka chráněno tak, jako jsou chráněny ochranné známky.

Osoba dotčená neoprávněným zásahem do práv obchodní firmy se pak proti takovému jednání může bránit v souladu s § 12 ObchZ (např. pomocí zdržovací či odstraňovací žaloby). V úvahu zde také přichází aplikace § 44 ObchZ a jeho ustanovení o nekalé soutěži a jejich zvláštních skutkových podstat (např. vyvolání nebezpečí záměny při registraci doménového jména shodného či podobného s obchodní firmou jiného subjektu nebo parazitování na pověsti při zneužívání označení obchodní firmy v souvislosti s výrobky či službami nabízenými držitelem doménového jména).

Za nekalosoutěžní jednání pak také bylo Nejvyšším soudem České republiky označeno: „jednání podnikatele B, který vstoupil na shodný trh poté, co se podnikatel A se svojí zapsanou obchodní firmou, se zaregistrovanou ochrannou známkou a doménou a na vlastní náklady vytvořenou databází již dlouhodobě prezentoval na trhu České republiky pro určité konkrétní druhy výrobků, přičemž podnikatel B pro svoji databázi zkopíroval některé z údajů v nabídkách zboží podnikatele A a následně zaregistroval doménu, jejímž základem je slovo tvořící kmen obchodní firmy podnikatele A a jež je současně chráněno zapsanou ochrannou známkou. Takovým jednáním byly naplněny znaky generální klauzule nekalé soutěže a znaky skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny a parazitování na pověsti..... Žalovaný využil zkopírovanou databázi žalobkyně a) a tím porušil dobrou pověst její obchodní firmy vybudovanou s vynaložením značných nákladů, v důsledku čehož žalobkyně a) utrpěla v očích zákazníků újmu, neboť ti mohli nabýt dojmu o totožnosti jejího obchodu s obchodem žalovaného. Ochranná známka žalobkyně a) je jednáním žalovaného ohrožena ve své rozlišovací schopnosti tzv. zdruhověním. Žalovaný v důsledku popsaného jednání získal na úkor žalobkyně a) bez vynaložení nákladů na reklamu a vyhotovení databáze zákazníky a zapříčinil tak snížení počtu jejích zákazníků a to i pro nižší ceny, které u shodných výrobků a služeb mohl nabídnout právě proto, že žalobkyně a) z důvodů nákladů vynaložených na reklamu a doplňování databáze, cenu výrobků snížit nemohla. Nejvyšší soud se plně ztotožnil s právním závěrem odvolacího soudu, že popsané jednání žalovaného, spočívající v zaregistrování domény „b“, jakož i v provozování internetových stránek pod touto doménou ke shodnému předmětu podnikání žalovaného a žalobkyně a) porušilo práva žalobkyně a). Odvolací soud správně aplikoval příslušná ustanovení obchodního zákoníku pro popsané nekalosoutěžní jednání žalovaného a to jak generální klauzuli vyplývající z § 44 odst. 1 obch. zák., tak pro skutkovou podstatu parazitování na pověsti a zaměnitelnost vyplývající z § 47 a § 48 obch. zák. Pakliže žalovaný poté, co se žalobkyně a) se svojí zapsanou obchodní firmou, se zaregistrovanou ochrannou známkou a doménou a na vlastní náklady vytvořenou databází již dlouhodobě prezentovala na trhu České republiky pro určité konkrétní druhy výrobků a

žalovaný později na tento shodný trh vstoupil s tím, že pro svoji databázi zkopíroval některé z údajů v nabídkách zboží žalobkyně a) a následně zaregistroval doménu, jejímž základem je slovo „b.“, pak se dopustil jednání v nekalé soutěži, neboť jeho jednání je jednáním soutěžitele v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a je způsobilé přivodit žalobkyni a) újmu. Jinak řečeno, žalovaný těžil z úsilí jiného podnikatele, využil jeho zkušeností, zneužil nápadů, které byly vloženy do reklamy a vývoje databáze jiného podnikatele, a tím získal výhodu nejen ve snížených nákladech, ale také v časové úspoře, tedy získal prospěch, jehož by vlastním vývojem databáze a zásadním odlišením svých internetových stránek nezískal. Obrana odvolatele založená na dostačující rozlišnosti jím užívaných internetových stránek od zapsané obchodní firmy žalobkyně a), spočívající v dovětcích „cz“ a „com“, neobstojí. Kmenovým základem zapsané obchodní firmy žalobkyně a) je slovo „b.“. Stejně tak kmenovým základem domény žalovaného je slovo „b.“. Tento kmenový základ je v obchodní firmě i v doméně dominantní. Pro běžného spotřebitele dovětky „cz“ a „com“ dostačující rozlišovací schopnost pro svoji nevýraznost nemají. Právě s ohledem na charakter internetového obchodu realizovaného shodně oběma účastníky pro stejné druhy výrobků je třeba dovodit, že běžný spotřebitel může být v otázce obchodní firmy a označené domény na internetové stránce uveden v omyl o tom, komu jím navštívené internetové stránky patří a se kterým podnikatelem uzavírá. Pokud si však žalovaný zaregistroval zaměnitelnou doménu „b.“, když zcela jistě mohl zvolit z nepřeberné škály možností jiné znění domény, jež by případně bylo i současným vyjádřením o tom, co je základním předmětem jeho podnikání, pak práva žalobkyně a) porušil a žalobkyni a) tudíž nároky vyplývající z § 53 obch. zák. nepochybně svědčí.“¹⁵⁸

K užívání domény se dále vyjádřil Vrchní soud v Praze ve svém rozhodnutí ze dne 28. 2. 2002 ve věci doménového jména www.scanservis.cz, kde uvedl, že: „je třeba vycházet z toho, že registrace doménového jména nepoživá ochrany tak, jako tomu je u zapsané ochranné známky ve smyslu příslušného ust. zákona č. 137/1995 Sb. o ochranných známkách, nelze rovněž užíváním domény zasahovat do práv nositele firmy zapsané do obchodního rejstříku, a to zejména tehdy, vyvíjí-li tento nositel firmy shodnou nebo obdobnou podnikatelskou činnost vyvíjenou s uživatelem domény. Zápis a užívání domény shodné nebo zaměnitelné s firmou jiného podnikatele a rovněž soutěžitele, střetávajícího se v hospodářské soutěži na shodném nebo obdobném trhu nabídky a poptávky, může a nutně musí vyvolat nepřipustné nebezpečí záměny těchto subjektů, či dokonce nežádoucí parazitování na pověsti druhého soutěžitele, jak upravuje ust. § 47 a § 48 ObchZ a z toho dovozované chování v rozporu s dobrými mravy soutěže, jak vyplývá z ust. § 44 generální klauzule nekalé soutěže upravené ObchZ.“¹⁵⁹

Pokud pak nastane situace, že si určitý subjekt zapíše jako obchodní firmu označení, které je v kolizi s jiným již platným právem na označení, může subjekt dotčený takovýmto zápisem podat žalobu. Žalobce se danou žalobou může domáhat toho, aby obecný soud žalovanému nařídil změnit svou obchodní firmu tak, aby neobsahovala označení porušující práva jiného a posléze, aby žalovaný podal návrh na zápis změny své obchodní firmy do obchodního rejstříku.

¹⁵⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3.5.2006, sp.zn.: 32 Odo 447/2006

¹⁵⁹ Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 28.2.2002, ve věci domény“scanservis.cz“

3. Obchodní firma a ochranné známky

Pokud pak v rámci hospodářské soutěže dojde ke kolizi práva plynoucího z obchodní firmy s právy vyplývajícími z ochranné známky, platí, že přednost má ten subjekt, který si zaregistruje předmětné označení jako první. I zde tak platí pravidlo: first come, first served. Ovšem i v tomto případě se bude celý spor posuzovat s ohledem na nekalosoutěžní jednání jako takové.

Kapitola 7 Závěr

Jak jsem již uvedla v úvodu své práce, jednotlivá průmyslová práva jsou mezi sebou spjata, vzájemně se prolínají a společně pak svému majiteli přinášejí dostatečně silnou a potřebnou ochranu.

Právo na ochranu proti nekalé soutěži jako právo samostatně stojící vedle jednotlivých průmyslových práv, která jsou upravena zvláštními zákony, pak průmyslová a jiná práva s nimi související doplňuje. Jednak prostřednictvím obecné generální klauzule a dále pak prostřednictvím jednotlivých zvláštních skutkových podstat, které jednotlivá průmyslová práva chrání. Nesmíme však zapomenout, že podmínky generální klauzule uvedené v § 44 obchodního zákoníku musí být v případě nekalosoutěžního jednání vždy naplněny. Jednání v hospodářské soutěži, které je v rozporu s dobrými mravy soutěže a které je způsobilé přivodit újmu jiným soutěžitelům nebo spotřebitelům, se stává základním kritériem pro jednání subjektu v nekalé soutěži.

Mezi předměty ochrany práva proti nekalé soutěži pak běžně patří jednotlivá průmyslová práva. V případě zvláštních skutkových podstat klamavé reklamy a klamavého označení zboží a služeb jimi jsou např. zeměpisná označení původu a ochranné známky. V rámci zvláštní skutkové podstaty vyvolání nebezpečí záměny pak dochází k paralelní ochraně ochranných známek, průmyslových vzorů a obchodních firem a v případě parazitování na pověsti, zlehčování a srovnávací reklamy jsou dále chráněny patenty, užitné vzory, ochranné známky a označení původu.

Právní úprava nekalé soutěže se tedy s průmyslovými právy úzce prolíná, přičemž osoby dotčené na svých právech se ochrany můžou domáhat prostřednictvím jak práva nekalosoutěžního, tak pomocí zvláštních právních předpisů chránících průmyslová a autorská práva. Je pravdou, že v případě jednotlivých průmyslových práv se přednostně uplatňuje především zvláštní právní úprava, nic však nebrání tomu, aby za předpokladu naplnění všech podmínek nekalosoutěžního jednání došlo k uplatnění práv na ochranu proti nekalé soutěži.

Jedním z příkladů vzájemného působení je např. obdobný přístup k užívání hlediska „průměrného spotřebitele“ a to jak v oblasti práva nekalé soutěže, tak v oblasti známkoprávní, v jeho „jen trochu jiném“ vyjádření v případě posuzování zaměnitelnosti obchodních firem (hledisko „průměrného zákazníka“) či v případě hlediska „průměrného uživatele internetu“ v rámci sporů vedených o doménová jména.

Mezi další společné aspekty práva na ochranu proti nekalé soutěži a jednotlivých průmyslových práv dále patří otázka dobré a zlé víry, shodnost, podobnost a pravděpodobnost záměny jednotlivých označení a v neposlední řadě také spekulativní či blokační úmysly osob porušujících práva jednotlivců k těmto právům oprávněných.

Dalším typickým příkladem spadajícím pod ochranu nekalosoutěžního práva a práva duševního vlastnictví jsou doménová jména, která dodnes nejsou upravena žádným speciálním zákonem. Přesto však tato skutečnost neznamená, že neexistuje nic, co by

práva vyplývající z doménových jmen chránilo. K jejich ochraně lze totiž běžně využít současnou právní úpravu obdobných práv na označení a vyjít tak z dosud platných právních institutů jako je např. právní úprava ochranných známek, obchodní firmy a dalších práv na označení, stejně tak jako z právní úpravy nekalé soutěže a judikatury soudních a správních orgánů posuzujících jednotlivé předměty práva duševního vlastnictví. V mnoha případech pak bude jednání spočívající v neoprávněném zaregistrování doménového jména posouzeno jako jednání v nekalé soutěži obvykle naplňující znaky zvláštních skutkových podstat klamavé reklamy, vyvolání nebezpečí záměny či parazitování na pověsti.

Problematika nehmotných práv stejně tak jako právní spory v oblasti práva duševního vlastnictví jsou tedy dnes běžnou součástí rozhodovací praxe. Soudní a správní orgány či speciálně ustavené organizace dnes běžně řeší spory z ochranných známek, obchodních firem, doménových jmen či jiných datových informací umístěovaných na internetových stránkách soutěžitelů. ICANN, Rozhodčí a mediační středisko při Světové organizaci duševního vlastnictví stejně tak jako Rozhodčí soud při Hospodářské komoře ČR a Agrární komoře ČR dnes patří k vysoce specializovaným orgánům rozhodujících právě o takovýchto nehmotných právech. V rámci svých rozhodnutí pak dochází k vytváření pravidel pro posuzování těchto a jím podobných sporů, která se v této oblasti stávají svými precedenty.

Česká, evropská i mezinárodní právní úprava se tak podle mého názoru s danými potřebami soudobé společnosti v oblasti práva duševního vlastnictví vypořádala velmi zdařile.

Seznam literatury

Monografie

Telec I.: **Tvůrčí práva duševního vlastnictví** (Masarykova univerzita Brno, Doplněk Brno, 1994)
Slováková, Z.: **Průmyslové vlastnictví** (LexisNexis cz s.r.o., 2. vydání – dotisk, 2007)
Kopecká, S: **Ochranná známka Společenství**. Úřad průmyslového vlastnictví, 2002
Hajn, P. **Právo nekalé soutěže**. Brno: Masarykova univerzita v Brně, 1994
Eliáš, K., Bejček J., Hajn, P., Ježek, j. a kol. **Kurs obchodního práva** Obecná část. Soutěžní právo. 4. vydání, Praha: C. H. Beck, 2004
Hajn, P.: **Soutěžní chování a právo proti nekalé soutěži**, 1. vydání, Brno, Masarykova univerzita, 2000

Komentáře

Štenglová, I., Plíva, S., Tomsa, M. a kol. Obchodní zákoník. Komentář. 11. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2006
Pelikánová, I. Komentář k obchodnímu zákoníku, 1. díl 4. vydání, Praha: ASPI, 2004
Šámal, P. a kol. Trestní zákoník II. §140 až 421. Komentář. 1. Vydání. Praha: C. H. Beck, 2010

Články

Hajn, P. Zásady „in dubio pro libertate“ a „neminem leadere“ v právu proti nekalé soutěži, Právnická fakulta Masarykovy univerzity, Česká republika
Hajn, P. Generální klauzule proti nekalé soutěži a její funkce. Právní rádce, 1996, č. 8
Stanovisko Ústavu práva a právní vědy, LL/upav/2007/06, Právní nález ve věci Některé aspekty generální klauzule nekalé soutěže
Pravidla registrace doménových jmen v ccTLD .cz, platné od 1. 1. 2010
Hrubešová, H.: Proč si neregistrovat doménové jméno pod doménou nejvyššího stupně „.com“ aneb jak je to s jurisdikcí amerických soudů, ze serveru www.itpravo.cz:http://www.ipravo.cz/index.shtml?tisk=1&x=1928185
Biskupová, E.: K zákonu 441/2003 Sb. o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochranných známkách). Průmyslové vlastnictví 3 – 4/2004
Bad faith case study (Final vision). Office for harmonization in the internal market. Alicante, 31 January 2003.

Právní předpisy

Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl ze dne 9. 9. 1986, doplněná v Paříži 4. 5. 1896, revidovaná v Berlíně 13. 9. 1908, doplněná v Bernu 20. 3. 1914 a

revidovaná v Římě 2. 6. 1928, v Bruselu 26. 6. 1948, ve Stockholmu 14. 7. 1967 a v Paříži 24. 7. 1981 (ve znění rozhodnutí Shromáždění Unie ze dne 28. 9. 1979), (vyhláška ministra zahraničních věcí č.133/1980 Sb.)

Všeobecná úmluva o právu autorském uzavřená v Ženevě 6. 9. 1952 a revidována v Paříži 24.7.1971 (vyhláška ministra zahraničních věcí č. 134/1980 Sb.)

Mezinárodní úmluva o ochraně výkonných umělců, výrobců zvukových snímků a rozhlasových a televizních organizací uzavřená v Římě dne 26. října 1961 (vyhláška Ministerstva zahraničních věcí č. 192/1964, ve znění opravy č. 157/1965 Sb.)

Úmluva o zřízení Světové organizace duševního vlastnictví, podepsaná ve Stockholmu dne 14. července 1967, změněná dne 2. 10. 1979 (vyhl. č. 69/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 80/1985 Sb.)

Úmluva o ochraně výrobců zvukových záznamů proti nedovolenému rozmnožování jejich zvukových záznamů, uzavřená v Ženevě 29. října 1971 (vyhl. č. 32/1985 Sb.)

Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 191/1995 Sb.)

Pařížská úmluva na ochranu průmyslového vlastnictví ze dne 20. března 1883, revidovaná v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Lisabonu dne 31. října 1958 a ve Stockholmu dne 14. července 1967, uveřejněná pod č. 64/1975 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/1985 Sb.

Madridská dohoda o mezinárodním zápisu továrních nebo obchodních značek ze dne 14. dubna 1891, revidované v Bruselu dne 14. prosince 1900, ve Washingtonu dne 2. června 1911, v Haagu dne 6. listopadu 1925, v Londýně dne 2. června 1934, v Nice dne 15. června 1957 a ve Stockholmu dne 14. července 1967 a změněné v roce 1979 ve znění vyhlášky č. 78/1985 Sb. (dále jen „Madridská dohoda“)

Protokol k Madridské dohodě o mezinárodním zápisu ochranných známek sjednaného v Madridu dne 27. 6. 1989 (dále jen „Protokol“)

Niceská dohoda o mezinárodním třídění výrobků a služeb pro účely zápisu známek ze dne 15. června 1957, revidovaná ve Stockholmu dne 14. července 1967 a v Ženevě dne 13. května 1977, změněná dne 2. 10. 1979 (vyhláška č.118/1979 Sb., ve znění vyhlášky č.77/1985 Sb.)

Vídeňská dohoda o mezinárodním třídění obrazových prvků ochranných známek přijatá ve Vídni dne 12. 6. 1973 a doplněná dne 1. 10. 1985

Smlouva o známkovém právu (TLT) sjednaná v Ženevě dne 27. 10. 1994 (sdělení č. 199/1996 Sb.)

Locarnská dohoda o zřízení mezinárodního třídění průmyslových vzorů a modelů podepsaná v Locarnu dne 8. 10. 1968 a změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 28/1981 Sb., ve znění vyhl. č. 85/1985 Sb.)

Lisabonská dohoda na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu ze dne 31. 10. 1958, revidovaná ve Stockholmu dne 14. 7. 1967, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 67/1975 Sb., ve znění vyhl. č. 79/1985 Sb.)

Štrasburská dohoda o mezinárodním patentovém třídění ze dne 24. 3.1971, změněná dne 28. 9. 1979 (vyhl. č. 110/1978 Sb., ve znění vyhl. č. 86/1985 Sb.)

Smlouva o patentové spolupráci (PCT), přijatá ve Washingtonu dne 19. 6. 1970, změněná dne 28. 9. 1979, dne 3. 2. 1984 a dne 3. 10. 2001 (sděl. Č. 296/1991 Sb. ve znění pozdějších změn)

Úmluva o udělování evropských patentů přijatá v Mnichově dne 5. 10. 1973 (sdělení Ministerstva zahraničních věcí č. 69/2002 Sb.)

Budapešťská smlouva o mezinárodním uznávání uložení mikroorganismů k účelům patentového třídění přijatá na Budapešťské diplomatické konferenci dne 28. 4. 1979, změněná v roce 1980 (vyhláška č. 212/1989 Sb.)

Zákon č. 441/2003 Sb., **o ochranných známkách** a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudu a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů (zákon o ochranných známkách).

Zákon č. 452/2001 Sb. ze dne 29. 11. 2001 **o ochraně označení původu a zeměpisných označení a o změně zákona o ochraně spotřebitele** ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 527/1990 Sb. ze dne 27. listopadu 1990 **o vynálezech a zlepšovacích návrzích** ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 207/2000 Sb. ze dne 21. 6. 2000 **o ochraně průmyslových vzorů** a o změně zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 529/1991 Sb. ze dne 3. prosince 1991 **o ochraně topografií polovodičových výrobků** ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 513/1991 Sb. ze dne 5. 11. 1991, **obchodního zákoník**, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 143/2001 Sb. **o ochraně hospodářské soutěže**, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 634/1992 Sb., **o ochraně spotřebitele**, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 40/2009 Sb., **trestní zákoník**, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 221/2006 Sb., ze dne 25. 4. 2006 **o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví** a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví

Zákon č. 480/2004 Sb., **o některých službách informační společnosti**

Nařízení Rady (EHS) č. 1907/90 o některých obchodních normách pro vejce ze dne 26. 6. 1990

Nařízení Komise (ES) č. 874/2004 ze dne 28. dubna 2004, kterým se stanoví obecná pravidla pro **zavádění a funkce domény nejvyšší úrovně .eu** a zásady jimiž se řídí registrace

Směrnice Rady 84/450/EHS o sblížování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy ze dne 10. 9. 1984 (Úřední věstník Evropských společenství L 250/17)

Směrnice Evropského parlamentu a rady 2005/29/ES ze dne 11. 5. 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004

Soudní, správní a rozhodčí rozhodnutí

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 9. 1992, sp. zn.: 3 Cmo 36/92

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2007, sp. zn.: 32 Odo 229/2006

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 11. 2007, sp. zn.: 32 Odo 1125/2006
 Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 3. 1998, sp. zn.: 1 Odon 5/97
 Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001
 Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 2. 2009, sp. zn.: 33 Odo 1526/2006
 Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 5. 2007, sp. zn.: 32 Odo 229/2006
 Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 9. 2007, sp. zn.: 32 Odo 1566/2005
 Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 10. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 4661/2007
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 5. 2005, sp. zn.: 32 Odo 842/2004
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 12. 9. 2007, sp. zn.: 5 Tdo 916/2007
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 29. 4. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 139/2008
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 10. 2003, sp. zn.: 29 Odo 106/2001
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 23. 10. 2008, sp. zn.: 32 Cdo 4661/2007
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 6. 2005, sp. zn.: 32 Odo 1318/2004
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn.: 1 Odon 45/97
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky, sp. zn.: 1 Odon 45/97
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 15. 6. 2005, sp. zn.: 32 Odo 1318/2004
 Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 3. 5. 2006, sp. zn.: 32 Odo 447/2006

 Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 10. 2009, sp. zn.: 23 Cdo 1057/2009

 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 4. 2001, sp. zn.: 3 Cmo 46/2000
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze č. j. 3 Cmo 1511/1994
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 209/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 8. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 32/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1998, sp. zn.: 3 Cmo 109/96
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 9. 1998, sp. zn.: 3 Cmo 109/96
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 30. 11. 1998, sp. zn.: R 3 Cmo 209/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 1. 1999, sp. zn.: R 3 Cmo 327/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 10. 1997, sp. zn.: R 3 Cmo 53/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 12. 1997, sp. zn.: R 3 Cmo 91/97
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 28. 1. 1999, sp. zn.: R 3 Cmo 207/98
 Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 27. 4. 2010, sp. zn.: 3 Cmo 367/2010
 Rozhodnutí Vrchního soudu v Praze ze dne 31. 2. 2002, ve věci domény“scanservis.cz“

 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2008, sp. zn.: 11 Ca 171/2007
 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 12. 4. 2001, sp. zn.: Nc 1072/2001
 Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 23. 11. 2006, sp. zn.: 15 Cm 46/2004
 Rozsudek Městského soudu v Praze – 11 Ca 171/2007

Rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 20. 9. 2005, sp. zn.: 4 T 160/2005
Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 21. 12. 2000, sp. zn.: 22 Cm 38/2000

Nález Ústavního soudu sp. zn. IV. ÚS 27/09 ze dne 11. 9. 2009

Rozhodnutí Vážný 12.336 (č. j. Rv I 1625/31)

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-236/08 až C-238/8 ze dne 23. 3. 2010

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

Rozsudek Soudního dvora (velkého senátu) ve věci C-324/09 ze dne 12. 7. 2011

Judgement of the court (Fifth Chamber) in case C-201/96 from 16 July 1998 - Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. července 1998 ve věci Gut Springenheide GmbH, Rudolf Tusky v. Oberkreisdirektor des Kreises Steinfurt – Amt für Lebensmittelüberwachung, sp. zn.: C-210/96

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. ledna 1992 ve věci „Nissan“ žádosti o předběžné otázce: Tribunal de grande instance de Bergerac, sp. zn.: C-373/90

Rozsudek Evropského soudního dvora ve věci Philips v. Remington Consumer Products sp. zn.: C – 299/99 ze dne 18. 6. 2002

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 16. 11. 1997, sp. zn.: C-251/95

Rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 12. 6. 2008, sp. zn.: C – 533/06

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ČR ze dne 2. 9. 2009, č. j.: 1 As 41/2009-145

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2004, sp. zn.: 5 A 106/2001

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2009, sp. zn.: 6 As 3/2009

Rozsudek Nejvyššího správního soudu 5A 57/2001 – 43

Rozsudek Nejvyššího správního soudu 1 As 3/2008 - 195

Rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže sp. zn.: S 8 – 14/96 ze dne 3. 10. 1996

Rozhodnutí úřadu pro ochranu hospodářské soutěže OF/S204/03-4455/03 ze dne 8. 3. 2003

Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 23. 8. 2007, 0-430419

Rozhodnutí Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 19. 3. 1996, sp. zn.: OZ 6802 - 92

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 31. 3. 2010, sp. zn.: O-358406

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 11. 1. 2011, sp. zn.: O-358406

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 9. 2. 2009, sp. zn.: O-179680

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 7. 11. 2007, sp. zn.: O-179680

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 9. 11. 2004, sp. zn.: O-134346

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví ze dne 30. 10. 2001, sp. zn.: O-132190

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví 0 – 196021 ze dne 15. 10. 2008

Rozhodnutí předsedy Úřadu průmyslového vlastnictví 0 – 425246 ze dne 27. 5. 2009

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 23. 2. 2011, číslo případu D2011-0022

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 13. 10. 2000, číslo případu D2000-0837 ve věci doménových jmen carrefour-group.com, carrefourgroup.com a newcarrefourgroup.com

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 25. 4. 2000, číslo případu D2000-0054 ve věci doménového jména crew.com

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 20. 3. 2000, číslo případu D2000-0017 ve věci doménového jména drawtite.com

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 19. 5. 2000, číslo případu D2000-0186 ve věci doménového jména libro.com

Rozhodnutí WIPO rozhodčího a mediačního centra ze dne 28. 3. 2010, číslo případu D2010-0200 ve věci doménového jména mariposa.com

Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 31. 1. 2011, č. 00047

Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 31. 1. 2011, č. 00047

Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 22. 9. 2010, č. 00013

Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 16. 11. 2010, č. 00019

Rozhodčí nález Rozhodčího soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, č. 00015

Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky, Příklad č. 04685

Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 15. 3. 2011, případ č. 05918

Rozhodnutí ADR Centra pro řešení sporů o domény .eu při Rozhodčím soudu při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky ze dne 5. 4. 2007, případ č. 04401

Legal institutions of intellectual property in the context of rights to protection against unfair competition

1. Intellectual property
2. Unfair competition
3. Domain names

Obsah

Kapitola 1 Úvod

Kapitola 2 Systém právní ochrany duševního vlastnictví

1. Duševní vlastnictví	11
2. Autorská práva a práva s nimi související	12
2.1. Česká právní úprava	12
2.2. Právní úprava mezinárodní	12
2.3. Předmět ochrany autorských práv a práv s nimi souvisejících	13
3. Průmyslová práva, průmyslové vlastnictví	14
3.1. Pojem „průmyslové vlastnictví“	14
3.2. Právní úprava průmyslového vlastnictví na mezinárodní úrovni	15
3.3. Jednotlivá práva průmyslového vlastnictví a jejich národní právní úprava	17
3.3.1. Práva na označení	17
3.3.1.1. Ochrané známky	17
3.3.1.2. Označení původu a zeměpisná označení	18
3.3.1.3. Obchodní jméno	19
3.3.2. Práva k výsledkům tvůrčí duševní činnosti/patentové právo	20
3.3.2.1. Vynálezy	20
3.3.2.2. Užité vzory	21
3.3.2.3. Průmyslové vzory	21
3.3.2.4. Topografie polovodičových výrobků	21
3.3.3. Jiná související průmyslová práva	22
3.3.3.1. Obchodní tajemství	22

3.3.3.2. Know how	22
4.Právo průmyslového vlastnictví versus právo autorskoprávní	23
4.1. Právo průmyslového vlastnictví	23
4.2. Autorská práva a práva s nimi související	23

Kapitola 3 Nekalá soutěž

1. Vymezení pojmu „hospodářská soutěž“ a „soutěžitel“ v českém právním řádu	25
2. Právní úprava nekalé soutěže	29
2.1. Generální klauzule nekalé soutěže	29
2.2. Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže	32
2.3. Nekalé obchodné praktiky	33
3. Právní prostředky ochrany proti nekalé soutěži	35
3.1. Soukromoprávní prostředky ochrany	35
3.1.1. Zdržení se nekalosoutěžního jednání	35
3.1.2. Odstranění závadného stavu	35
3.1.3. Přiměřené zadostiučinění	36
3.1.4. Náhrada škody	37
3.1.5. Vydání bezdůvodného obohacení	37
3.1.6. Návrh na vydání předběžného opatření	37
3.2. Veřejnoprávní prostředky ochrany	39
3.2.1. Trestný čin porušení předpisů o pravidlech hospodářské soutěže	39
3.2.2. Trestný čin porušování práv k ochranné známce	40
3.2.3. Trestný čin porušování chráněných průmyslových práv	41

Kapitola 4 Prolínání práva na ochranu proti nekalé soutěži s právem ochranných známek, zeměpisných označení a označení původu

1. Zvláštní skutkové podstaty nekalé soutěže	42
1.1. Klamavá reklama a hledisko „průměrného spotřebitele“	42
1.2. Klamavé označení zboží a služeb	50
1.3. Vyvolání nebezpečí záměny	54
1.3.1. Právní úprava z hlediska nekalé soutěže	54
1.3.2. Zaměnitelnost z hlediska úpravy známkoprávní	55
1.3.3. Prolínání právních úprav nekalé soutěže a známkového práva	57
1.4. Zlehčování	61

Kapitola 5 Právo na ochranu proti nekalé soutěži v kontextu doménových jmen a ochranných známek

1. Doménová jména	65
1.1. Hierarchie doménových jmen	66
1.2. Pravidla registrace doménových jmen v doméně.cz	67
1.3. Cyber-squatting	68
2. Spory o doménová jména	69
2.1. Spory o doménová jména v rámci České republiky	69
2.2. Spory o doménová jména v rámci ICANN	72
2.3. Žaloby ve věcech nekalé soutěže	74
2.4. Rozhodovací praxe rozhodčího soudu při Hospodářské komoře ČR a Agrární Komoře ČR	76
2.4.1. Rozhodčí nálezy ve věcech národních doménových jmen.cz	76

2.4.2.	Rozhodnutí podle § B12 Pravidel ADR ve věcech vrcholných doménových jmen.eu	79
3.	Doménová jména a ochranné známky	81
3.1.	Ochranné známky	81
3.2.	Doménová jména	82
3.3.	„Oprávněný držitel doménového jména“ versus „Nevěrný agent“ neboli přihlašovatel ochranné známky ve zlé víře	83
3.3.1.	Oprávněný držitel doménového jména	84
3.3.2.	Nevěrný agent	84
3.4.	Doménové jméno jako ochranná známka	88
3.5.	Ochranné známky z pohledu kontextové reklamy	89

Kapitola 6 Obchodní firma ve světle práva na ochranu proti nekalé soutěži, práv na označení a jiných průmyslových práv s nimi souvisejících

1.	Obchodní firma z pohledu práva nekalé soutěže	97
1.1.	Parazitování na pověsti	99
1.2.	Podplácení	100
1.3.	Porušení obchodního tajemství	102
2.	Obchodní firma a doménová jména	103
3.	Obchodní firma a ochranné známky	105

Kapitola 7 Závěr

